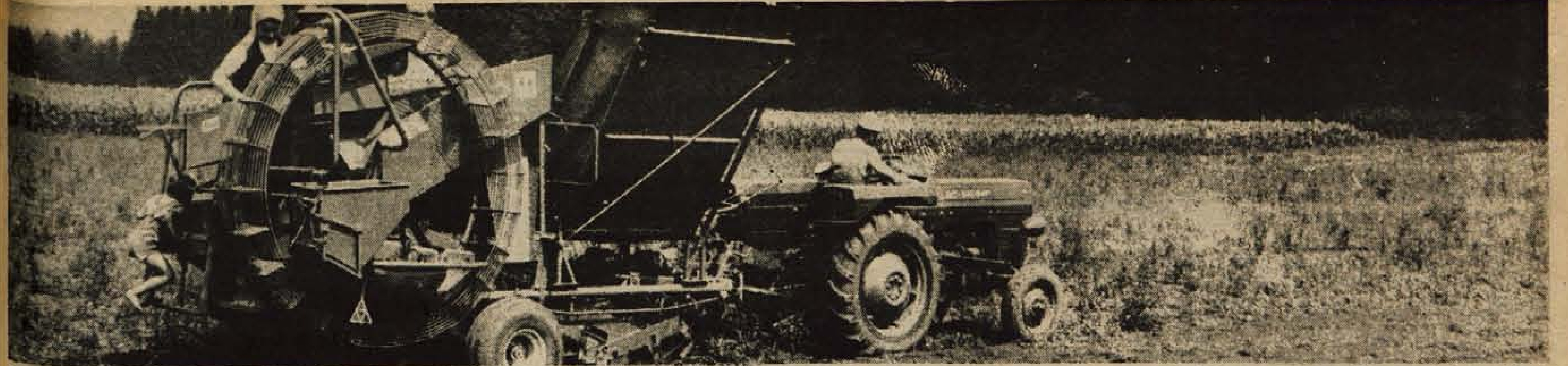

Krompir, tako jedilni kot semenski, je pomembna gorenjska poljščina. Tako kot pretekla leta je tudi letos sorazmerno dobro obrodil, čeprav ga je dolgo pestila suša. Izkopavanje krompirja je na Gorenjskem v glavnem strojno. Posebno v ravnini se vedno bolj uveljavljajo kobajni za ruvanje krompirja. (jk) – Foto: F. Perdan

Leto XXIX. Številka 63

Ustanovitelji: občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič – Izdaja ČP Glas Kranj. Glavni urednik Igor Slavec – Odgovorni urednik Albin Učakar

Kranj, petek, 13. 8. 1976
Cena: 2 dinarja

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Potrošnja narašča prekomerno

Tudi gorenjskemu zdravstvu preti izguba

Tako kot je polletna bilanca v večini zdravstvenih regij v Sloveniji pokazala primanjkljaj, podatki kažejo, da gorenjska zdravstvena skupnost pri tem tudi ni izjema. Celotni dohodek v skladu je bil v prvih šestih mesecih celo nekaj večji od planiranega, saj se je nateklo v sklad od prispevka iz OD družbenega in zasebnega sektorja nekaj več sredstev od planiranih. Vendar pa višek natečenih sredstev nikakor ne bo obliž za razpoke, ki jih je v plan porabe napravila večja potrošnja v zdravstvu, saj družbeni dogovor o porabi na področju družbenih dejavnosti ne dovoljuje porabo nad planom natečenega dohodka. Tako je Služba družbenega knjigovodstva Kranj že blokirala 6,9 milijona din, ki so se preveč natekla v sklad regijske zdravstvene skupnosti.

Čez planske okvire pa so v šestih mesecih pogledali tudi izdatki in sicer za 2 odstotka. Če malo podrobneje pogledamo izdatke samo za zdravstveno varstvo, le-ti so večji od planiranih za 3,5 odstotka, je najbolj opazno večanje izdatkov za zdravila: v prvem polletju so izdatki za zdravila presegli planirano vsoto za 7,5 odstotka, kar pomeni, da so zavarovanci v šestih mesecih »pojedli« sedemmesečno porabo zdravil. Tudi za nekatere druge postavke je značilen višji odstotek za ambulantno in dispanzersko zdravljenje, specialistično in tudi bolniško. Pri tem je razmerje med bolnišničnim zdravljenjem v regiji in izven regije za sedaj ugodnejše, saj se v primerjavi s prejšnjimi leti odliv sredstev za bolnišnično zdravljenje izven regije zmanjšuje.

Primerjava med občinami kaže, da je potrošnja v zdravstvu najbolj poskočila v kranjski občini in radovljiški, nekaj manj, a še vedno dosti čez planirano polletno potrošnjo, pa v tržiški in škofjeloški, najmanj pa so odstotek planirane potrošnje prekoračili v jeseniški občini; tu je tudi zabeležen izreden padec stroškov za boleznine in nadomestil za primer nesreče na delu, čeprav je ta občinska zdravstvena skupnost še lani v tej vrsti zdravstvene potrošnje prednjačila. Nobene posebne spremembe v tej potrošnji pa ni v tržiški občini, ki je bila tudi lani pri vrhu izplačil za boleznine in nesreče ob delu. V celoti pa so stroški za boleznine v gorenjski zdravstveni regiji v prvem polletju še pod planom, čeprav je stalež v zadnjih treh mesecih tega obdobja močno porasel in je le zaradi nizkega staleža v prvem tromesečju ostal v polletju še v planskih okvirih.

Pričakovanja, da bi izvajalci zdravstvenega varstva lahko regulirali preveliko potrošnjo zdravil, se vsaj v prvem polletju niso izpolnila. Če bodo stroški za zdravila naraščali še naprej, bo skupščina zdravstvene skupnosti na podlagi sklepa sprejetega v juniju morala ob tričetrtletju z rebalansom finančnega načrta stroške za zdravila pokriti iz drugih postavk.

Obenem pa naj bi skupščina dala tudi odgovor na vprašanje, kje so vzroki, da kljub ukrepom za racionalizacijo potrošnje v zdravstvu, sprejetih že lani septembra in letos maja, potrošnja tako visoko preskakuje načrtovane okvire. Pri tem je treba omeniti, da sedanji izračuni temelje še na lanskih dogovorjenih cenah; po pogodbah med izvajalci zdravstvenega varstva in zdravstveno skupnostjo, ki bodo z veljavnostjo od 1. januarja letos podpisane še ta mesec, bodo cene verjetno nekoliko drugačne – proračun bo pokazal za koliko bo potem letošnjo potrošnjo treba popraviti – seveda navzgor. Obeta se torej nič kaj rožnata situacija v zdravstvu, še posebej zato, ker na osnovi enotnih izhodišč zdravstvo letos ne more povečati obseg dela za več kot 25 odstotkov lanskega plana. Zdravstvene usluge, ki bi te okvire prekoračile, bi ostale neplačane, kot se je deloma lani že zgodilo. L. M.

MARIJAN BRECELJ OBISKAL SEJEM – Kranj, 12. avgusta – Predsednik skupščine SR Slovenije dr. Marijan Brecelj je dopoldne z ženo obiskal XXVI. mednarodni gorenjski sejem. V spremstvu direktorja Gorenjskega sejma Alojza Okorna si je ogledal razstavne paviljone. Še posebno se je zanimal za dosežke naše pohištvene industrije in gradbeništva.
Sicer pa si je po podatkih uprave Gorenjskega sejma do srede ogledalo letošnji sejem okrog 80.000 obiskovalcev. Še posebno povpraševanje je na sejmu po barvnih televizorjih, beli tehniki in pohištvu; primanjkuje pa avtomobilov in kmetijskih strojev. Po nepopolnih podatkih je znašal promet na sejmu v šestih dneh okrog 60 milijonov dinarjev. Dobro obiskan je tudi zabaviščni prostor. Posebno najmlajši so veseli voženj z električnimi avtomobilčki v Luna parku, s katerim so se letos prvič na sejmu predstavili domači prireditelji.
Na sliki: Predsednik slovenske skupščine dr. Marijan Brecelj na sejmu. – Foto: F. Perdan

Slavje na Poreznu

POREZEN – V nedeljo, 15. avgusta, bo na 1622 metrov visokem Poreznu veliko slavje. Obiskovalci, ki bodo v nedeljo prispeli na ta vrh, bodo počastili spomin vseh padlih borcev, ki so padli na tem področju v zadnji sovražni ofenzivi v marcu leta 1945. Pripravljalni odbor še posebno vabi na proslavo vse preživele borce XIX. slovenske narodnoosvobodilne udarne brigade Srečka Kosovela, Gorenjskega vojnega področja s komandanti mest in partizanskih straž, inženirskega bataljona XXXI. divizije, borce in aktiviste iz ostalih partizanskih enot, pripadnike teritorialnih enot, tabornike, planince in mladino.

Začetek proslave bo v nedeljo ob 11. uri. Na Porezen je mogoče priti iz Selške doline (iz Železnikov prek Davče), iz Cerkna in še iz nekaterih drugih smeri. Planinsko društvo iz Cerkna bo v domu narodnega heroja Andreja Žvana-Borisa na Poreznu za vse obiskovalce pripravilo okrepčilo. Na voljo pa bodo tudi spominske značke.

Prireditelji zagotavljajo, da bo v nedeljo na »prometnih žilah« proti Poreznu tudi s prometom vse v najlepšem redu. Obiskovalci iz Selške doline bodo svoja vozila parkirali pri lovski koči ob vznožju Porezna. Od tu pa je do vrha še slabo uro zmerne peš hoje. -jg

Glas neuvrščenih prek Iskre

Združeno podjetje Iskra, največji jugoslovanski proizvajalec telekomunikacijske opreme, je za peto konferenco neuvrščenih v Colombu pripravilo večkanalno telegrafsko napravo sistema VTG FM 20 za neposreden prenos informacij iz Colomba. Naprava, s pomočje katere se bodo od 16. avgusta dalje vesti s petega vrha v Sri Lanki vsak dan stekale v Beograd, omogoča istočasen prenos petih telegrafskih zvez in telefoto po enem telefonskem kanalu. Naprava je bila izdelana in pripravljena v rekordnem času in sicer v enem mesecu.

To opremo proizvaja ZP Iskra že od 1969. leta in jo danes uporablja večina PTT podjetij v Jugoslaviji; poslužujejo pa se je tudi v elektrogospodarstvu. Vso opremo so razvili Iskrini strokovnjaki in jo tudi sami izdelali. M. K.

Še prosta mesta na TSŠ

Kranj – Čeprav je bilo junija veliko učencev odklonjenih pri vpisu v srednje šole, je prostih mest še precej. Te dni smo zvedeli, da vpisujejo tudi še na Tehnični tekstilni šoli v Kranju. V tkalskem in predilskem oddelku imajo še približno 20 prostih mest. Poklica tkalski in predilski tehnik sta zanimiva predvsem za fante. Omenjenih tehnikov tudi močno primanjkuje, zato vsak, ki se odloči za šolanje v teh oddelkih, lahko dobi tudi štipendijo. Štipendije za šolanje v tkalskem in predilskem oddelku so med drugim razpisali v kranjskih tovarnah IBI in v Tekstilindusu, vendar jih do sedaj še niso uspeli podeliti, ker ni interesentov. -lb

Naročnik:

Traktorji za Indijo

Industrija traktorjev in strojev iz Beograda bo do konca letošnjega leta dobavila Indiji 6000 traktorjev v vrednosti 21 milijonov dolarjev. To je samo del načrtovanih dobav v države v razvoju, katerih vrednost bi letos morala doseči 30 do 40 milijonov dinarjev. Sejalniki, traktorji, rahljalniki, plugi itd. bodo na podlagi sklenjenih pogodb »odpotovali« v 21 azijskih, afriških in latinskoameriških držav, kjer imetijske mehanizacije izredno primanjkuje.

970 študentov na titograjski univerzi

Na vseh fakultetah univerze Veljko Vlahović v Titogradu je vpis za šolsko leto 1976/77 od 5. avgusta do 5. septembra. Če se bo prijavilo več študentov kot predvidevajo, bodo kandidati morali opraviti sprejemne izpite, ki bodo od 10. do 15. septembra. Po sedanjem načrtu naj bi ekonomska fakulteta sprejela 200 rednih in 100 izrednih študentov, pravna 200 rednih ob 150 izrednih, tehnične 260 rednih in 60 izrednih študentov.

Dobro z žitnih polj

V Vojvodini in Slavoniji so z žetvijo končali, drugod pa so pospravili večino pšenice. Odkup poteka brez zastojev, dobri novici pa sta tudi, da je kvaliteta letošnjega pridelka odlična in da so se po rodnosti posebno izkazale domače sorte.

Uspeh alpinistov

Ljubljanska alpinista Janez Gradišar in Ogot Hercog sta se vrnila iz Francije, kjer sta preplezala novo smer v ledenih višinah Pointe Helene v Grandes Jorasses. Stena je po svoji težavnosti znana po vsem svetu. To je eden naših največjih uspehov v Zahodnih Alpah.

Uspeh slovenskih glasbenikov

Na letošnjih 27. dubrovniških poletnih igrah so slovenski glasbeniki s svojimi nastopi pri kritiki in občinstvu poželi velik uspeh. Na prvem mestu je vsekakor pianistka Dubravka Tomšič, pa tudi Mitja Gregorač, Anton Nanut in Uroš Lajovic so se dobro odrezali.

180 Titovih štipendistov

Štipendisti Titovega sklada iz Makedonije so izpolnili pričakovanja. Od 145 štipendistov lani niti eden ni izgubil šolskega leta. Letos bodo podelili 180 novih štipendij, ki bodo za 150 dinarjev večje kot so bile lani. So pa letošnja merila za dodelitev štipendij strožja kot so bila lani.

Prazne sobe

V delu dalmatinske obale je še okoli štirideset tisoč prostih ležišč za goste. Največ jih je v kampih in privatnih sobah. Vsako ležišče pomeni za hotel dnevno izgubo od 220 do 290 dinarjev. Zato so ponekod že začeli zniževati cene, od 15. avgusta dalje pa bodo cene nižje še za 10 odstotkov.

Odškodnine za zamude

Osnutek novega zakona o obveznostih in pogodbah predvideva, da bo lahko vsak potnik zahteval odškodnino za zamudo, ki znaša več kot eno uro. Prevoznikova blagajna naj bi ostala nedotaknjena le v primeru, če bo zamudo povzročila tretja oseba ali višja sila.

Jesenice

Na Jesenicah zaključujejo z javno razpravo osnutka zakona o združenem delu. Ugotavljajo, da so o njem razpravljali v organizacijah združenega dela, po krajevnih in drugih skupnostih in da je bila razprava plodna in bogata. Razpravo o osnutku zakona o združenem delu so v jeseniški občini tudi zelo dobro pripravili, tako, da je bilo precej tehtnih pripomb na osnutek. D. S.

Kranj

Skupina delegatov za področje gospodarstva in zbora občin kranjske občine je konec minulega meseca na skupnem sestanku razpravljala tudi o programu ukrepov in akcij za postopno vračanje delavcev z dela iz tujine in za njihovo ponovno vključevanje v zaposlitev v domovini. Predstavnik Zavoda za zaposlovanje je pojasnil, da je na Gorenjskem trenutno le 522 nezaposlenih ali 0,7 odstotka od vseh zaposlenih. V letošnjem prvem polletju se je v tujini zaposlilo 5 oseb, vrnilo pa se jih je 38, od tega v kranjsko občino 12. Šest od slednjih še čaka na zaposlitev. Povedal je tudi, da na Gorenjskem lahko zaposlimo vse, ki se vračajo iz tujine, saj se je v minulih desetih letih z Gorenjske zaposlilo v tujini 3224 oseb, od tega iz kranjske občine 1040. Več kot 50 odstotkov le-teh pa je iz drugih republik, a so bili pred odhodom v tujino zaposleni na Gorenjskem. Zaposlitev zanje na Gorenjskem je bila torej le odskočna deska za odhod v tujino. A. Ž.

Radovljica

Namestnik predsednika izvršnega sveta radovljiške občinske skupščine Mihael Kozinc je v petek, 6. avgusta, sklical 57. redno sejo izvršnega sveta. Na seji so obravnavali in odločali o premoženjsko pravnih zadevah, o predlogu odloka o obveznem fluorografiranju, o soglasju za zaposlitev nad 5 do 7 delavcev pri samostojnih obrtnikih in o predlogu stališč glede obstoja kamnolomov v Lipniški dolini.

V ponedeljek, 9. avgusta, pa so se v Radovljici sestali predstavniki tistih organizacij in temeljnih organizacij združenega dela, kjer se akcija za vpis posojila za ceste sploh še ni začela, nadalje predstavniki večjih organizacij združenega dela in predstavniki krajevnih skupnosti. Dogovorili so se, da je treba akcijo za vpis posojila za ceste povsod poživiti. A. Ž.

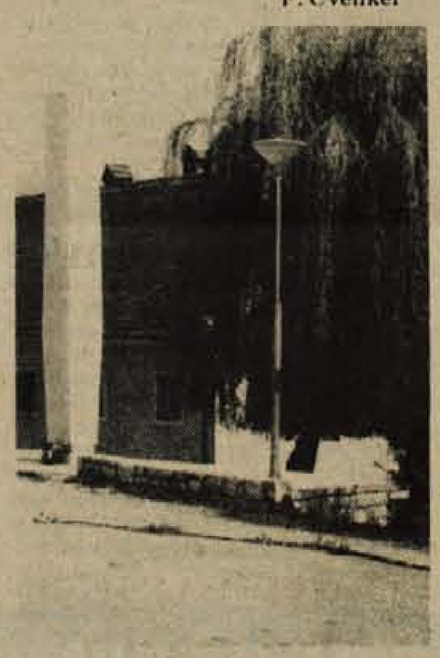
Krajevni praznik in 35-letnica streljanja talcev

Letos 24. avgusta mineva že 35 let, ko so nemški okupatorji sredi vasi Ljubno ustrelili 5 talcev – domačinov iz Ljubnega in Posavca. Ljubno je bila ena izmed prvih vasi na Gorenjskem in v Sloveniji sploh, ki jo je okupator hotel pokoriti s streljanjem talcev. Dva dni prej so gestapovci pobrali domačine po obrtnih delavnicah, v nedeljo pa so jih pripeljali nazaj iz begunjskih zaporov in jih, privezane h kolom, pred gasilskim domom postrelili.

Komaj 4 mesece po zasedbi naših krajev so Nemci pokazali svoj pravi namen: s terorjem ustrahovati naš narod. »Banditendorf« Ljubno so imeli zelo na piki, saj je prva skupina Ljubenčanov odšla v partizane takoj ob napadu Nemčije na Sovjetsko zvezo. Posledica streljanja talcev je bila, da je odšla v partizane nova skupina.

Z naraščanjem terorja je naraščal tudi odpor in padali so novi talci, padali so borci in v taboriščih umirali interniranci. Na spomeniku v Ljubnem je vklesanih 40 imen vaščanov iz Ljubnega, Posavca in Praproš. Naselje Otoče, ki je tudi sestavni del KS Ljubno, ima imena svojih 8 padlih vklesana na spomeniku na Dobravi. Izmed okrog 700 prebivalcev omenjenih štirih naselij v začetku vojne je 48 padlih za svobodo velika žrtev.

KS in družbenopolitične organizacije Ljubnega, Otoč, Posavca in Praproš so pripravile obsežen program praznovanja. Prireditve se bodo vrstile od četrtka, 19. avgusta, osrednja proslava pa bo v soboto, 21. avgusta, ob 19.30 pri domu Partizana ali ob slabem vremenu v njem.
F. Cvenkel

Spomenik padlim za svobodo v Ljubnem, z vklesanimi 40 imeni iz Ljubnega, Posavca in Praproš – Foto: F. Cvenkel

Poziv udeležencem stavk!

Prihodnji mesec bo v Savskem logu v Kranju osrednja slovenska proslava v počastitev 40-letnice stavk tekstilnih in gradbenih delavcev. Ker bi radi čimveč zvedeli o štrajkih od neposrednih udeležencev in spomine objavili v Glasu, prosimo vse, ki so sodelovali v štrajkih, da sporočijo v naše uredništvo točen naslov in v kateri tovarni so delali. Veseli bomo tudi naslovov kmetov in obrtnikov, ki so pomagali zbirati hrano za delavce.

Naš naslov je: ČP Glas, Kranj, Ulica Moše Pijadeja 1

Sovjetski gost v Radovljici

Radovljica – Prvi sekretar KP Azerbejdžana in kandidat za člana politbiroja KP ZSSR Alijev Gajdar iz Bakuja, ki je bil z družino na oddihu v Sloveniji, se je 28. in 29. julija mudil tudi v radovljiški občini. Po pogovorih s predstavniki komiteja občinske konference ZK je obiskal še tovarni Veriga v Lescah in Vezenine na Bledu. Zanimal se je še posebej za razvojne programe in organizacijo poslovanja obeh podjetij. Poseben vtis pa je naredil nanj spominski muzej talcev v Begunjah. Gostiteljem in muzejskim delavcem je gost izrekel posebno priznanje za skrbno urejene zbirke dokumentarnega gradiva in za vestno čuvanje izročil NOV ter dokazov o nacističnem mučenju slovenskih domoljubov.

Povedal je tudi, da v njegovi ožji domovini ob Kaspiškem morju zelo dobro poznajo zgodovino naše osvobodilne borbe, saj je v njej sodelovalo tudi veliko Azerbejdžancev. Deset njegovih rojakov se je borilo tudi v Gradnikovi brigadi. Med njimi je bil tudi proslavljeni borec Mohajlo, ki je žrtvoval svoje življenje kot partizan na Primorskem, po vojni pa je bil proglašen tudi za heroja Sovjetske zveze. K njegovemu spomeniku v domovini so vzidali žaro s prstjo, ki so jo prinesli s Primorske, kjer je padel. JR

Več aktivnosti

Jesenice – Na Železarsko izobraževalnem centru na Jesenicah deluje tudi osnovna organizacija ZSMS, vendar ugotavljajo, da bi morali biti mladi na ŽIC bolj aktivni. Večinoma so nezainteresirani, pasivni in tako delo ne more zaživeti najbolje. Zato so se povezali z nekaterimi osnovnimi organizacijami, v novem šolskem letu pa nameravajo začeti z aktivnejšim delom. Predvsem se bodo dogovorili, da bo vsak član osnovne organizacije dobro seznanjen z vsem, kar se dogaja. I. Žerdin

Moč neuvrščenosti

COLOMBO – Dvajsetega julija leta 1956, torej pred dvajsetimi leti, so voditelji Jugoslavije, Indije in Egipta Tito, Nehru in Naser podpisali na Brionih znamenito brionsko deklaracijo. Zgodovinski dokument ni pomenil le začetka tesnejšega sodelovanja med omenjenimi državami, temveč deklaracijo lahko štejemo za temelj gibanja neuvrščenih držav.

Ideje, ki so jih skovali Tito, Nehru in Naser, so pridobivale v svetu vedno večjo podporo kljub odporom in oporekanju zgodovinske vloge. Danes priznava na svetu svojo pripadnost k neuvrščenim državam že skoraj 100 dežel, veliko pa je takih, ki sicer uradno članice še niso, so pa voljne vsak hip podpreti akcije neuvrščenih držav. Iz leta v leto tišji so glasovi, da neuvrščenost na svetu ne pomeni veliko in da naj se neuvrščene države najprej pobrigajo za svoje probleme, šele nato pa naj skrbé za svetovne težave in položaj. Za neuvrščene države povsem upravičeno lahko trdimo, da so vest človeštva in glasnik, najbolj poklican za opozarjanje na največje probleme in razpotja sodobnega sveta.

Ti problemi so se zadnja leta še posebno zaostrili, čeprav je vedno več tistih, ki si prizadevajo za mir ter neodvisen razvoj vsake članice mednarodne skupnosti. Na drugi strani pa so pogostejši primeri zaostrovanja odnosov med državami, ustvarjanja napetosti, podpihovanja, vmešavanja v zadeve drugih in povzročanja spopadov, ki onemogočajo ali celo minirajo mirovna prizadevanja človeštva. Prav spoznanje dežel v razvoju, ki so bile dolgo odrinjene na rob svetovne politične in gospodarske scene, da je treba začeti na tem področju z organizirano akcijo, je veliko prispevalo k širjenju neuvrščene miselnosti. Najti jo je na vseh koncih sveta. Ljudstva celin spoznavajo, da morajo težnje za nacionalno, politično in gospodarsko enakopravnost uresničevati hkrati s cilji neuvrščene politike.

Razmah neuvrščenosti ni viden le po številu udeleženk V. vrhunske konference v Colombu, ki se bo pričela prihodnje dni, temveč tudi po vedno pogostejših skupnih akcijah neuvrščenih držav in dežel v razvoju. Borba za mir, za popuščanje napetosti, za preseganje blokovskih spon, za zoperstavljanje vmešavanju v notranje zadeve drugih, za odpravljanje kriznih žarišč in za pravičnešje gospodarske odnose je neuvrščene države zbližala tudi z državami, ki so članice raznih blokov ter vojaških, gospodarskih in političnih grupacij. Razen tega so postale neuvrščene države skupaj z drugimi državami v razvoju enakopravne v primerjavi z velikimi silami pri dogovarjanju o vseh vprašanjih sodobnega sveta. Neuvrščene in druge državve v razvoju so bile pobudnik za sklic obeh posebnih zasedanj generalne skupščine Organizacije združenih narodov, ki sta bili prvič v obstoju svetovne organizacije posvečeni zgolj razpravi o razvoju sveta. Na zasedanjih je bila ovržena misel o pogajanjih in reševanju te problematike v ozkem krogu ter uresničeno načelo o široko zasnovanih pogovorih. Oblikovanje pravičnejših svetovnih odnosov ni domena peščice, temveč pravica in dolžnost vsega človeštva. Še posebej kaže v prizadevanja neuvrščenih in držav v razvoju še bolj vključiti socialistične države, ki akcije neuvrščenega sveta sicer podpirajo, ne prevzemajo pa nikakršnih dolgoročnejših obveznosti, ki bi jih upoštevajoč njihovo vlogo, lahko.

Neuvrščene države se zavedajo medsebojnih nesoglasij in celo sporov. Hkrati pa vedo, da morajo te spore in nesoglasja medsebojno reševati, ne pa klicati na pomoč nekoga tretjega. Enako misel je jugoslovanski zvezni sekretar za zunanje zadeve Miloš Minić orisal z besedami, da »moč neuvrščenosti ni v monolitnosti stališč o vsakem posameznem vprašanju, pač pa v sposobnosti teh dežel, da odpravijo te razlike z zavestno opredelitvijo v boju za urejanje bistvenih vprašanj sodobnega sveta«.

Zapisana stališča in usmeritve bodo našle ponovno podporo na V. vrhunski konferenci voditeljev vlad in držav neuvrščenega sveta, ki se bo začela v ponedeljek, 16. avgusta v Colombu in končala v četrtek, 19. avgusta. Srečanje v Colombu bo najpomembnejši letošnji svetovni politični dogodek, ki že mesece polni stolpce velikih in majhnih svetovnih časnikov. Povsod pripisujejo temu dogodku izjemen pomen in vedno več je tistih, ki sodijo, da bo imel Colombo dolgoročne posledice za človeštvo. Ničkolikokrat, kljub različnim pačenjem in izkrivljanjem dejstev, je bila izražena pohvala Jugoslaviji in njenemu predsedniku Titu, enemu od tvorcev neuvrščene politike. Posebno ugodno pa je bila sprejeta odločitev, da bo predsednik na čelu naše delegacije v Colombu. Eden redkih državnikov bo, ki je sodeloval in veliko prispeval k pozitivnim odločitvam vseh dosedanjih neuvrščenih srečanj na vrhu.

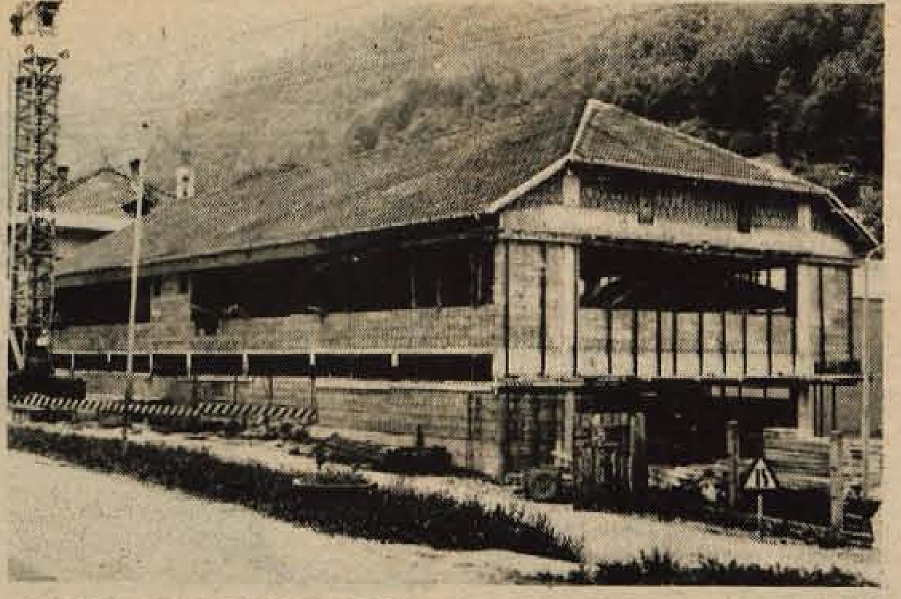
Colombo je pripravljen za veliki dogodek. Precej delegacij je že prispelo v Sri Lanko. V sredo se je začela slovesna seja zunanjih ministrov neuvrščenih držav. Že na tej seji sodeluje nad 80 članic neuvrščenega gibanja in več kot deset držav opazovalk. Jugoslavijo zastopa zvezni sekretar za zunanje zadeve Miloš Minić. V pozdravnem govoru je dejal, da so bila leta med alžirsko konferenco in Colombom najpomembnejša v neuvrščenem gibanju. Alžirski neuvrščeni vrh je bil leta 1973, od tedaj dalje pa po besedah Miloša Minića svet ni rešil niti enega problema brez sodelovanja neuvrščenih držav. J. Košnjek

Premalo kmetov v Zvezi komunistov

Lani smo ob pospešenem sprejemanju v Zvezo komunistov Slovenije sprejeli v partijsko organizacijo le 12 kmetov. Že ta podatek je bil dovolj, da je predsedstvo CK ZKS terjalo učinkovitejše sprejemanje kmetov v Zvezo komunistov. Opozorilo predsedstva slovenske ZK pa ni bilo prvo. Enaka zahteva je bila postavljena tudi na 5. seji centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije.

V Sloveniji so občine, v katerih je več kot tisoč kmetov, kot na primer Ljubljana-Šiška, Šentjur in Vrhnika, pa v Zvezi komunistov ni nobenega kmeta. Izstopajo le občine Koper, Nova Gorica in Sežana, medtem ko je v nekaterih izrazito kmetijskih slovenskih občinah med kmetijskimi proizvajalci le nekaj deset komunistov. Nič čudnega ni, če Slovenija v tem pogledu zaostaja za drugimi republikami in pokrajinami.

»Gorenjska slika« na tem področju ni drugačna. Le redki zasebni kmetovalci imajo članske izkaznice Zveze komunistov Slovenije. Zato ne kaže preslišati opozorila predsedstva CK ZKS, da je treba tem vprašanjem posvetiti večjo pozornost tudi v bližnji razpravi o kmetijski politiki. O tem ne smejo razpravljati le osnovne organizacije ZK po krajevnih skupnostih in organizacijah združenega dela, ki delujejo v kmetijstvu, temveč tudi občinske konference ZKS. Sprejemanje v ZKS se ne sme spremeniti v »vabljenje ali novačenje«, temveč se mora začenjati v družbenopolitičnih organizacijah, organih samoupravljanja v kmetijskih organizacijah združenega dela in obratih za kooperacijo, še posebno pa v društvih in interesnih dejavnostih, ki jih na podeželju ni malo. Ugotavljati in spoznavati je treba, kateri kmetje zaslužijo sprejem v Zvezo komunistov in kdo je to že dokazal in dokazuje z vsakdanjim delom ter ponašanjem. Postopek za sprejem je pogosto predolg. Napak pa tudi ne bi bilo, če bi posamezne komuniste zadolžili za delo na tem področju. -jk

PLAMEN GRADI NOV OBJEKT — Slovenske železarne — Tovarna vijakov Plamen v Kropi gradi ob tovarni nov objekt, v katerem bodo v pritličju garaže, elektro delavnica, mehanična delavnica in mizarska delavnica. V prvem nadstropju pa bodo pisarniški prostori. Gradnja bo veljala prek 3 milijone dinarjev. — C. R. — Foto: F. Perdan

Stanovanja za upokojence

Jesenice — V jeseniški občini je okoli 4200 upokojencev, od tega jih je slaba polovica starostno upokojenih, po četrtino pa jih je ali invalidsko upokojenih ali družinskih upokojencev. V Sloveniji pride upokojenec na 3 aktivne zavarovance in tudi v jeseniški občini na tri aktivne zavarovance en upokojenec. V prihodnjem obdobju se bo število upokojencev povečalo, računajo, da bo starostnih upokojencev vsako leto več za 3 odstotke, invalidskih in družinskih upokojencev pa za okoli 4 odstotke. Tako bo predvidoma v letu 1980 v občini Jesenice okoli 5100 do 5200 upokojencev, od tega 2400 starostnih, 1200 invalidskih in nekaj manj kot 1600 družinskih.

Med pravicami, ki jih imajo zavarovanci, je daleč najbolj pomembna pravica do pokojnine. Tako so v minulih letih izplačali na Jesenicah upokojencem za 81 milijonov dinarjev na leto in tudi v prihodnje bodo morali prilagoditi pokojnine spremembam v življenjskih stroških ter na ta način zadržati realno vrednost pokojnin.

Posebno pozornost bodo morali v prihodnjem obdobju posvetiti reševanju stanovanjskih vprašanj upokojencev. Zdaj so oblikovali pri skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja stanovanjski sklad. 30 odstotkov vrednosti tega sklada namenijo za solidarnostno stanovanjsko gradnjo, ostali del pa za gradnjo in za nakup stanovanj za upokojence. S predvidenimi sredstvi bi lahko letno zgradili ali kupili 14 manjših stanovanj za upokojence.

Ena pomembnih nalog skupnosti bo v prihodnje tudi skrb za rehabilitacijo in zaposlovanje delovnih invalidov. Pri tem je občina Jesenice že danes ena izmed najbolj uspešnih v Sloveniji, saj ima zaposlene vse delovne invalide. D. S.

Nov obrat Knjigoveznice in tiskarne v Radovljici

Radovljica — Praznik radovljiške občine je 41-članski delovni kolektiv Knjigoveznice in tiskarne Radovljica počastil s svečano otvoritvijo novega objekta v podaljšku stare knjigoveznice, v katerem je obrat tiskarne, ročne in strojne stavnice s sodobnimi stroji, pomožnimi in sanitarnimi prostori v skupni površini 350 kvadratnih metrov. Na terasi na vrhu objekta so dobili tudi okrog 180 kvadratnih metrov parkirnih površin. Vsa dela je do marca kvalitetno opravilo SGP Gorenjc Radovljica. Dela so veljala 2,5 milijona dinarjev, ki jih je kolektiv zagotovil iz lastnih sredstev.

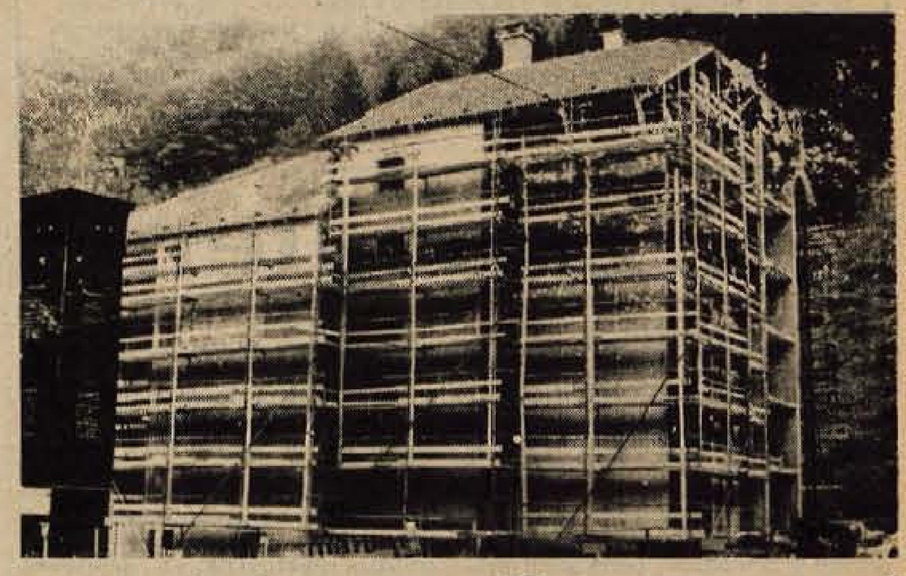
Svečana otvoritev je bila v soboto, 7. avgusta, dopoldne, ko so si tudi občani lahko ogledali vse obrate podjetja. JR

Dražje znamke

Od 7. avgusta veljajo nove poštne tarife za navadne pisemske pošiljke in dopisnice v notranjem prometu. Za navadna pisma do 20 gramov teže je potrebna znamka za 1,5 dinarja, od 20 do 50 gramov znamka za 2 dinarja, za običajna pisma z več kot 50 grami teže, za vsakih nadaljnjih 50 gramov še znamka za 0,25 dinarja. Dopisnica velja 1 dinar. -lb

Gorenjska brigada na Brkine

V torek, 10. avgusta, so gorenjski brigadirji odšli na republiško mladinsko delovno akcijo Brkini 76, kjer bodo ostali do 28. avgusta. Tudi ta brigada nosi ime Jeseniško-bohinjski odred, sestavlja pa jo devetnajst brigadirjev z Jesenic, devet iz Škofje Loke, deset iz Kranja, devet iz Tržiča in šest iz Radovljice. Nosilec brigade je občinska konferenca ZSMS Jesenice, pokrovitelj pa Splošno gradbeno podjetje Sava Jesenice. J. R.

V Kropi 33 novih stanovanj

Kropa — Gradbeno podjetje Gorenjc iz Radovljice je začelo graditi maja leta 1975 v Kropi stanovanjski blok, v katerem bo 33 stanovanj. Zgrajen bo oktobra letos. Stanovanjska površina 10 dvosobnih stanovanj s kabinetom, osmih dvosobnih stanovanj, desetih garsonjer, dveh enosobnih stanovanj, dveh dvosobnih mansardnih stanovanj in enega enosobnega stanovanja bo znašala 1695 kvadratnih metrov. Gradnjo novega bloka financirajo Plamen, stanovanjska zadruga Iskra in stanovanjska skupnost Radovljica. V bloku bodo tudi poslovni prostori PTT iz Kranja. Predračun za stanovanjsko poslopje brez zunanje ureditve znaša 9,067.137 dinarjev, po dokončanju vseh del pa bodo stroški dosegli 10,294.023 dinarjev. Cena kvadratnega metra je le 6070 dinarjev, kar priča o ustreznosti projekta ter dobrem sodelovanju med investitorjem in izvajalcem del.

Z dograditvijo tega stanovanjskega bloka, lanskim popravilom trgovskega lokala, načrtovano izgradnjo gasilskega doma in športnega igrišča bo del Krope nad sindikalnim domom urejen. C. R.

Celodnevna šola že letos

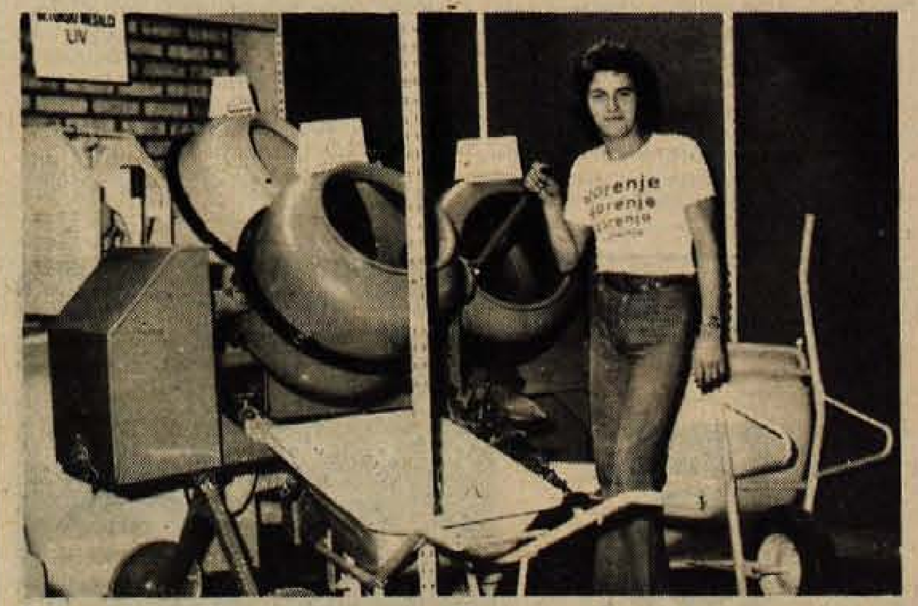
SOVODENJ — Na celodnevno šolo so se v Škofji Loki začeli pripravljati že več kot pred letom dni. Odločili so se, da na celodnevni pouk ne bodo prešli na kateri od petih centralnih šol, temveč, da bodo začeli novo organizacijo pouka uvajati postopoma na podružničnih šolah. Vse te šole so namreč izredno prostorne in jih bo treba za potrebe celodnevne šole le obnoviti. Predlagali so, naj bi najprej začeli s celodnevnim poukom na šoli v Javorjah ali na Sovodnju in končno so se odločili za slednjo.

Ta teden so šolo v Sovodnju začeli obnavljati. Obnovili bodo vse učilnice, napeljali centralno ogrevanje in nov vodovod, uredili kuhinjo in igralnice ter sanitarije. Ta dela bodo škofjeloško izobraževalno skupnost veljala 1,5 milijona dinarjev. Ker pa dela zaradi nepredvidene zakasnitve začetka del ne bodo končana do začetka šolskega leta, bodo učence mesec ali dva vozili na centralno šolo v Gorenji vasi.

Šola na Sovodnju je štirirazredna in jo obiskuje približno 40 otrok. Precej je med njimi še kmečkih otrok iz okoliških hribov in vasi, vse več pa je tudi otrok iz delavskih družin, saj se kraj v zadnjem času hitro industrijsko razvija.

Na šoli poučujeta dva učitelja, ki pa dela v celodnevni šoli najbrž ne bosta zmogla sama. Zato bodo zaposlili še vzgojiteljico. Zamisel, da bi na Sovodnju kot prvi v občini prešli na celodnevni pouk, so podprli tudi krajani.

Obnova šole je to poletje že druga velika naložba v tem majhnem kraju na koncu Poljanske doline. Pred dobrim mesecem so začeli graditi tudi nove prostore tovarne Termopol — največje delovne organizacije na Sovodnju. L. B.

Kovinotehna iz Celja — blagovnica »Fužinar« z Jesenic — je že stalni gost na vsakoletnih gorenjskih sejmih. Za letošnji XXVI. poletni gorenjski sejem pa so člani tega delovnega kolektiva za obiskovalce sejma pripravili še posebna presenečenja. Zato na letošnjem XXVI. gorenjskem sejmu v Kranju velja obiskati njihov paviljon. Kajti vsak obiskovalec sejma si lahko pri nakupu pri Jeseničanih prihrani lep kupček denarja. Tudi pri mešalcih za beton, kar več vrst jih imajo na izbiro, namreč nudijo pri celjski Kovinotehni, blagovnici »Fužinar« izdaten popust. — Foto: F. Perdan

215 novih stanovanj

Delavci gradbenega podjetja Megrad, TOZD Gradles Medvode gradijo v novi stanovanjski soseski MeS 7 v Preski dva stanovanjska stolpiča z 215 stanovanji, ki bosta vseljiva v juniju, oziroma v novembru prihodnjega leta. Kvadratni meter stanovanjske površine bo veljal 6680 dinarjev. Prednost pri nakupu so imele temeljne organizacije združenega dela iz Medvod, vendar so odkupile le četrtino stanovanj. Podpisan je bil samoupravni sporazum o usmerjeni gradnji v soseski, ki bo prvo tovrstno urejeno naselje, saj bodo v drugi fazi zgradili tudi vrtec in trgovino, vse ceste in parkirne prostore asfaltirali, celotno naselje pa bo imelo centralno ogrevanje. -fr

Popravek

Razpis osnovne šole A. T. Linharta Radovljica za delovno mesto UČITELJA ZE-ZG **velja za določen čas in ne za nedoločen kot je bilo pomotoma objavljeno v torek, 10. avgusta 1976.**

Polovica strokovnih kadrov se šola naprej

Na Gorenjskem je 14 različnih oddelkov štiriletnih srednjih šol, v katerih je letos diplomiralo 392 dijakov, vendar pa je 58 diplomantov doma iz drugih slovenskih krajev; na srednjih šolah izven gorenjske regije pa je letos diplomiralo še 111 diplomantov. Tako naj bi celotno število diplomantov z Gorenjske letos bilo okoli 470. Predpostavlja se, da bi se tudi diplomanti, ki so se šolali izven regije, ker jih pač gorenjske šole niso mogle sprejeti, želeli zaposliti na gorenjskem področju.

Število potreb po delavcih s srednjo strokovno izobrazbo, podatke zbira služba skupnosti za zaposlovanje Kranj, pa za letošnje leto kaže, da so organizacije združenega dela in zasebni sektor prijavile 700 potreb po kadrih s srednjo strokovno izobrazbo, kar je sicer za okoli 10 odstotkov manj kot prejšnje leto. To pomeni, da letošnje število diplomantov nikakor ne dosega popraševanje po kadrih s tako izobrazbo, pod predpostavko seveda, da bi se tudi vsi diplomanti doma z Gorenjske, želeli tu tudi zaposliti. Med diplomanti je največ takih, ki so zaključili ekonomske šole, teh je 109, precej je elektrotehnikov in strojnih tehnikov, slede administrativni tehniki in drugi.

Vendar pa gospodarstvo ne more pričakovati, da bodo vsi ti mladi strokovnjaki tudi iskali letos zaposlitev. Veliko diplomantov namreč želi šolanje nadaljevati na višjih in visokih šolah, celo taki, ki imajo štipendije in so torej vezani na takojšnjo zaposlitev. Diplomantov s štipendijami je 371, kar je tri četrtine vseh letošnjih gorenjskih diplomantov srednjih strokovnih šol. Po anketi, ki jo je služba poklicnega usmerjanja pri skupnosti za zaposlovanje Kranj opravila letos maja, pa je želelo 40 odstotkov bodočih diplomantov nadaljevati šolanje. Če bi primerjali ta odstotek z lanskim, ko se je polovica diplomantov srednjih strokovnih šol odločila nadaljevati šolanje na visokih in višjih šolah, se je bati, da je tudi teh letošnjih 40 odstotkov želja po nadaljnjem študiju povsem realnih: dokončno pa bodo številke seveda znane v jeseni, ko bodo na voljo podatki o vpisu na višje in visoke šole. L. M.

Več zaposlenih

Jesenice – V okviru srednjeročnega razvojnega programa jeseniške občine načrtujejo, da bo v letu 1980 v občini 28.210 prebivalcev. Povprečni naravni prirast v letih 1970 do 1974 je bil 183 prebivalcev letno, vendar pa je bil v tem obdobju selitveni saldo negativen – vsako leto se izseli 117 občanov več kot pa se jih priseli. Na osnovi tega predvidevajo v prihodnjih petih letih približno 330 prebivalcev več. Ob tem pa si bodo prizadevali za večjo stabilizacijo prebivalstva v občini, predvsem zato, ker bodo le težko vplivali na naravna gibanja, kajti potrebe po večjem številu zaposlenih rastejo z nezmanjšano močjo.

Odnos med moškim in ženskim prebivalstvom bo predvidoma 48 odstotkov proti 52 ostotkom, kar pomeni 13.630 moških in 14.580 žensk. Takšno razmerje bo predvsem zaradi tega, ker ženske dosežejo višjo starost, odseljuje pa se več moških občanov.

Od skupnega števila prebivalcev jih bo do leta 1980 v družbenem sektorju zaposlenih že več kot 54 odstotkov (15.430 delavcev, kar predstavlja skoraj 1550 delavcev več kot v letu 1975). V gospodarstvu družbenega sektorja tako predvidevajo 2-odstotno letno rast zaposlenih (skoraj 1400 novih delavcev), v negospodarstvu pa se je pokazala potreba po približno 200 novih delavcih. Ob upoštevanju zasebnega sektorja bi za realizacijo srednjeročnega programa potrebovali v občini nekaj manj kot 1600 dodatnih delavcev, kar predstavlja 2,2-odstotno letno rast zaposlenosti.

Ugotavljajo, da bodo potrebni predvsem notranji strukturni premiki prebivalstva, ker z naravnim prirastom predvidevajo le 180 na novo zaposlenih (priseljujejo se predvsem aktivni prebivalci, odseljujejo pa družine). Ugodna starostna struktura v prihodnjih letih naj bi omogočila 300 več zaposlenih moških in 500 več zaposlenih žensk. Tako bo odstotek zaposlenih žensk višji.

Dotok delavcev iz drugih republik bo še vedno pomemben vir novih zaposlenih, vendar pa postopoma že računajo na nekoliko manjši priliv ali celo na vračanje delavcev, ki so v občini že zaposleni, predvsem zaradi večjih potreb gospodarstva v njihovih republikah. Zato niso predvideli več kot 250 novih stalno naseljenih delavcev, saj je znana njihova precejšnja fluktuacija. S pospešeno gradnjo družinskih in samskih stanovanj bi tudi ta pereč problem omilili.

Tako bo na Jesenicah leta 1980 primanjkovalo kljub izdatnemu povečanju na novo zaposlenih še vedno okoli 270 zaposlenih. Zato bodo predvsem poskrbeli za zaposlovanje žensk, tistih, ki po 24. letu starosti zdaj še niso zaposlene ter v skladu z možnostmi ustrezno prilagajali tudi delovna mesta. Pomemben ukrep za izhod iz nezavidljivega položaja pa bi bilo tudi prizadevanje, da bi bile priselitve v občino večje kot izselitve. D. S.

Iz glasila

ŽELEZAR

NOVA HLADNA VALJARNA PRED OTVORITVIJO

Na Beli pri Jesenicah, piše jeseniški Železar, glasilo delovnega kolektiva jeseniške železarne, končujejo z zadnjimi gradbenimi deli pri izgradnji nove hladne valjarne. Začeli so jo graditi pred štiridesetimi meseci, zdaj pa opravljajo zadnja dela.

Pripravljalna dela za začetek proizvodnje so zelo obsežna, najpomembnejše naloge pa so vsekakor v kadrovanju delovne sile, v nabavi pomožnega materiala in orodij ter v izdelavi interne dokumentacije. Tudi samoupravna organiziranost obrata poteka po predvidenem programu, saj bodo v kratkem ustanovili štiri samoupravne delovne skupine ob sedanji, ki je že organizirana. Ko bodo vse naprave testirane, bodo na Beli začeli s poskusno proizvodnjo.

Naložba v hladno valjarno je ena največjih naložb jeseniške železarne nasploh. Omogočila bo, da bo z Jesenic prihajalo še več kvalitetnih jekel na domači in na tuji trg.

Cestni problemi

Jesenice – V jeseniški občini je najpomembnejša cestna povezava magistralna cesta, ki poteka skozi gornjesavsko dolino in prek vse jeseniške občine. Prav zdaj je v rekonstrukciji, v temeljiti obnovi, kajti bila je preozka in že preveč dotrajana. Magistralna cesta povezuje s sosednjima državama Italijo in Avstrijo, na njej poteka ves promet od potniškega, tovornega, lokalnega, tranzitnega, turističnega in regionalnega. Promet vsako leto narašča in zato je zanimiv podatek, da je bila leta 1970 na glavni cesti Jesenice–Ljubljana povprečna dnevna obremenitev 4937 vozil, v letu 1973 pa že 6168 vozil.

Izgradnja predora skozi Karavanke, ki se načrtuje v naslednjem petletnem obdobju, je izrednega gospodarskega pomena ne le za jeseniško občino, Gorenjsko, temveč za vso Jugoslavijo. Izgradnja predora je predvidena tudi v srednjeročnem programu rekonstrukcij in gradenj republiške cestne mreže za obdobje 1976 do 1980. Predor naj bi dokončali v letu 1982 med Hrušico in Mojstrano, dolg naj bi bil okoli 7 kilometrov, širok 9 metrov in z dvema pasovoma, zagotovil pa naj bi promet 1800 motornih vozil dnevno v vsaki smeri. Čeprav financiranje predora še ni dokončno določeno, naj bi denar zbrali iz sredstev mednarodnega finančnega konzorcija, ob pomoči mednarodne banke za obnovo in razvoj ter iz sredstev evropske investicijske banke.

Republiška skupnost za ceste pa je v svojem srednjeročnem programu predvidela na jeseniškem območju še novo obvoznico pri Podkorenu, ki naj bi jo dokončali še letos, ureditev magistralne ceste Mojstrana–Kranjska gora, manjše rekonstrukcije in razširitev ceste Podkoren–Rateče–državna meja in Mojstrana–Jesenice, modernizacijo makadamske ceste Kranjska gora–Vršič, rekonstrukcijo makadamske ceste Javornik–Gorje, obnovo ceste Žirovnica–Begunje, rekonstrukcijo ceste zahodno od Jesenic na obvoznici Hrušica ter ceste Mojstrana–Vrata.

V prihodnjem obdobju naj bi uredili tudi avtobusna postajališča, »črne točke« ter parkirišča, občinska skupščina pa bo poskrbela v okviru svojih finančnih možnosti še za ostale ceste in poti na jeseniškem območju. D. S.

Delavci Cestnega podjetja Kranj so tudi na drugem delu rekonstrukcije magistralne ceste položili asfalt. – Foto: Blenkuš

Najbolj iskani poklici

Dokaj stalna gospodarska struktura gorenjske regije potrebuje tudi iz leta v leto dokaj stalno strukturo delavcev. Prav zato že nekaj let ostaja bistveno nespremenjena lista poklicev, ki predstavlja za gospodarstvo skoraj kronično pomanjkanje. Služba zavoda za zaposlovanje Kranj ugotavlja v analizi, ki jo je pripravila Jožì Puhar-Kranjc, da gospodarstvo v zadnjih štirih letih nenehno javlja potrebe po tehle poklicih ozkega profila: gozdarski delavci, gradbeni delavci, talilci pri SM pečeh, talilci pri plavžih, pomožni gostinski delavci, šivalci gornjih delov obutve in drugi delavci.

Tudi lista poklicev širokega profila velja tako za letos kot z manjšimi spremembami že nekaj let nazaj. Najbolj iskani poklici so natakar, kuhar, ključavničar, tesar, zidar, prodajalec, strojni ključavničar, strugar itd. Na novo pa so letos bolj iskani poklici kot so izvlačilci žičnih profilov, krojači ženskih oblek, gasilci in dimnikarski delavci.

V skupini iskanih poklicev profila tehnik pa prednjačijo: ekonomski tehnik, strojni tehni[illegible] sestra, administrativni tehnik, miličnik, gradbeni tehnik, programer itd.

Med poklici z višjo strokovno izobrazbo pa so med najbolj iskanimi ekonomisti, razredni učitelji, ekonomisti-komercialisti, višji upravni delavci, višje medicinske sestre itd.

Iskani poklici z visoko strokovno izobrazbo pa so tile: dipl. ekonomist, dipl. pravnik, dipl. ing. elektrotehnike, dipl. strojni ing., itd.

Že bežen pregled najbolj iskanih poklicev daje videz, da so v gorenjskem gospodarstvu najbolj iskani poklici raznih tehničnih smeri, uporabni v neposredni blagovni proizvodnji, njeni pripravi in vodenju. Seveda pa so še vedno močno pomembni tudi poklici, če sodimo le po popraševanju, ki sodelujejo pri menjavi blaga, finančnem poslovanju ter normativnem urejanju odnosov. Sem lahko štejemo še poklice pomembne v turizmu in prometu. Med ostalimi sicer nekaj manj iskanimi poklici pa izstopajo medicinski poklici ter področje vzgoje in izobraževanja.

Kranjski likovniki v Prešernovi hiši

Razstava domačih likovnih delavcev ob letošnjem občinskem prazniku pomeni po razmerno dolgem presledku pomembno prezentacijo dosežkov naših kranjskih slikarjev in kiparjev.

Če se ozremo dve desetletji nazaj, lahko ugotovimo pomemben napredek v razvoju likovnega življenja v našem mestu. Ugotavljamo ga po velikem porastu števila likovnih ustvarjalcev pa tudi po deležu, ki ga ima Kranj v likovnih prizadevanjih Gorenjske in ostale Slovenije.

Raznolikost likovnega izraza, ki sega od realističnih tendenc preko v abstraktnost obrnjenih hotenj na nova pota sodobnega likovnega izraza, je na kranjski razstavi dobro vidna in nam dokazuje kako spontano se razvijajo ustvarjalne tendence v naši likovni sredini in kako vse močnejša postaja želja po večji povezanosti med ustvarjalci, želja po skupnih nastopih ne samo v Kranju, temveč tudi zunaj meja našega mesta in našega regionalnega prostora.

Na razstavi je zastopanih 14 slikarjev in 3 kiparji. **Boris Sajovic** se nam to pot predstavlja s plastično okrepljenima ženskima aktoma, ki pripadata obdobju iskanja in poudarjanja voluminoznosti v kiparjevi mali plastiki. Ta usmerjenost se v zadnjem času umika bolj lahkotni, lirično občuteni figuraliki in še posebej drobni živalski plastiki. Pri **Jožetu Erženu** moramo omeniti oblikovno in izrazno privlačni portret po renesančnem vzoru v emajlirani terakoti in lastni portret v kararskem marmorju, ki ga zaradi njegove enostavne pa vendar psihološko prepričljive zasnove lahko uvrstimo med kiparjeva najboljša dela. **Doro Novšak-Cimermanovo** poznamo že izpred let po njeni impresivni upodobitvi Jakopiča. Njen Milan Vidmar, s katerim se to pot srečujemo na razstavi, je zasnovan kot portret monumentalnih mer. Tako kot Jakopičeva je bila tudi Vidmarjeva razgibana fiziognomija za Novšakovo privlačna tema. Enkratnost upodobljenčevega izraza je kiparka odlično podala in ni zgrešena ugotovitev, da je prav portret vsaj zaenkrat najbolj uspešno in perspektivno kiparkino umetniško izrazilo. Na področju grafike nam je **Milan Batista** predstavil svoje »industrijske grafične liste«. Poznamo jih že z njegove retrospektivne razstave, a so bili spričo ostalega obsežnega gradiva premalo opaženi. Odtisi raznih industrijskih predmetov oz. bolje detajlov so kolorirani in razdeljeni po grafični ploskvi v kompozicijsko dognanem in učinkovitem redu. Kolorirane risbe **Štefana Simoniča** pripadajo tistemu obdobju slikarjevega oblikovanja, ko se je eruptivnost njegovih jederskih struktur začela spreminjati v biološko rast. Razstavljeni deli predstavljata kvalitetni vrh tega procesa. Povezano z biološko sfero je opazna tudi v grafičnih listih **Henrika Marchela.** Odlična struktura pajčevinaste mreže linij in lis, ki prekriva grafično ploskev je polna notranje vzgibanosti in zdi se nam kot bi v svoji dinamični igri iskala poti preko dejanskih meja slike. **Stane Žerko** nam je v svoji prvi grafični kolekciji izpred nekaj let, ki ji pripadata tudi razstavljeni deli pokazal uspelo delovno izhodišče in upamo, da ga bo kaj kmalu utegnil razviti tudi naprej. **Vinku Tušku** je gibljivost form normativ njegovega grafičnega in plastičnega raziskovalnega dela. Da bi dojeli vso pestrost njegovih prizadevanj, bi bil potreben mnogo večji izbor kot nam ga dovoljuje prostor na razstavi. Po razgibanosti in spremenljivosti form je Tušku soroden **Nejč Slapar,** le da je njegov v smislu vizuelne umetnosti neprestano spreminjajoči se oblikovni izraz mnogo bolj dematerializiran. Področje Slaparjevega raziskovanja ni toliko predmet sam kot njegove lastnosti: sled, ki jo pušča objekt s svojim gibanjem skozi prostor, njegove vibracije in oscilacije. Prostorsko razgiban opart Nejča Slaparja dobiva pri **Marjanu Kukcu** umirjen, čeprav vizuelno še vedno močno aktiven značaj. Tako kot Slaparja odlikuje tudi Marjana Kukca zgledna tehnična izvedba del. **Saša Kump** ostaja v svetu svojih »optimističnih oblik« izredno jasen, umirjen in barvno pretehtan ustvarjalec. Iz močno razgibane, v popartistični sferi zasidrane likovnosti je **Jože Trobec** prestopil v nekoliko mirnejše vode. Slikarjev likovni svet še vedno spremljajo stari popartistični atributi, vendar se zdi, da dobivajo drugačen predznak, drugačen pomen, da se spreminjajo v znamenja, v simbole, ki dajejo v kompozicijo vključenim figuram povsem določeno obeležje in pomen, jih vsebinsko opredeljujejo in pojasnjujejo. Zaradi odsotnosti Franca Feldina je **Alenka Kham-Pičmanova** edini predstavnik t. i. nove krajine na razstavi. Medtem ko je bila slikarkina pozornost v njenem dosedanjem likovnoraziskovalnem delu obrnjena predvsem v odnose med krajino in figuro, je zadnja trenutno stopila v ozadje, čeprav je vsaj kot statist v sliki še vedno prisotna. Vse lastnosti in zakonitosti novega krajinarstva se začenjajo oglašati tudi v slikarstvu mladega **Karla Kuharja** iz Besnice. Njegova poliptihonalna delitev kompozicije, ki ločeno prikazuje posamezne krajinske dele, postaja zanimivo izhodišče za slikarjevo bodoče delo. **Marjan Belec** je zastopnik tradicionalne šole krajinarskega slikarstva, tistega slikarstva, ki nam je posebno v preteklosti dalo vrsto pomembnih slikarjev (Vavpotič, Ravnikar, Godec itd.) Rastavljene Belčeve zimske krajine so barvno zgledno usklajene, razpoloženjsko enotno zasnovane in spadajo med najboljša slikarjeva dela, nastala po razstavi v Prešernovi hiši leta 1974. **Tone Marolt** vnaša v svoje akvarelne krajine močno osebno noto, ki se razumljivo odraža tudi v načinu oblikovanja določenega motiva. Realizem je pri Tonetu Maroltu zastrt z oblikovnimi dognanji, ki jih je v krajinarstvo prinesla nova doba in prepričani smo, da opazna delovna zavzetost pri slikarjevem raziskovanju krajinarskih problemov tudi v bodoče ne bo popustila. **Mladen Radojčič** se je po prvih krajinarskih in portretnih slikarskih poskusih usmeril tudi na področje barvno in oblikovno zanimive slikarske fantastike. Žal smo od obsežnega cikla mogli predstaviti le dvoje del, ki pa vendarle dobro prezentirata njegova prizadevanja. Edini kranjski slikar naivne smeri, če ga zaradi njegovega z izredno fantazijo obogatenega slikarstva smemo uvrstiti v ta okvir, je odsoten in tako na razstavi ni zastopan. K sreči ni dolgo, ko se je Boris Lavrič predstavil v Kranju z obsežnim izborom del, ki so nastala v zadnjih nekaj letih.

Dr. Cene Avguštin

Na razstavi kranjskih likovnikov se je predstavilo 14 slikarjev in 3 kiparji. Zaradi odsotnosti so izpadla dela Milana Gogale, Franca Feldina in Borisa Lavriča, ki pa jih kranjsko občinstvo pozna iz vrste preteklih predstavitev. — Foto: F. Perdan

Otvoritev razstav in koncert

V Kranju bo drevi ob 18. uri v galeriji v Prešernovi hiši otvoritev razstave grafičnih del Velimirja Matejića iz Beograda.

V galeriji v Mestni hiši pa bo ob 18.30 otvoritev male retrospektivne razstave del akademskega slikarja Aladina Lanca iz Kamnika.

Ob 19. uri bo v Renesančni dvorani koncert, katerega program bodo izvajali: Marinka Keber, mezzosopran, Franc Avsenek, viola in Leon Engelmen, klavir.

P. L.

Razstava mehiških mask

V nedeljo so v muzeju na gradu Goričane odprli razstavo mehiških mask iz zbirke ing. Viktor José Moya, katero sta omogočila Narodni antropološki muzej iz Mehike in mehiška ambasada v Jugoslaviji, posredoval pa Zvezni zavod za mednarodno sodelovanje na kulturnem in tehničnem področju skupaj s kulturno skupnostjo Slovenije. Razstava sodi v cikel razstav o neuvrščenih deželah ter je že prepotovala dobršen del Evrope, pri nas pa jo bodo predstavili še v Zagrebu in Cetinju.

Razstava bo odprta do konca avgusta.

-fr

Gorenjski muzej v Kranju

V Mestni hiši je na ogled stalna arheološka, etnološka, kulturnozgodovinska in umetnostno-zgodovinska zbirka. V galeriji v isti stavbi pa razstavlja akademski kipar iz Kamnika ALADIN LANC. V 2. nadstropju Mestne hiše pa si lahko ogledate etnološko razstavo KMEČKO GOSPODARSTVO V GORNJESAVSKI DOLINI.

V Prešernovi hiši je odprt PREŠERNOV SPOMINSKI MUZEJ. V galeriji iste stavbe pa razstavlja grafična dela VELIMIR MATEIĆ iz Zemuna.

V baročni stavbi v Tavčarjevi 43 je na ogled stalna zbirka NARODNOOSVOBODILNA BORBA NA GORENJSKEM in republiška stalna zbirka SLOVENKA V REVOLUCIJI. V galerijskem prostoru iste stavbe pa si lahko ogledate razstavo PARTIZANSKA GRAFIKA, ki jo je posredoval Muzej ljudske revolucije Slovenije v Ljubljani.

Razstavne zbirke oziroma razstave so odprte vsak dan razen ponedeljka od 10. do 12. in od 17. do 19. ure.

V kasarni Stane Žagar v Kranju je stalno odprt MUZEJ PREŠERNOVE BRIGADE.

V Stari Fužini je odprta stalna razstava PLANŠARSKA KULTURA V BOHINJU. Zbirka je odprta vsak dan od 9. do 12. in od 15. do 19. ure.

Priznanja najboljšim fotoamaterjem

Radovljica — Ob lepi udeležbi članov foto-kino klubov in prijateljev lepe fotografije so v petek, 6. avgusta, zvečer v dvorani radovljiške graščine svečano odprli drugo gorenjsko razstavo barvnih diapozitivov. Prireditev je bila posvečena 30-letnici Zveze organizacij za tehnično kulturo in prazniku radovljiške občine. Pod pokroviteljstvom Trgovskega podjetja Murka Lesce pa je razstavo pripravil Foto-kino klub Radovljica.

Po oceni žirije je pripravljalni odbor od 333 predloženih posnetkov 59 avtorjev izbral za razstavo 155 najuspelejših barvnih diapozitivov. Otvoritvi je sledil kulturni program, v katerem se je predstavil mladinski mešani zbor KUD Ljubno. Predstavnik pokrovitelja je nato podelil priznanja in odlikovanja, predsednik občinske zveze organizacij za tehnično kulturo Miro Prešeren pa je najboljšemu klubu zveze izročil prehodni pokal

Zlato medaljo za posamezni diapozitiv je prejel Silvo Sladič iz FKK Janez Puhar — sekcija Iskra iz Kranja, za zbirko diapozitivov pa njegov klubski tovariš Franci Ferjan. Srebrno medaljo so prejeli za posamezni diapozitiv Joco Balant in Justi Fink in za kolekcijo Ivka Pipan, vsi iz FKK Radovljica. Za posamezni diapozitiv so bronasto medaljo prejeli Sašo Rev FKK A. Prešeren Jesenice, Diana Lavrih in Milan Ropret iz FKK Radovljica ter za kolekcijo Marjan Ručigaj FKK J. Puhar iz sekcije Iskra Kranj. Diplome za svoje izdelke so prejeli Tone Peternel iz FKK Bohinj, Adi Fink, Ivan Pipan, Mihael Polda, Franc Pretnar in Janez Senica vsi iz FKK Radovljica.

Na svečanosti so prikazali vse izbrane barvne diapozitive. Predvajanje pa so ponovili tudi v ponedeljek, 9. avgusta, ob 17 in 19. uri.

JL

Nageljni v gumbnicah brigadirjev

Jeseniško-bohinjski odred doslej najuspešnejša gorenjska brigada — 159 odstotkov presežena norma na udarni dan — Številna priznanja in značke udarnikov

Preteklo nedeljo se je iz Kobarida vrnila gorenjska brigada Jeseniško-bohinjski odred, ki je sodelovala na zvezni mladinski delovni akciji Posočje 76. Enainštirideset brigadirjev iz Kranja, Škofje Loke in Jesenic je tri tedne pomagalo prebivalcem v tem delu Slovenije odstranjevati posledice potresa. Kljub precej težkim delovnim pogojem in nekajkrat slabemu vremenu so brigadirji pokazali to kar znajo in še več kar zmorejo. Podatek, da so v poprečju presegli normo za 104 odstotke, verjetno pove vse.

Tako kot na Kozjanskem in v Suhi Krajini, smo gorenjske brigadirje obiskali tudi v Posočju. Tisti torek so ravno pričakovali obisk z Jesenic in sicer člane odbora Jeseniško-bohinjskega odreda in predstavnike občinskih družbenopolitičnih organizacij. Prva sobesednica je bila mlada brigadirka Jeseniško-bohinjskega odreda Draga Zugwitz.

»Vreme, ki nam je prejšnje dni precej ponagajalo, se je končno popravilo, tako da spet normalno delamo. V nedeljo smo doživeli pravo nevihto, saj bi nam kmalu veter podrl šotore. Kljub temu, da smo precej skriti ob kanjonu Soče, pa vendar ob tej reki veter rad pošteno zapiha.«

Po »vremenskem intermezzu« smo se z Dragico pogovarjali o tej delovni akciji, ki se po specifičnosti precej razlikuje od ostalih zveznih in republiških akcij. **»Na akciji Posočje 76 zdaj delajo štiri brigade in sicer vojvodinska strokovna brigada, Jeseniško-bohinjski odred, Rudi Mahnič-Brkinc in kombinirana brigada Janko Brodarič. Dela v glavnem potekajo v vaseh okrog Kobarida, kjer brigadirji pomagajo pri popravilu in obnovi hiš. Tja se vozijo s posebnimi avtobusi, nazaj pa jih včasih pripeljejo kar domačini, pri katerih delajo. Večkrat pridejo po brigadirje tudi v popoldanskem času da jim postore še razna druga dela kajti vsak hiti, da bi bila hiša do zime vsaj v grobem obnovljena.«**

Dragica Zugwitz: »Neizkušenost brigadirjev na družbenopolitičnem področju.«

Dragica Zugwitz je tudi predsednica brigadne konference. Kako torej poteka samoupravno življenje v brigadi oziroma koliko aktivni so na tem področju gorenjski brigadirji?

»V pravilih organiziranja ZSMS je zapisano, da je brigadna konferenca osnovna celica samoupravljanja. To je v bistvu enako kot zbor delavcev v tovarni. Ob prihodu smo na seji brigadne konference sprejeli red za naselje, kjer je točno zapisano, kaj brigadir sme in kaj ne. Moram reči, da večjih problemov nimamo, nekajkratno manjše kršenje discipline med najboljšimi brigadirji. Življenje na tej delovni akciji se precej razlikuje od drugih akcij in sicer zaradi bližine meje. Prav zato je disciplina zelo stroga, budnost pa prisotna na vsakem koraku.

Gorenjski brigadirji se v samoupravne odnose v naši brigadi zelo uspešno vključujejo. Redno se udeležujejo brigadnih konferenc, kjer se razpravlja o vseh najpomembnejših vprašanjih, sodelujejo pa tudi v razpravah.

Ob tem moram reči, da so vsi brigadirji na družbenopolitičnem področju še precej neizkušeni, s takšno zavzetostjo pa bodo že s te akcije odnesli precej koristnega znanja.«

Komandant brigade Jeseniško-bohinjski odred v Posočju je Mile Zrnič. Z delom vseh brigadirjev je izredno zadovoljen, saj vestno in odgovorno izpolnjujejo naloge.

Miro Zagradišnik: »Kljub slabemu začetku uspeh tudi pri interesnih dejavnostih.«

»Delovišče te akcije je raztreseno daleč naokoli, tudi do dvajset kilometrov daleč se vozijo brigadirji. Tudi samo delo je precej naporno, to ve vsak, kdor gradi ali obnavlja hišo. V začetku sem imel občutek, da domačini brigadirjem ne zaupajo preveč. Morda zato, ker niso vajeni tega. Sedaj je vse drugače, saj vsak hvali njihovo prizadevnost in marljivost. Nekateri v šali pravijo, da je prenekateri brigadir zgrešil poklic, saj je odličen zidar, prekrivač strehe ali mešalec malte. Treba je omeniti, da so se naši brigadirji zelo približali delovnim sposobnostim vojvodinske brigade, v kateri so strokovnjaki za gradbena področja.«

V opoldanskih urah so zatem gorenjski brigadirji dočakali obisk z Jesenic. Člani odbora Jeseniško-bohinjskega odreda so bili zelo zadovoljni, ko so izvedeli da brigada, ki nosi ime po tem slavnem partizanskem odredu, dosega tako dobre rezultate. Tudi predstavnik občinskih družbenopolitičnih organizacij so pohvalili prizadevnost brigadirjev in izrazili upanje, da bodo brigadirji tudi po prihodu iz brigade ostali aktivni mladinci ter da se bodo vključevali v družbenopolitične tokove v občini.

O interesnih dejavnostih gorenjskih brigadirjev pa smo se na koncu pogovarjali z Mirom Zagradišnikom, ki je v brigadi referent za informiranje.

Predsednica OK ZSMS Jesenice Angelca Murko-Pleš predaja prapor komandantu brigade Miletu Zrniču ob odhodu na akcijo

BRIGADIRJI so pripravili STENSKI ČASOPIS o junaškem Jeseniško-bohinjskem odredu

»Delo komisij za interesne dejavnosti v začetku ni najbolje zaživelo. Vzrok je bil po eni strani premajhna zainteresiranost, kot objektivni vzroki pa obsežna dela na delovišču in slabo vreme. Z napori in prizadevanji najaktivnejših brigadirjev je tudi to področje postalo uspešno. Tako smo pripravili več stenskih časopisov, na katerih smo predstavili junaški partizanski odred, po katerem nosi naša brigada ime, Železarno Jesenice, Gorenjsko in podobno. Ob tabornem ognju smo izvedli kulturni program, na katerem so sodelovali tudi člani kulturne skupine Jutro z Jesenic, ki so nas prišli obiskat. Komisija za informiranje je izdala bilten, v katerem so najrazličnejši sestavki in pesmice o brigadirskem življenju. Z urejanjem tega biltena smo imeli ves čas težave, ker je bil pokvarjen ciklostilni stroj, pa nismo mogli razmnoževati že gotovih matric.

Sicer pa je med brigadirji pestro tudi na športnem področju, kjer se udeležujejo raznih tekmovanj v okviru celotne akcije. Zelo uspešno je sodelovanje z vojaki iz Tolmina. V naši brigadi deluje tudi aktiv ZK, ustanovili pa smo še marksistični krožek, v katerega je vključenih dvanajst brigadirjev.«

V nedeljo, 8. avgusta, se je gorenjska brigada Jeseniško-bohinjski odred vrnila iz Posočja. Brigadirji so bili vedrih in nasmejanih obrazov kot še nikoli in tudi upravičeno. Brigada je postala dvakrat udarna, značko udarnika je prejelo 23 brigadirjev, dvakratni udarnik pa je bil komandant brigade Mile Zrnič. Poleg tega je brigada prejela priznanje za interesne dejavnosti ter več priznanj in pohval komandanta akcije Posočje 76. S tem je brigada Jeseniško-bohinjski odred postala najuspešnejša letošnja gorenjska brigada doslej. V poprečju vseh dni je bila norma presežena za 104 odstotke, na udarni dan pa za 159 odstotkov.

Pokrovitelj gorenjske brigade v Posočju je bila Železarna Jesenice, ki je veliko pripomogla k takšnemu uspehu. Brigadirjem je prispevala opremo, športne rekvizite in ostalo, kar se potrebuje na delovni akciji.

Kot so ob povratku povedali brigadirji, jim bo najbolj ostal v spominu zadnji dan, ko so se poslavljali od domačinov. Marsikateremu se je orosilo oko, močan stisk roke pa je pomenil več kot tisoč besed zahvale. Ob slovesu so brigadirjem v gumbnice zataknili nageljne z besedami: brigadirji, še pridite!

Tekst in fotografije:
J. Rabič

»Poglejte, kako lep krompir, doma pridelan!«

Dvajset let na tržnici

V sredo je bil tržni dan na kranjski tržnici bolj kratek. Že zgodaj popoldne so prodajalci med prvimi deževnimi kapljami hiteli pospravljati svoje blago. Za spoznanje počasnejši so bili morda tisti, ki imajo nad svojo stojnico razpet velik sončnik, vsi drugi, posebno pa še prodajalke semenja in mlevskih izdelkov, pa so morali pospraviti, če so hoteli obvarovati pred močo svoje blago. Kupčija bi verjetno tekla še naprej kljub deževnim kapljam, če bi kranjska tržnica imela streho: tako pa je izkupiček, kar ga je bilo, nastal le v jutranjih in dopoldanskih urah.

»Tudi semenje imam — bi morda motovilec? Zdaj se seje, veste.«

Svoje vrečke z moko in raznim semenjem ter nekaj zelenjave je morala povezati in pospraviti tudi **Pavla Oselj** iz Vogelj, ki že vrsto let ob tržnih dnevih prodaja med drugim in tretjim stebrom obokanega vhoda na tržnico.

»Res že zelo dolgo prodajam na trgu, mislim, da bo kar že dvajset let; poleti še kar gre, pozimi pa je za nas, ki se preživljamo s prodajanjem na tržnici, kar hudo. Če navlečeš nase še toliko obleke, se mraz pregrize skoznjo, roke zaradi mraza otekajo. Skratka, nič ni prijetno. Če je sneg, se prodajalci ogrejemo, ko ga odmetavamo okoli svojih stojnic. Toplo poletje pa je tako hitro mimo.«

Oseljeva je ena izmed prodajalk na trgu, ki večino tega, kar prodaja, pridela sama. Krpo zemlje ima, ki jo kar je najbolj mogoče skrbno obdeluje. Živi sama, pokojnine nima, tako da dobesedno živi od dela svojih rok. Zdaj ima 52 let, zdravje je še ne zapušča in pravi, da raje ne misli, kaj bo čez leta. Dokler pa lahko s svojim traktorjem obdela svojo zemljo, ni vzroka za pretirano zaskrbljenost. Podjetna kot je, je pred kakimi šestimi leti naredila še vozniški izpit in zdaj to, kar prodaja, naloži v »fička«. Pred leti je bilo malo drugače, saj je vso robo naložila v cekarje in z njimi natovorila svoj moped. **»Malo so me miličniki spraševali, če imam še kje kakšen cekar, no, pa sem vedno srečno pripeljala na trg.«**

Ko sva se tako pogovarjali, so se kupci ustavljali ob stojnici, kupovali krompir, ki ga Oseljeva prodaja malo ceneje od drugih, ki le preprodajajo, drugi so spet hoteli čebulo, pa česen in ajdovo moko, marsikdo je opazil tudi zelo lepo kašo. **»Treba je imeti dobro robo,«** pravi Oseljeva, **»potem se kaj proda, pa še malo ceneje je treba prodajati kakšno blago, pa gre. Sicer pa en tržni dan ni enak drugemu. Včasih kupci samo sprašujejo pa gredo naprej, drugič spet je vrsta pred stojnico.«**

Potem je Oseljeva spet prodala krompir, stehtala ga je na sosednji stojnici, ker ima tržnica premalo tehtnic za vse, in dodala še enega »za dobro vago«, kar je nenapisano pravilo dobre prodaje na tržnici. Celo krompir je treba zdaj oprati in ga takega ponuditi kupcu, pravi Oseljeva, ki tako kot še nekateri prodajalci na trgu kupuje papirnate vrečke in jih seveda ne zaračunava kupcem.

L. M.

Na hitro je treba pojesti grižljaj ali dva kar stoje, da kupci ne čakajo. Foto: F. Perdan

Športna in življenjska forma

Vse prizadevanje športnikov je v tem, da bi s treniranjem, zdravim načinom življenja, najustreznejšo prehrano in ob pomoči ostalih zavestnih dejavnikov dosegli in pridobili kar najboljšo formo.

Znano je, da je športna forma najvišja stopnja treniranosti. Ta se kaže v popolnosti tehnike, ko športnik z lahkoto in tako rekoč igraje izvaja zapletene gimnastične, atletske ali druge športne prvine, ko si je po načelu, da vaja dela mojstra in da primerno delo razvija organe, okrepil mišice, organizem in zavest. Pa ne samo pod vplivom vaje, tudi pov vplivom moralne trdnosti je pot do športne forme, ki jo spremlja odlična kondicija, dobro počutje in izrazita težnja po tekmovanju.

Treniranost in forma se dopolnjujeta in sta neločljivi. Forma je posledica treniranosti, in čim višja je kakovost na ravni športnikov, tem krajša je pot do športne forme.

Danes trenerji že dovolj dobro poznajo načine in metode treniranja, natančno ugotavljajo stanje treniranosti, tehnično znanje in taktično zrelost športnikov. Težje pa je načrtovati obdobje kar najboljše forme, posebno da bi se ta skladala s časom najodgovornejših tekmovanj. Znano je, da športniki ne morejo biti trajno v odlični formi in kar »na tekočem traku« dosegati vrhunske storitve, saj človek ni mehanizem ali robot.

Športna forma niha po vzpenjajoči in padajoči krivulji. Njen višek je v tekmovalni sezoni, v obdobju največjih športnih storitev, to je v mladosti — v razcvetu življenjskih zmogljivosti. Prav v mladosti je človek najbolj hiter, spreten, krepak in vzdržljiv. Prenaglemu zatonu zmogljivosti se je možno zoperstaviti z zmernim življenjem, s pravilnim in smotrnim delom, treningom, z učinkovitimi oblikami aktivnega odmora in s primerno sprostitvijo.

Športna forma je kratkotrajna, tako kot so kratkotrajni rekordi. Tekmovalec se pripravlja na tekme z velikim naporom, da bi bil kar najboljši, pa ga čas kmalu preraste. Prihajajo novi mlajši in boljši tekmeci, ki spodrinejo znane ase.

Kako neizprosna in očitna je dialektika v športu, ko gre za boj, za dvig kakovosti, konkurenco, nenehno potrjevanje rezultatov in trajno menjanje rodov.

Športno formo bi lahko primerjali z življenjsko oziroma s formo na drugih manj športnih področjih udejstvovanja, ko prav tako tekmujemo, ustvarjamo in dosežemo svoj življenjski cilj.

Življenjska forma temelji na popolnem zdravju, razvitih sposobnostih in živčni moči. To je čas, ko zapustimo bolj ali manj opazno sled v družbenem in človeškem delu. To je obdobje uspehov, ustvarjalnega zagona, novatorstva in izumiteljstva, v katerem ni čutiti ne zagrenjenosti, ne malodušja, niti potrtosti ali navideznih obolenj.

Tudi življenjska forma temelji na kondiciji in razvitih delovnih navadah. Čeprav je nihče ne načrtuje, jo je potrebno krepiti in negovati, da bi bili čim dlje v življenjski formi.

Jože Ažman

VSAK PETEK NA 4 STRANEH

kino — radio — televizija — križanka — od — vsepovsod — družinski — pomenki — s šolskih — klopi — gorenjski — kraji

kino

Kranj CENTER

13. avgusta šved. barvni film NOVA DEŽELA ob 16. in 19. uri

14. avgusta šved. barv. film NOVA DEŽELA ob 16. in 19. uri, premiera franc. barv. filma STARA PUŠKA ob 22. uri

15. avgusta domači barvni mladinski film PRISTAVA V MALEM RITU ob 10. uri, šved. barv. film NOVA DEŽELA ob 15. in 18. uri, premiera jap. barv. CS filma VOJNA IN LJUDJE ob 21. uri

16. avgusta franc. barv. film STARA PUŠKA ob 16., 18. in 20. uri

17. avgusta franc. barv. film STARA PUŠKA ob 16., 18. in 20. uri

18. avgusta franc. barv. film STARA PUŠKA ob 16., 18. in 20. uri

19. avgusta amer. barv. film NAPAD NA ROMELA ob 16., 18. in 20. uri

20. avgusta jap. barv. CS film VOJNA IN LJUDJE ob 16. in 19. uri

Kranj STORŽIČ

13. avgusta amer. barv. film ZELENO SONCE ob 18. in 20. uri

14. avgusta franc. barv. film OSTROSTRELEC Z AZURNE OBALE ob 16., 18. in 20. uri

15. avgusta ital.-angl. barv. film SCARAMOUCHEVA VELIKA PUSTOLOVŠČINA ob 14. uri, amer. barv. CS film UPOR SUŽNJEV ob 16. in 18. uri, premiera angl. barv. filma ENOOKI CHARLY ob 20. uri

16. avgusta angl. barv. film ENOOKI CHARLY ob 18. in 20. uri

17. avgusta angl. barv. film ENOOKI CHARLY ob 18. in 20. uri

18. avgusta amer. barv. CS film UPOR SUŽNJEV ob 18. in 20. uri

19. avgusta franc. nemški barv. film ORGIJE ob 18. in 20. uri

20. avgusta nemški barv. film ZAKLAD V SREBRNEM JEZERU ob 18. in 20. uri

TRŽIČ

13. avgusta ital. barv. IZZIV BELE SAPE ob 18. in 20. uri

14. avgusta ital. barv. film IZZIV BELE ŠAPE ob 16. uri, ital. barv. film PREPOVEDANI DEKAMERON ob 18. in 20. uri

15. avgusta barvni domači film PRISTAVA V MALEM RITU ob 15. uri, amer. barv. film NAPAD NA ROMELA ob 17. in 19. uri

16. avgusta franc. ital. barv. film ORGIJE ob 18. uri

17. avgusta amer. barv. film NAPAD NA ROMELA ob 18. in 20. uri

18. avgusta amer. barv. film ALICE NE ŽIVI VEČ TUKAJ ob 18. in 20. uri

19. avgusta amer. barv. CS film UPOR SUŽNJEV ob 18. in 20. uri

20. avgusta amer. barv. film ZELENO SONCE ob 18. in 20. uri

Dom KAMNIK

13. avgusta franc. barv. film KLOFUTA ZA VSAK DAN ob 18. in 20. uri

14. avgusta amer. barv. film POROČILO O UMORU ob 18. in 20. uri

15. avgusta amer. barv. film VITEZI RUŠETE ob 15. uri, amer. barv. film POROČILO O UMORU ob 17. uri, ob 19. uri nastopa artistična skupina KELLNER iz Prage

16. avgusta amer. barv. CS film UPOR SUŽNJEV ob 18. uri, ob 20. uri nastopa skupina KELLNER iz Prage

17. avgusta amer. barv. film ZELENO SONCE ob 18. uri, ob 20. uri nastopa skupina KELLNER iz Prage

18. avgusta amer. barv. film ZELENO SONCE ob 18. in 20. uri

19. avgusta amer. barv. film ALICE NE ŽIVI VEČ TUKAJ ob 18. in 20. uri

20. avgusta amer. barv. film ALICE NE ŽIVI VEČ TUKAJ ob 18. uri, nemški barv. film ORGIJE ob 20. uri

Sora ŠKOFJA LOKA

13. avgusta franc. film MANEKENKA IN MINISTER ob 18. in 20. uri

14. avgusta amer. barv. film SUPER POLICAJA ob 18. in 20. uri

15. avgusta amer. barv. film SUPER POLICAJA ob 18. in 20. uri

17. avgusta ital. film KRVAVI BRATJE ob 20. uri

18. avgusta ital. film KRVAVI BRATJE ob 18. in 20. uri

19. avgusta nemški film MOJ PRIJATELJ HEINTJE ob 20. uri

20. avgusta nemški film MOJ PRIJATELJ HEINTJE ob 18. in 20. uri

Obzorje ŽELEZNIKI

13. avgusta amer. film SUPER POLICAJA ob 20. uri

14. avgusta franc. film MANEKENKA IN MINISTER ob 20. uri

15. avgusta ital. film ZLATO IN WHISKY ob 18. in 20. uri

18. avgusta amer. film ULICA BREZ ZAKONA ob 20. uri

20. avgusta amer. film ULICA BREZ ZAKONA ob 20. uri

Jesenice RADIO

13. avgusta angl. barv. film UBOJ LEV TROCKEGA ob 19. uri

14. in 15. avgusta amer. barv. film MISTER MAJESTY ob 19. uri

16. in 17. avgusta amer. barv. film LACOMBE LUCIEN ob 19. uri

20. avgusta franc. barv. film KAM S TRUPLOM ob 19. uri

Jesenice PLAVŽ

14. in 15. avgusta amer. barv. film LACOMBE LUCIEN ob 20. uri

16. in 17. avgusta amer. barv. film MISTER MAJESTY ob 20. uri

19. avgusta angl. barv. film UBOJ LEV TROCKEGA ob 20. uri

Dovje — Mojstrana

14. avgusta amer. barv. film AKCIJA ZA ATENTAT ob 19.30 uri

15. avgusta amer. barv. film MOŽ Z VZHODA ob 19.30 uri

Kranjska gora

14. avgusta amer. barv. film MOŽ Z VZHODA ob 20. uri

15. avgusta angl. barv. film UBOJ LEV TROCKEGA ob 20. uri

18. avgusta amer. barv. film LACOMBE LUCIEN ob 20. uri

Plavanje za trim značko

Radovljica — Zveza telesnokulturnih organizacij in občinski svet zveze sindikatov Radovljica organizirata v okviru programa množičnih akcij ta mesec plavanje za trim značko. Akcija bo potekala od 11. do 14. avgusta na kopališčih v Radovljici, Kropi in na Bledu v Grajskem kopališču. Organizatorji so letos določili tudi norme, ki jih morajo doseči plavalci za pridobitev značke. Seveda pa so norme in dolžine prog različne za različne starostne kategorije.

M. Faganel

Alpinistične novice

ČIHULOVA BREZ BIVAKA

Podatki o smeri, ki sta jo leta 1965 v Široki peči preplezala češkoslovaška alpinista Josef Čihula in Slavek Stehlik so bili tako ekstremni, da je trajalo dobrih sedem let, predno so naši plezalci ponovili smer, katero sta češkoslovaška alpinista plezala 4 dni in sta jo ocenila z najvišjo možno oceno — VI +. Kot večina ekstremnih smeri pa je tudi Čihulova smer postala našim plezalcem že domača. Letos je doživela kar tri ponovitve. Filip Bence in Borut Bergant (AO Tržič) pa sta jo v soboto, 7. 8., preplezala brez bivaka. Teden dni pred tem sta jo kot tretja naveza sploh ponovila Janez Marinčič in Maks Trop (AO Matica). Ekstremnim težavam se je pridružilo še slabo vreme, tako da sta v steni kar dvakrat bivakirala. Čihulova smer pa še vedno spada po težavnosti prav na vrh. Ponavljalci jo primerjajo s Črno steno, le da je stena Široke peči približno enkrat višja. Za smer je značilna majhna možnost uporabe klinov (zasigane špranje) in pa mestoma tudi krušljivost.

DIREKTNA NA ČRNI GRABEN S ČOPOM

Slavko Frantar in Jože Rozman (AO Tržič) sta v soboto kot prva naveza doslej preplezala zanimivo kombinacijo v triglavski steni. V spodnjem delu sta plezala direktno smer na Črni graben, v zgornjem delu pa Čopov steber. Izkušenim poznavalcem severne stene so postale zanimive kombinacije vsakdanja stvar. Neizkušene pa mogočnost stene lahko tudi zavede, da se znajdejo v situacijah s težkimi izhodi.

PONOVITVE ČLANOV AO KRANJ

Nande Kern in Jože Ciperle sta 4. 8. ponovila smer v Trikotu (Dolgi hrbet). Ocena VI. Plezala sta 10 ur. V zgornjem delu ju je presenetila nevihta s sodro. V isti steni sta Slavko Markič in Franc Kavčič v nedeljo ponovila tudi smer Saša Kamenjeva. Hudičev steber v Prisojniku (ocena V) pa so 29. 7. ponovili Stane Horvat in Nande Kern ter Jože in Milena Ciperle, ki je še brez vsakih alpinističnih izkušenj. Mlada tečajnika plezalne šole, Tomo Česen in Marko Ažman sta v nedeljo povsem samostojno ponovila kratko Nemško smer z Zimmerjahnovim izstopom.

POT NA KRIŽ ŽE ZAVAROVANA

Člani AO Kranj so imeli v soboto skupno turo v severno ostenje Gruntavcev, ki so jo v nedeljo združili z delovno akcijo za zavarovanje poti preko severne stene na Križ. Devet udeležencev delovne akcije je pritrdilo preko 100 m jeklene vrvi. Zavarovali so vsa kritična mesta, tako da je pot sedaj že prehodna tudi za planince. Potrebne pa bodo še manjše dopolnitve in popravki. Čeprav je bila pot obveznost udeležencev lanskoletne odprave na Kavkaz, se je delovne akcije udeležil en sam član. Prihodnji teden, s pričetkom 14. 8., pričnejo kranjski alpinisti tabor v Zahodnih Julijcih. V mogočnih ostenjih nam Slovencem še kako domače Viševe skupine bo zopet odmevala slovenska beseda. Prav je, da večkrat obiščemo povsem naše gore v sosednji Italiji, saj je slovenska beseda pod njimi danes vse bolj redka.

F. Šter

Srečanje z zamejskimi Slovenci — planinci na Vršiču

V organizaciji Planinskega društva Jesenice je bilo v nedeljo, 8. avgusta, pri Erjavčevi koči na Vršiču tradicionalno, letošnje že peto planinsko srečanje z zamejskimi Slovenci. Srečanje bi tokrat sicer moralo biti v Čedadu, vendar je tamkajšnje novoustanovljeno slovensko planinsko društvo zaprosilo jeseniške planince, naj bodo zaradi majskega potresa v teh krajih letos oni organizatorji.

Po uvodnem pozdravu je več kot 500 udeležencem spregovoril predsednik Planinskega društva Jesenice Janez Košnjek, ki je med drugim poudaril pomembnost zbliževanja rojakov iz zamejstva tudi na planinskem področju, hkrati pa je obsodil ravnanje avstrijske vlade do manjšin na Koroškem. Sledili so pozdravni, govori predstavnikov planinskih društev iz zamejstva in sicer iz Gorice, Celovca, Čedada in Trsta. To lepo planinsko manifestacijo so s kulturnim programom popestrili člani godbe na pihala Jeseniški železarji, tamburaški orkester iz Bohinjske Bistrice in harmonikarji iz zamejskih planinskih društev.

Popoldan se je nadaljevalo tovariško srečanje planincev, člani Gorske reševalne službe z Jesenic pa so prikazali reševanje ponesrečenca iz stene.

Omeniti moramo še, da je bilo Planinsko društvo Jesenice pobudnik teh srečanj z zamejskimi Slovenci, ki so od leta 1912 vsako leto v drugem planinskem svetu. Prvo srečanje je bilo leta 1972 na Golici, za tem na Ojstrniku, leta 1974 na Blešččeči planini, lani pa je bilo četrto srečanje v Gorici.

J. R.

Ptujska kulturna srečanja

Kot že nekaj let nazaj so pred dnevi stekla četrta ptujska kulturna srečanja. Začeli so jih z otvoritvijo vinarskega muzeja v bivši grajski žitnici, ki je prvi te vrste pri nas.

Program kulturnih prireditev se bo vrstil ves avgust in september. Kar tri dni, od 20. do 22. avgusta, bo že tradicionalni ptujski festival domače glasbe. Obiskovalci bodo imeli priložnost prisluhniti tudi številnim koncertom in gledališkim predstavam, za katere vlada med občani veliko zanimanje. Razen tega si bodo lahko ogledali številne razstave in folklorne prireditve. Med njimi bodo najbolj pritegnili ljubitelje kulturnih ustvaritev nastop folklorne skupine iz Obreža, večer posavskih, slovenskih in jugoslovanskih plesov, razstave slikarske kolonije Petovio 75 in razstava slikarjev amaterjev iz Čakovca, Koprivnice, Krapine, Ptuja in Varaždina.

Pokrovitelj srečanj je tudi letos Kreditna banka Maribor s podružnico v Ptuju, ki prispeva največ denarja v ta namen. Vsekakor je peščica zanesenjakov v ptujski kulturni skupnosti naložila na svoja pleča veliko dela in skrbi, da je organizirala tudi letos tako obsežen in kvaliteten program kulturnih prireditev.

-ma-

Paprika s česnom

Potrebujemo: mesnato papriko za vlaganje, olje, sol, česen, kis za vlaganje.

Paprike očistimo, operemo in zbrišemo s krpo. V široki kozici segrejemo olje ter na njem z vseh strani popečemo papriko, da se kožica zgrbanči. Kozarec s širokim vratom za vlaganje postavimo zavit v prtič na toplo, nato pa vanj polagamo še tople paprike: vsako posolimo, kozarec pa pokrivamo s krpo, da se ne ohlaja. Vsako plast paprik potresemo s sesekljanim česnom. Ko je kozarec poln, zavremo vodo, malo solimo in okisamo s kisom za vlaganje. Vse skupaj vrelo polijemo čez paprike in takoj zavežemo s celofanskim papirjem. Kozarec mora stati na deski ali na zganjenem prtiču, da ne poči. Nato kozarec toplo zavijemo v odejo ali kaj drugega, da se počasi čez noč ohlaja. Shranimo na suhem in temnem prostoru.

Na napakah se redi

Včasih se trudimo, da bi izgubili kilogram ali dva maščobnih blazinic, ki nikakor nočejo izginiti, pa tudi kazalec na tehtnici trmasto kaže vedno isto težo ali raje še malo večjo kot manjšo. Pri tem pa se včasih niti ne zavedamo, da se pravzaprav prehranjujemo tako, da neprestano ohranjamo določeno število kalorij, seveda dosti preveč kot bi jih sicer telo potrebovalo. Višek kalorij se nam spreminja v maščobno rezervo, ki se seveda pozna tako na zunaj kot tudi na tehtnici. Kakšne so torej največje napake, ki jih delamo v prehrani?

Alkohol: Požirek alkoholne pijače pred obedom vzbuja tek, razen tega pa je v vsakem požirku alkoholne pijače visoko število kalorij. Zamenjajmo raje to pijačo s slatino.

Poobedek: Sladoled, puding ali torta po kosilu res ni kaj slabega, če seveda izvzamemo kalorije. Če že moramo kaj vzeti, potem raje sadje.

Sladkor: Štiri kave ali več na dan sladkane z žlico sladkorja: seštevek kalorij je kar precejšen. Polovico napitkov pijmo sladkanih s saharinom.

Maščobe: Kruh z maslom, masten sir, salama vsebujejo veliko maščob, zato raje zmernost pri teh živilih.

Slane palčice: Ob gledanju televizije nam roka kar sama sega v posodice s slanimi lešniki, bobi paličicami, raznimi smokiji in podobno kalorično hrano. Nevede pojemo vse, kar pa sploh nismo nameravali.

Stradanje: Stradanje, izpuščanje obrokov nikamor ne vodi: po takšnem mučenju samega sebe nas popade volčja lakota, tako da na primer ob večernem obroku použijemo hrane za tri.

Enostranska prehrana: Povsem napačno je jesti le eno vrsto hrane, na primer jajca ali riž ali kaj drugega v želji, da bi shujšali. Raje vsakega po malo pa zdravje ne bo trpelo.

Odlašanje: Ne recite nikoli — še danes jem izdatno, jutri bom stradal. Hrana je resda važna, ni pa najvažnejša stvar v našem življenju, da bi se morali pretirano ukvarjati z njo.

Slabost na potovanju

Če ste prepričani, da vam je med vožnjo v avtobusu ali v avtomobilu slabo, potem najkasneje uro, preden sedete v vozilo, použijte tableto proti slabosti. Mislite na to tudi takrat, kadar stopate v letalo, saj se vas slabost lahko loti tu, čeprav se v vozilih na zemlji počutite popolnoma dobro. Če se je slabost že začela, tableto pa ste pozabili vzeti, je za kakršno koli »post« jemanje prepozno. Menda pa so za te reči tudi svečke, ki se lahko vzamejo v takem primeru, predpiše pa jih zdravnik.

Voznik ne bi smel jemati tablet zoper slabost, ker zmanjšujejo možnost reagiranja.

Ne ustvarjajte panike že pred potovanjem; posebno ne pred otroci. Če boste nenehno govorili o tem ali spraševali otroke, če jim je že slabo, vas ne bodo hoteli razočarati v tem pričakovanju in bodo krepko povračali. Govorite raje kaj povsem drugega, tudi sami boste pri tem, če ste sicer k slabostim nagnjeni, pozabili na to nevšečnost in morda potovanje prestali čisto v redu. Važno je, da smo pred potovanjem dobro naspani. Med vožnjo ni dobro brati; ne kaditi, ne piti alkohola ali prave kave, skratka nič takega, kar draži želodec. Tudi v hrani ni dobro pretiravati, niti ni treba stradati. Obroki naj bodo majhni, a lahko prebavljivi.

Gobe

Gobarska mrzlica se je že začela in zdaj sredi avgusta že kar hudo razsaja. Ker gobarji navadno iskanje gob ne vzamejo kot rekreacijo in hojo po čistem gozdnem zraku, ampak se jim gre, da je košara polna, se kaj rado zgodi, da med nabranimi gobami tudi kakšna ne sodi med užitne. Resda je strupenih in neužitnih gob vsaj desetkrat manj kot užitnih, vendar pa dosti gob ločijo le poznavalci. Med gobarji naj torej velja pravilo, da velja nabirati le gobe, ki jih dobro poznajo, sicer nastopijo prej ali slej težave.

Če se vse konča le z manjšimi prebavnimi motnjami, imamo še srečo. Vendar pa sk‿aj vsako leto kdo uporabi strupeno gobo, navadno je to zelena mušnica, posledice pa so zelo hude, tudi smrtne. Če že hočemo torej nabirati več vrst gob, se poprej prepričajmo s knjigami ali skupaj s poznavalcem o užitnosti. Preveč poguma pa škoduje!

Za gobe vemo, da so hitro pokvarljivo živilo: zato jih pripravimo vedno še isti dan ali naslednji dan, če só spravljene na hladnem. Pogrevanje gobjih jedi ima običajno neljube posledice. Prav tako pazimo, da uporabimo le mlade gobe, stara goba je lahko neužitna. Na to pomislimo, kadar dobimo prebavne motnje, potem ko smo jedli gobe. Lažja oblika motenj v črevesju se navadno pojavi že po kakšnih štirih urah. Običajno se slabost v enem dnevu poleže. Upoštevajmo tudi, da gobe niso ravno lahko prebavljiva jed ter jih občutljivi ljudje ne prenesejo v večjih količinah.

Drugače pa moramo ukrepati, to je pomisliti na najhujše, če se po zaužiti gobovi jedi slabo počutje pojavi kasno — po šestih do dvanajstih urah ali še kasneje. Velja, da je stanje tem bolj resno, čim kasneje občutimo slabost. Ukrepati moramo že pri prvih še rahlih znakih zastrupljenja, ki niti niso posebno izraziti. Ne čakajmo, da bodo izraziti šele postali, pač pa takoj, če le sumimo, da je bolnik jedel gobe, poiščimo zdravnika. Pri hudih zastrupitvah navadno po nekajdnevnih motnjah nastopi olajšanje, ki pa mu sledi končni navadno usodni udarec.

●●●●●●●●●

Iz preprostega stebričastega vzorca kvačkan pulover za pozno poletje: rokava so širša in v zapestju stisnjena, izrez je raven, le črta ob izrezu je druge barve.

marta odgovarja

Bojana iz Kranja — V pismu prilagam košček blaga, iz katerega bi rada imela preprosto obleko za poletje. Stara sem 17 let, visoka 165 cm, težka pa 56 kg.

Marta — Obleka je oprijetega kroja z zadrgo zadaj. Ima ozke naramnice, dolžina pokriva kolena; ob spodnjem robu so volance. Od pasu navzdol se obleka zvonasto širi.

Svetal zgled iz škofjeloške občine

Zamenjava učbenikov — prihranek denarja in časa

Vsaka šola nekaj stane. Tako pravi star slovenski pregovor. Dodali bi lahko, da je posebno draga naša osnovna šola. In še en slovenski pregovor: da je vsaka šola težka — tudi osnovna. Tega se v teh dneh najbrž zavedajo starši, ko iščejo učbenike po knjigarnah in papirnicah. Morda se spomnijo nanj tudi tisti, ki so pred leti tako toplo pozdravili zamisel, da bi šolarji organizirano zamenjavali učbenike. In pa tudi sindikalni delavci, ki so na kongresu pred slabima dvema letoma v Celju, med sklepi zapisali tudi to, da bodo že v nekaj letih omogočili vsem učencem brezplačne učbenike. Kajti nismo tako bogata družba, da bi si lahko privoščila vsako leto vse šolske knjige nove, medtem ko lanske romajo v predale in potem še čisto v redu in uporabne najbrž iz prepolnih stanovanj in knjižnih polic v smetnjake.

Slednji sklep je le še črka na papirju, medtem ko so zamisel o zamenjavi šolskih knjig ponekod že začeli uresničevati. Ponekod manj uspešno, slabo organizirano in zato z velikimi težavami, v škofjeloški občini, zlasti na osnovni šoli v Gorenji vasi in osnovni šoli v Žireh pa z velikim uspehom v zadovoljstvo staršev in učencev. Zakaj so tam uspeli, v kranjski, radovljiški in jeseniški občini pa to zamisel skušajo uresničiti le posamezni „navdušenci". So res starši tisti, ki nočejo, da bi otroci imeli stare učbenike? Tako je namreč slišati na šolah.

»Z zamenjavo učbenikov smo na naši šoli začeli med prvimi, če ne celo prvi,« je dejal ravnatelj osnovne šole dr. Ivan Tavčar v Gorenji vasi Boris Klemenčič. **»Najprej smo pozvali starše, da bi otro-kom dovolili, da darujejo učbenike šoli. Odziv je bil že prvo leto zelo dober, saj je več kot dve tretjini šolarjev to naredilo. Že naslednje leto pa je akcija v celoti uspela.«**

»Zahteva zamenjava učbenikov veliko dodatnega dela?«

»Mislim, da je uspešnost akcije odvisna predvsem od organizacije dela. Pri nas v vseh razredih razredniki ob koncu šolskega leta učbenike poberejo, jih sortirajo in razdelijo po kabinetih. Na nižji stopnji pa je stvar še bolj enostavna, ker se ostanejo leto v razredu. V začetku šolskega leta pa razrednik naredi seznam koliko in katere učbenike kdo potrebuje, potem jih učitelji posameznih predmetov razdelijo. Pa je stvar opravljena.«

»Koliko časa je za to potrebno? Znano je namreč, da akcija ni uspešna tudi zato, ker naj bi zahtevala preveč dela.«

»Ob koncu šolskega leta ima res razrednik nekoliko več dela, ko mora zbrati knjige, vendar jih posortirajo in razdelijo po kabinetih učenci sami. Praktično je akcija ob koncu šole izvedena v enem, kvečjemu v dveh dnevih, v začetku šolskega leta pa vsak učitelj prvo šolsko uro razdeli učbenike. Menim, da ugovori proti zamenjavi, ker naj bi zahtevala veliko dodatnega dela in časa, niso upravičeni.«

»Učbeniki se iz leta v leto menjajo. Nekateri pa se tudi raztrgajo. Kako in kdo kupuje nove?«

»Učbenike, ki izidejo na novo bo šoli kupila občinska izobraževalna skupnost. Knjižni fond pa obnavljamo tako, da starši za obrabo knjig plačajo po 15 odstotkov vrednosti za razred. S tem zberemo toliko denarja, da lahko vsako leto kupimo nove učbenike namesto obrabljenih.«

»Torej je prihranek precejšen?«

»Starši plačajo le 15 odstotkov od vrednosti učbenikov za določen razred. V nižjih razredih res prihranijo le nekaj več kot 100 dinarjev, v višjih pa že več kot 500 dinarjev. Poleg tega pa so starši zelo hvaležni tudi zato, ker nimajo potov zaradi nakupa knjig. Naš šolski okoliš je zelo velik in večina hribovit. Po učbenike pa je bilo treba v Škofjo Loko, Kranj ali v Ljubljano.«

»Še vedno pa morajo po zvezke in druge potrebščine?«

»Tudi nakup zvezkov in drugih stvari, ki jih potrebujejo v šoli organiziramo. Dogovorimo se s podjetjem Tobak, da pridejo prodajat na šolo. Dobra stran tega je tudi v tem, da učenci kupijo res samo takšne zvezke, kot jih potrebujejo.«

Tako je v Gorenji vasi in v Žireh, pa v Škofji Loki mogoče še kje. Vendar ponekod tudi slabše organizirano. Na avtobusni postaji v Škofji Loki smo se pogovarjali s **Slavko Vavpotič**, ki je pravkar hitela v Kranj, da bi za svoja šolarja nakupila vse za začetek pouka.

»Nekaj knjig sta moja šolarja, obiskujeta sedmi in peti razred, dobila v šoli, vseh pa ne. Zato moram pohiteti, da bom vse kar manjka, čimprej kupila. Sedaj še ni vrst in tudi izbira je večja. Zelo pa bi bila vesela, če bi prav vse dobili v šoli. Otroka obiskujeta osnovno šolo Petra Kavčiča v Škofji Loki.«

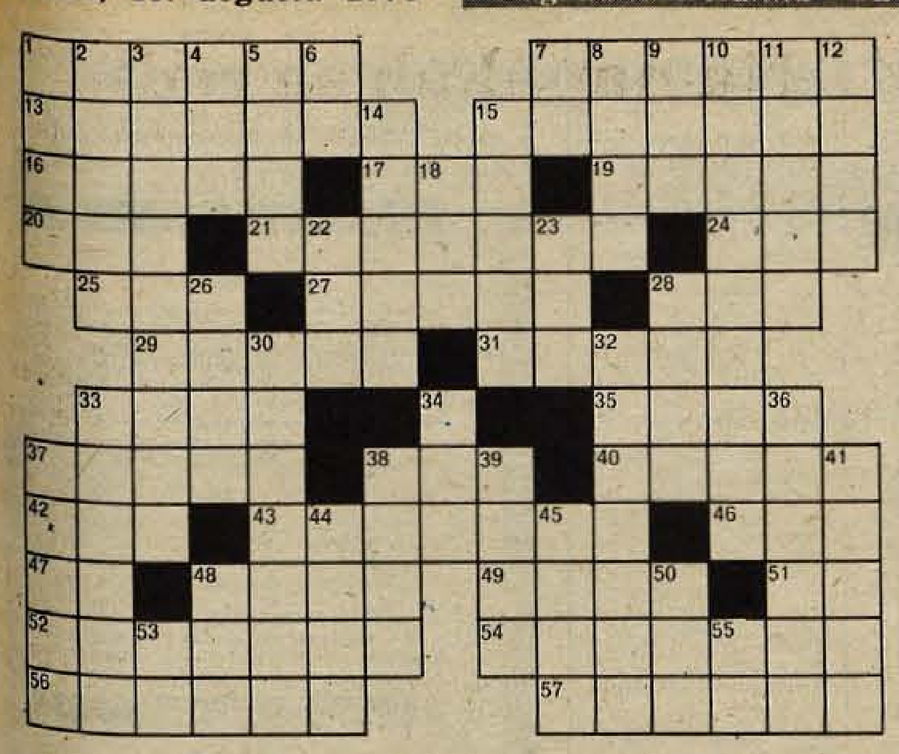

Anica Kožuh je mati štirih šolarjev in je tudi doma v Škofji Loki. »Trije otroci hodijo še v osnovno šolo, eden pa na srednjo šolo v Ljubljano. Z učbeniki nimam veliko težav. Nekatere so pustili v šoli in bodo jeseni dobili druge, kar je pa še manjkalo pa so dobili oziroma zamenjali s prijatelji. Tudi starejši, ki hodi v srednjo šolo, si sam pomaga pri nakupu šolskih knjig. Nekaj si jih izposodi pri prijateljih ali pa zamenja. Najbolje pa je seveda, če se vse dobi v šoli, tako da poleg drugega, jeseni ni treba še za učbeniki letati po trgovinah. Pa še stanejo veliko.«

— — —

Zamenjava učbenikov torej že orje ledino. Vendar akcija naj ne bi bila odvisna le od dobre volje šolnikov, temveč naj bi se vanjo vključili tudi starši. Nanjo naj bi opozarjali na roditeljskih sestankih, v šolskih svetih, na sejah družbenopolitičnih organizacij. In to že takoj v začetku šole in potem vse do konca šolskega leta. Le tako bo prihodnje leto zajela že več, če ne vse šole.

L. Bogataj

Vodoravno: 1. preprosta popotna torba ali vreča za čez ramo, 7. radijski ali televizijski napovedovalec, 13. glinasta piščal ovalne oblike, 15. strigalica, 16. kos, primerek, 17. močna alkoholna pijača, 19. močen, navadno kratkotrajen dež, 20. ime zagrebške pevke popevk Štefok, 21. složnost, vzajemnost, 24. rimska boginja plodnosti, 25. ameriško moško ime, Arthur, 27. v Odiseji otok čarovnice Kirke, 28. ograjen nasad okoli hiše, 29. ime slovenske pevke popevk Kohontove, 31. reka v severni Italiji, Adige, 33. slog, žanr, 34. sever, 35. ime slovenske narodne junakinje Pregarčeve, 37. napad, naskok, 38. žoga izven igrišča, 40. tropska rastlina z mesnatimi, bodičastimi listi, 42. velika morska riba, tuna, 43. glavno mesto Irana, ob južnem vznožju Elbrusa, 46. koroški narodni ples, 47. oslov glas, 48. pogovorni izraz za kilogram, 49. onemogla, zanemarjena žival, zlasti konj, 51. Simon Bolivar, 52. zimsko športni center nad Cerkljami, 54. semitsko ljudstvo v Jordaniji, tudi okamnine nekih pradavnih mehkužcev, 56. v medicini latinski izraz za oslabelost, ohlapnost, 57. privrženec kake sekte.

Navpično: 1. krajši naziv za letovišče in pristanišče v razvejanem zalivu Črnogorskega primorja, B . . . Kotorska, 2. pravoslavna sveta podoba, 3. kdor daje prvo pomoč, 4. pisana tropska papiga, 5. francoski pisatelj, nobelovec 1947, André, 6. Alfred Nobel, 7. avtomobilska oznaka za Split, 8. antična država na severovzhodu Male Azije, po katerem je dobilo ime Pontsko gorovje, 9. hrvaška industrija nafte, 10. koloradski hrošč, 11. Združena arabska republika, 12. pretep, 14. operni spev, 15. zasmojnina, zažgana reč, 18. mejna reka med Bosno in Hrvatsko, ki se izliva v Savo, 22. del tedna, 23. plod, 26. spretna ukana, prevara, 28. začetek gorenja, 30. stopnje pridevnikov ali prislovov, ki nimajo primerjave, 32. popularni škotski junak, roman škotskega pesnika in pisatelja Walterja Scotta, 33. škotska rodovina, ki je bila na Škotskem in na angleškem prestolu, 34. francoski književnik, avtor popularnih feljton-romanov, Eugène, 36. zbirka starih perzijskih mitoloških in legendarnih spisov, 37. hribovita grška pokrajina z glavnim mestom Atene, 38. redko moško ime, 39. kar ima trmasti, 41. zdravilna rastlina, navadni slez, 44. grška filozofska šola eleatov, 45. mednarodne avtomobilske oznake za Avstrijo, republiko Madagaskar in Švedsko, 48. poglavar, vladar, zlasti pri Mongolih, 50. četrti rimski kralj, ki je dal zgraditi pristanišče Ostio, 53. kratica za Vojni odsek, 55. Ivan Tavčar.

Rešitev nagradne križanke z dne 6. avgusta: 1. kaos, 5. načrt, 9. lopa, 13. advokat, 15. aerobat, 17. lesnika, 18. stenica, 19. Ni, 20. pilotka, 22. Si, 23. moka, 25. Tonka, 26. atek, 28. amaro, 30. sto; 31. Stina, 32. JI, 33. ena, 35. kar, 36. TP, 37. anali, 39. Vadim, 41. alka, 43. Ervin, 45. jeka, 48. bat, 49. Knjinjan, 51. car, 52. Amerika, 54. apoteka, 56. Korotan, 57. Kersnik

Izžrebani reševalci: prejeli smo 94 rešitev. Izžrebani so bili: 1. nagrado (50 din) dobi **Jaroslav Gogala**, 64000 Kranj, Cesta talcev 71; 2. nagrado (40 din) **Veronika Glavač**, 64000 Kranj, Jama 19; 3. nagrado (30 din) **Franjo Golež**, 64000 Kranj, Planina 38. Nagrade bomo poslali po pošti.

Rešitve pošljite do torka, 17. avgusta, na naslov: Glas, Kranj, Moše Pijadeja 1, z oznako Nagradna križanka. Nagrade: 1. 50 din, 2. 40 din, 3. 30 din

Žrebanje nagradnih kuponov za križanko 1. avgusta

V uredništvo smo prejeli kar 536 nagradnih kuponov skandinavske križanke. Med reševalce smo razdelili deset nagrad, in sicer je žreb določil prvo nagrado (200 din) **Niku Zabretu**, 61230 Domžale, Cankarjeva 10; 2. do 3. nagrado (po 100 din) bosta dobila **Zdravko Škantar**, 64265 Stara Fužina, Boh. jezero in **Stanka Pustavrh**, 64220 Škofja Loka, Cesta talcev 16; 4. do 10. nagrado (po 50 din) pa bodo prejeli: **Matjaž Leber**, 64000 Kranj, Cankarjeva 19, **Stane Polak**, 64220 Škofja Loka, Mestni trg 22, **Dragica Lapanja**, 64290 Tržič, Ročevnica 29, **Čop Cvetka**, 64270 Jesenice, Viktorja Kejžarja ul. 37, **Matjaž Golc**, 64000 Kranj, C. Staneta Žagarja 61, **Milko Kunstelj**, 64000 Kranj, Prešernova 4 in **Sevšek Zdenka**, 63320 Velenje, Šaleška cesta II. št. 6. Nagrade bomo poslali po pošti.

Pa še to: Geslo v križanki se je glasilo: OBČINSKI PRAZNIK – PRVI AVGUST – KRANJ – JESENICE

ŠAHOVSKI KROŽEK

Kralj je tudi bojevnik

Kralj ni nemočna figura, obsojena na nedejavno čakanje izhoda borbe. Lahko se tudi sam brani ali sodeluje v napadu, celo v matnem napadu na nasprotnikovega kralja. Praviloma razvije svoje igralne sposobnosti šele v končnici, ko se razredči število figur v igri.

V poziciji na sliki (Levenfiš – Gotgiljf, Leningrad 1924) je očitna nadvlada podvojenih belih trdnjav na liniji f in njihov pritisk na polje f7. Beli je to izkoristil na presenetljiv način.

1. Dh6 × f8 + ! Kg8 × f8
2. Tf2 × f7 + Kf8 – g8
3. Sd5 – e7 + Kg8 – h8
4. Tf7 – f8 + Kh8 – g7
5. Tf1 – f7 + Kg7 – h6
6. Se7 – g8 + Kh6 – g5

Do tu so se stvari odvijale samotočno. Toda kaj sedaj? Beli je vprašanje rešil tako, da je zaposlil še svojega kralja.

7. Kg1 – h2!
Sedaj preti 8. h3 – h4 + Kg5 – g4
9. Lg2 – f3 mat.
7. .... De5 × e2

Dama sicer veže lovca na kralja, toda ne za dolgo.

8. h3 – h4 + Kg5 – g4
9. Tf7 – f4 + Kg4 – h5
10. Kh2 – h3!

Ponovna poteza s kraljem, tokrat še agresivnejša.

10. .... g6 – g5
11. g3 – g4 + črni se je vdal

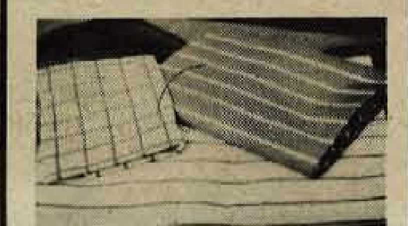
S. Bavdek

izbrali smo za vas

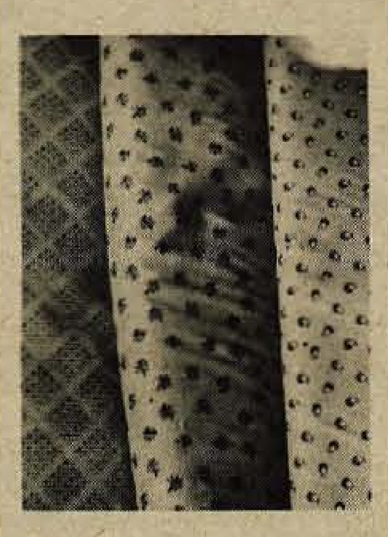
Da ne boste zadnji dan pred šolo stali v vrsti za nakup šolske torbe za vašega šolarja, naj vas opozorimo, da vas že zdaj čaka bogata izbira modernih in klasičnih šolskih torb na Kokrinem oddelku papirnice v GLOBUSU. Praktične in domiselno oblikovane so.

Cena: od 110 do 180 din

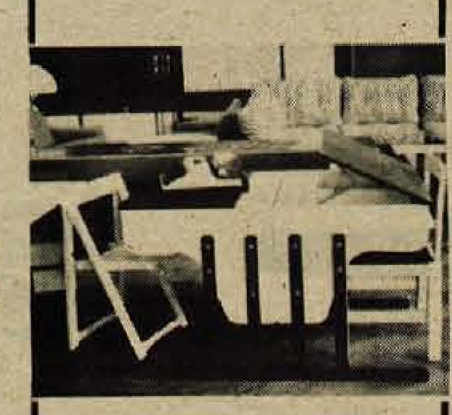
Črte in karo so nova kombinacija pri posteljnini, ki so jo izdelali v celjski METKI. Take prevleke za odejo in blazino ter rjuhe iz mešanice bombaža in sintetike se v zeleni, oranžni in modri barvi dobe v Murkini MODI v Radovljici.

Cena: 425,40 din

Če bi rade bluzo iz tankega batista povsem po vaši želji, poglejte v TEKSTILINDUSOVO prodajalno v hotelu CREINA v Kranju, kjer vas čaka bogata izbira tovrstnih blag iz kvalitetnega 100 % bombaža. Predstavljamo vam artikel Mimoza.

Cena: 19,38 din za meter

Dostikrat je za nedelavnost našega šolarja krivo prav dejstvo, da nima v stanovanju svojega kotička, kjer bi le on lahko razpolagal s prostorom, predalom itd.
Privoščimo mu svojo delovno mizo. V ZARJINI DOMOPREMI na Jesenicah imajo zelo praktične Unilesove pisalne mizice: pokrov se dvigne, da je pripraven za risanje in podenj otrok lahko spravi vse svoje knjige in zvezke s torbo vred.
Barve: bela z modro in rdečo kombinacijo

Cena: 900 din

Iz dalnje in bližnje preteklosti NAKLEGA IN NJEGOVIH VASI

(10. zapis)

VALVAZOR O DUPLJAH

Kaj pravi stari »kranjski zgodovinopisec« Janez Vajkard Valvazor o naši vasi in njenem gradiču? To nas bo gotovo vse zanimalo, posebno tudi zato, ker imam priložnost pokazati v sliki dupljanski gradič takšen, kot ga je videl Valvazor sam.

Pogledal sem v enajsto knjigo mogočne njegove Slave vojvodine Kranjske, ki je izšla leta 1689. Na strani 123 sem poleg bakroreza dupljanskega gradu med drugim prebral nekaj Valvazorjevega čtiva:

Nemško krajevno ime Dupplach – izvira iz ljudske oznake Duplye. Potemtakem je vas starejša kot gradič (Schlösslein) z istim imenom. Ljudsko (t. j. slovensko!) ime prihaja od velike podzemske jame v bližini. Jama, iz katere teče močan izvir, je podobna nekakemu duplu, torej gnezdu nekaterih ptičev v starih, trhlih drevesih.

Okoli dupljanskega gradiča se širijo njive in sadovnjaki. Sadjereja je sploh razširjena v teh krajih.

Stari Valvazor je imel navado, da je za vsak grad, ki ga je opisoval, približno določil situacijo glede na sosedne kraje. Približno pravim zato, ker je pisec Slave vojvodine Kranjske meril le s celimi miljami. Seveda so to bile nemške geografske milje t. j. 7 km in 420 m.

Tako je določil lego dupljanskega gradiča takole: 5 milj od Ljubljane, 1 milja od Kranja, prav toliko pa tudi od Tržiča. Od ceste, ki je že tedaj vodila iz Kranja proti Tržiču, pravi da je dupljanski gradič oddaljen le streljaj (Müsguetten Schuss). – No, ker sem že pri musketi, povem, da je bila to težka starinska puška (od 16. stoletja naprej) z zažigalno vrvico in posebnim podstavkom. Vojaki oboroženi s takimi puškami so se imenovali mušketirje. Ime samo pa je italijanskega izvora (moscetto).

Posebno nagnjenje je imel Valvazor – sam plemič, baron – do naštevanja grajskih lastnikov, vselej le plemičev ali vsaj gospodov . . . Vse ostalo je bilo zanj le »germain Volk«, prosto ljudstvo . . .

Tako je tudi za dupljanski gradič napisal nekaj lastniških podatkov. Vendar le za krajše obdobje:

Gradič v Dupljah je najprej, še pred nedavnim, pripadal gospodu Crabatu (Crobath?); za njim pa je prešel v lastništvo ovdovele gospe Possarelli. Od Crabata ga je kupila. Njena hčerka se je kmalu nato poročila z gospodom Henrikom Julijem vitezom plemenitim Werneck. Dupljanski gradič je bil poslej njegov. Ko pa je mož iznenada umrl – bil je brez potomcev – je dupljanska posest pripadla spet nazaj, na rodbino Possarelli. Le ta gospoduje v gradiču še danes (t. j. v Valvazorjevem času, v drugi polovici 17. stoletja).

Gospod z Verneka (nemško: Werneck) so morali že prej obubožati. Saj je bil njihov grad Vernek (ob Savi, na levem bregu, 4 milje vzhodno od Ljubljane), v Valvazorjevem času že popolna razvalina. Kaže, da so se verneški gospodje v onem času preselili v sosedni grad Pogonik (nem: Pogankh), ki pa je stal na desnem bregu Save. Grad, ki so ga razrušili partizani (ker se je v njem naselila nemška vojaška posadka), je stal nad velikim okljukom Save in železniškim predorom. Tri milje vzhodno od Ljubljane, po Valvazorjevo!

JUTRIŠNJA PODOBA GRADIČA

Slišal sem, da je prav v teh dneh dupljanski gradič (čeprav se mu na splošno pravi »grad«) dobil novega gospodarja. Takega, ki ima rad zgodovino in ki ceni starine. Menda bo gradič dobil v bodoče spet svojo prvotno podobo. Vsekakor bo Dupljam obnovljena stara stavba v ponos. Prav tako kot jim je v čast vrsta častitljivih kmečkih hiš s pobožnimi baročnimi freskami na pročeljih. Da omenim le Kuharjevo hišo v Spodnjih Dupljah (št. 69) ter Boltarjevo in Arhovo v Zgornjih Dupljah (št. 6 in 42). Vsekakor pa so tudi sodobne hiše (na primer št. 23, 40 in 42 v Zgornjih Dupljah) lepe, polne cvetja in očitno skrbnih gospodarjev. – Lahko rečem – saj sem doslej videl precej slovenskih krajev – da so Duplje kar vzorna gorenjska vas. Srečni ljudje, ki so jim Duplje domač kraj!

Č. Z.

Gostišče Trnovc v starem mlinu ob Tržiški Bistrici (Sp. Duplje št. 4). Nad vežnimi vrati je uklesana letnica 1863 in črki IT (= Trnovc), pred hišo so naslonjeni slikoviti mlinski kamni.

TE DNI PO SVETU

Deviški pas za moža

V Cagliariu na Sardiniji je sodnik za razporoke obravnaval svojevrsten primer. Nekdanja lepotica je tožila moža, da jo mož trpinči in da je življenje z njim pravi pekel. Mož Livio pa je trdil, da se samo brani. Žena namreč na njegovi glavi lomi ponve in palice, ga muči z ljubosumjem in ga »nasploh« zapostavlja. Sodnika je zanimalo, kaj pomeni ta »nasploh« in je začel vrtati v Livia. Možakar je nekaj časa okleval, potem pa je spustil hlače in sodnik je imel kaj videti. Livio je nosil okrog pasu kovinske hlače in zaklep, kakršnega so v srednjem veku pripenjali vitezi svojim ženam in jim pomagali k zvestobi, ko so se oni klatili po turnirjih in vojnah. Ključ za to zadevo je bil seveda v ženinem žepu. Sodnik je zakon razvezal po ženini krivdi.

Kača za blagajno

Blagajničarki May Parnson so ukazali, da mora svojega ljubljenca – udava puščati doma. Blagajničarka je namreč svojo 1,3 metra dolgo kačo nosila s sabo v službo in jo je med delom za blagajno na bencinski črpalki pestovala v naročju. Seveda pa to ni bilo v veselje kupcem, ki so zahtevali, da kača izgine iz blagajne. Parnsonova je v obrambo povedala, da ni imela srca, da bi kačo toliko časa pustila doma v zaprti posodi, ker bi se čutila preveč osamljeno.

Pomoč za ženo

Evangeličanski pastor, ki je širil božjo besedo v ugandskih vaseh, se je zaljubil v hčerko vaškega poglavarja. Prosil ga je, če mu jo da za ženo. »Lahko, je dejal poglavar, a vredna je štiri krave.« Pastor je bil seveda brez denarja, zato se je obrnil na versko ločino v Zahodni Nemčiji, ki ga je tudi poslala v Afriko, da bi mu pomagali. Tam so takoj razumeli njegovo stisko. Organizirali so nabiralno akcijo in pastor je dobil ženo, poglavar pa štiri krave.

RADIO

14 SOBOTA

5.00 Dobro jutro
8.08 Glasbena matineja
9.05 Pionirski tednik
9.35 Počitniški pozdravi
10.15 Kdaj, kam, kako in po čem
11.03 Sedem dni na radiu
12.10 Godala v ritmu
12.30 Kmetijski nasveti
12.40 Veseli domači napevi
13.30 Priporočajo vam
14.05 S pesmijo in plesom po Jugoslaviji
15.30 Glasbeni intermezzo
15.45 Vrtiljak
16.45 S knjižnega trga
17.05 Gremo v kino
17.45 Zabaval vas bo . . .
18.05 Poletni divertimento
19.40 Minute z ansamblom Pečo Žgur
19.50 Lahko noč, otroci
20.00 Sobotna glasbena panorama
21.00 Za prijetno razvedrilo
21.30 Oddaja za naše izseljence
23.05 S pesmijo in plesom v novi teden
1.03 Zvoki iz naših krajev
2.03 Glasbena skrinja
3.03 Koncert po polnoči
4.03 Lahke note velikih orkestrov

Drugi program

8.00 Sobota na valu 202
13.00 Iz partitur velikih zabavnih orkestrov
13.33 Popevke brez besed
14.00 Z vami in za vas
16.00 Naš podlistek — B. Kostanek: Tri črtice
16.15 Z majhnimi zabavnimi ansambli
16.40 Glasbeni casino
17.40 Svet in mi
17.50 S pevcem Krunoslavom Slabincem
18.00 Vročih sto kilovatov
18.40 Partiture lahke glasbe

Tretji program

19.05 Iz slovenske zborovske tradicije
19.30 Večerna promenada z violinistom Josefom Sukom
20.35 Dvignjena zavesa
20.55 Iz oper in glasbenih dram
22.15 Sobotni nočni koncert
23.55 Iz slovenske poezije

15 NEDELJA

5.00 Dobro jutro
8.07 Radijska igra za otroke
8.38 Skladbe za mladino
9.05 Še pomnite tovariši
9.55 Vojaki dober dan
10.05 Koncert iz naših krajev
11.00 Turistični napotki za goste iz tujine
11.20 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
13.20 Nedeljska reportaža
13.45 Obisk pri orkestru King Mury
14.05 Nedeljsko popoldne
16.00 Zabavna radijska igra
19.40 Glasbene razglednice
19.50 Lahko noč, otroci
20.00 V nedeljo zvečer
22.20 Skupni program JRT
23.05 Literarni nokturno
23.15 V lučeh semaforjev

Drugi program

8.00 Radio Ljubljana II. program
8.03 Zvoki za nedeljsko jutro
9.35 Mladina sebi in vam
10.05 S Plesnim orkestrom RTV Ljubljana in vokalnimi solisti
10.35 Naši kraji in ljudje
10.50 Cocktail melodij
11.33 Melodije po pošti
13.18 Iz musicalov in glasbenih revij
14.00 Pet minut humorja
14.05 Glasba iz starega gramofona
15.00 Nedelja na valu 202
18.30 Večerni poročevalec

Tretji program

19.05 Izbrali smo za vas
20.35 Naši znanstveniki pred mikrofonom
20.50 Poletni koncert domačih in tujih izvajalcev
23.00 Za nas muzicirajo
23.55 Iz slovenske poezije

16 PONEDELJEK

4.30 Dobro jutro
8.08 Glasbena matineja
9.05 Pisan svet pravljic in zgodb
9.20 Pesmice na potepu
9.40 Vedre melodije
10.15 Kdaj, kam, kako in po čem
10.35 Turistični napotki za tuje goste
11.03 Za vsakogar nekaj
12.10 Veliki revijski orkestri
12.30 Kmetijski nasveti
12.40 Pihalne godbe na koncertnem odru
13.30 Priporočajo vam
14.05 Pojo amaterski zbori
14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
15.30 Glasbeni intermezzo
15.45 Vrtiljak
16.1[illegible] Z zabavnim orkestrom RTV Ljubljana
17.00 Studio ob 17.00
18.00 Pri skladatelju Karlu Pahorju
18.25 Zvočni signali
19.40 Minute z Veselimi planšarji
19.50 Lahko noč, otroci
20.00 Če bi globus zaigral
20.30 Operni koncert
22.20 Popevke z jugoslovanskih studiev
23.05 Literarni nokturno
23.15 Za ljubitelje jazza

Drugi program

8.00 Ponedeljek na valu 202
13.00 Iz partitur velikih zabavnih orkestrov
13.33 Zvoki iz studia 14
14.00 Z vami in za vas
16.00 Kulturni mozaik
16.30 Na valu kritike
16.40 Glasbeni stereo studio

Tretji program

19.05 Sprehodi po tuji zborovski literaturi
19.45 Za ljubitelje stare glasbe
20.35 Znanost in družba
20.50 Sezimo v našo diskoteko
23.55 Iz slovenske poezije

17 TOREK

4.30 Dobro jutro
8.08 Glasbena matineja
9.05 Počitniško popotovanje od strani do strani
9.20 Lahke note
9.40 Slovenske ljudske pesmi v zborovski in solistični izvedbi
10.35 Turistični napotki za tuje goste
11.03 Promenadni koncert
12.10 Danes smo izbrali
12.30 Kmetijski nasveti
12.40 Po domače
13.30 Priporočajo vam
14.05 Iz dela glasbene mladine Slovenije
14.40 Na poti s kitaro
15.30 Glasbeni intermezzo
15.45 Vrtiljak
16.45 Spomini in pisma
17.00 Studio ob 17.00
18.00 Koncert po željah poslušalcev
19.50 Lahko noč, otroci
20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi
20.30 Radijska igra
21.45 Zvočne kaskade
22.20 Pota jugoslovanske glasbe
23.05 Literarni nokturno
23.15 Popevke se vrstijo

Drugi program

8.00 Torek na valu 202
13.00 Iz partitur velikih zabavnih orkestrov
13.33 S solisti in ansambli JRT
14.00 Z vami in za vas
16.00 Pet minut humorja
16.05 Moderni odmevi
16.40 Glasbeni stereo studio

Tretji program

19.05 Glasovi časa
19.20 Recital tenorista Giuseppa di Stefana
20.00 Pianist Christoph Eschenbach igra Bartoka
20.35 Sodobni literarni portret
20.55 Casalsov festival 1975
22.00 V svetu opernih prediger
23.00 Pet concertinov
23.55 Iz slovenske poezije

18 SREDA

4.30 Dobro jutro
8.08 Glasbena matineja
9.05 Nenavadni pogovori
9.25 S slovenskimi zabavnimi ansambli
9.40 Zapojmo pesem
10.35 Turistični napotki za naše goste iz tujine
11.03 Urednikov dnevnik
12.10 Opoldanski koncert lahke glasbe
12.30 Kmetijski nasveti
12.40 Pihalne godbe NDR vam igrajo
13.30 Priporočajo vam
14.05 Ob izvirih ljudske glasbene umetnosti
14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
15.30 Glasbeni intermezzo
15.45 Loto vrtiljak
16.45 Sprehodi instrumentov
17.00 Studio ob 17.00
18.00 Iz repertoarja zborov jugoslovanskih radijskih postaj
18.25 Poje mezzosopranistka Ruža Pospiš
19.50 Lahko noč, otroci
20.00 Koncert iz našega studia
22.20 S festivalov jazza
23.15 Revija jugoslovanskih pevcev zabavne glasbe

Drugi program

8.00 Sreda na valu 202
13.33 V ritmu Latinske Amerike
14.00 Z vami in za vas
15.40 Pop integral
16.40 Glasbeni stereo studio

Tretji program

19.05 V svetu variacij
20.00 Ansambel Iva Petrića
20.35 Veliki sodobne umetnosti
22.10 Razgledi po sodobni glasbi
23.00 Iz slovenske poezije

19 ČETRTEK

4.30 Dobro jutro
8.08 Glasbena matineja
9.05 Počitniško popotovanje od strani do strani
9.20 Glasovi v ritmu
9.40 Mladi koncertanti
10.35 Turistični napotki za naše goste iz tujine
11.03 Uganite pa vam zaigramo po želji
12.10 Zvoki znanih melodij
12.30 Kmetijski nasveti
12.40 Od vasi do vasi
13.30 Priporočajo vam
14.05 Glasbena pravljica
14.20 Predstavljamo vam slovenske male vokalne ansamble
15.30 Glasbeni intermezzo
15.45 Vrtiljak
16.45 Naš gost
17.00 Studio ob 17.00
18.00 Popoldanski simfonični koncert
19.50 Lahko noč, otroci
20.00 Četrtkov večer domačih pesmi in napevov
21.00 Literarni večer
21.40 Lepe melodije
23.20 V gosteh pri tujih radijskih postajah
23.30 Naš nocojšnji gost Edvin Fliser

Drugi program

8.00 Četrtek na valu 202
13.33 Glasbeni drobiž od tu in tam
14.00 Z vami in za vas
16.40 Glasbeni stereo studio

Tretji program

19.05 Vprašanja telesne kulture
19.10 Večerni concertino
20.00 Zborovska tradicija predklasičnih dob
20.35 Mednarodna radijska univerza
20.45 S VII. festivala baročne glasbe v Mariboru 1975
22.00 Velike partiture
22.45 Izbor iz domače in tuje glasbene literature
23.55 Iz slovenske poezije

20 PETEK

4.30 Dobro jutro
8.08 Glasbena matineja
9.05 Počitniško popotovanje od strani do strani
9.20 Parada orkestrov
9.40 Slovenske umetne pesmi
10.35 Turistični napotki za naše goste iz tujine
11.03 Po talijinih poteh
12.10 Revija orkestrov in solistov
12.30 Kmetijski nasveti
12.40 S pihalnimi godbami
13.30 Priporočajo vam
14.05 Mladina poje
14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
15.35 Glasbeni intermezzo
15.45 Vrtiljak
16.45 Z ansamblom Fracija Puharja
17.00 Studio ob 17.00
18.00 Glasbena lirika Lucijana Marije Škerjanca
19.00 Lahko noč, otroci
20.00 Top pops 20
21.15 Oddaja o morju in pomorščakih
22.20 Besede in zvoki iz logov domačih
23.15 Jazz pred polnočjo
00.05 Ples po enih
1.03 Melodije na našem valu
2.03 Koncert po polnoči
3.03 Majhni ansambli na tekočem traku
4.03 Paleta akordov

Drugi program

8.00 Petek na valu 202
13.33 Zvoki dežel ob mediteranu
14.00 Z vami in za vas
16.00 Pet minut humorja
16.05 Vodomet melodij
16.40 Glasbeni stereo studio

Tretji program

19.05 Od premiere do premiere
19.53 Miniature iz jugoslovanske solistične glasbe
20.35 Iz jugoslovanskih koncertnih odrov
22.00 V nočnih urah
23.30 Iz jugoslovanske operne literature
23.55 Iz slovenske poezije

TRŽNI PREGLED

JESENICE

Solata 13,30 din, korenček 7,60 din, česen 22 din, čebula 10,80 din, fižol 15,60 do 20,80 din, pesa 5,20 din, kumare 6,50 din, paradižnik 11,60 din, paprika 16,80 din, jabolka 12 din, hruške 12 din, grozdje 16,80 din, limone 16 din, ajdova moka 18,80 din, koruzna moka 5,77 din, kaša 12,10 din, surovo maslo 61,70 din, smetana 27,85 din, skuta 17,30 din, sladko zelje 4,20 din, jajčka 1,05 do 1,87 din, krompir 5,60 din

TRŽIČ

Solata 10 din, korenček 12 din, česen 20 do 25 din, čebula 10 din, fižol 14 din, pesa 10 din, kumare 8 din, paradižnik 10 do 12 din, paprika 16 din, slive 14 din, jabolka 10 do 19 din, hruške 14 din, grozdje 15 do 18 din, limone 18 din, ajdova moka 25 din, koruzna moka 12 din, kaša 20 din, surovo maslo 69 din, sladko zelje 6 do 7 din, kislo zelje 8 din, jajčka 1,60 do 1,80 din, krompir 6 do 8 din

POROČILI SO SE

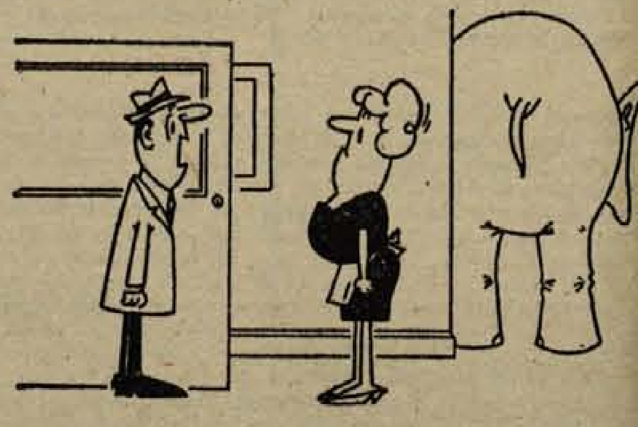
V KRANJU

Uršič Ivan in Žontar Milena, Kruh Drago in Jeraj Cirila, Sušnik Drago in Kos Marija, Ančimer Martin in Erzar Silva, Grošelj Drago in Pangeršič Martina

UMRLI SO

V KRANJU

Mesesnel Viktor, roj. 1911, Košnik Vida, roj. 1898, Maček Frančiška, roj. 1908, Marčun Marija, roj. 1903, Jerman Ana, roj. 1898, Ocepek Marija, roj. 1900, Cimpreman Jakob, roj. 1895, Bukovšek Josip, roj. 1911

— Ali je res hodil dopoldne naokrog nekdo, ki je prodajal slone?

TELEVIZIJA

14 SOBOTA

18.05 Obzornik
18.25 Disneyev svet — serijski film, B
19.15 Risanka
19.30 TV dnevnik
20.00 Preprosto življenje — celovečerni film
21.45 TV dnevnik
22.00 Prodali so jih milijon: Albert Hammond, Michel Legrand, B
22.45 625

Oddajniki II. TV mreže

18.45 Sedem dni
19.05 Grof Monte Cristo
19.30 TV dnevnik
20.00 Montar upokojenci
20.35 24 ur
21.00 Glasbena oddaja
21.30 Glasba L. Armstronga

TV Zagreb — I. program

17.45 TV dnevnik
18.05 TV koledar
18.15 Posnetek predstave s festivala otroka v Šibeniku
19.30 TV dnevnik
20.00 Vaš šlager sezone — retrospektiva
21.05 Tudi to je ljubezen — celovečerni film
22.55 TV dnevnik

15 NEDELJA

8.55 Poročila
9.00 Za nedeljsko dobro jutro
9.30 625
9.50 Puccini, barvna nadaljevanka
10.45 Otroška matineja
11.25 Mozaik
11.30 Kmetijska oddaja
12.15 Poročila
14.30 Morda vas zanima (Toni Gašperič)
15.00 Veseli tobogan — Bohinj
16.00 Igre brez meja, barvna oddaja
17.35 Okrogli svet
17.50 Poročila
17.55 Tarantela — celovečerni film
19.15 Risanka
19.20 Cikcak
19.30 TV dnevnik
19.55 Propagandna oddaja
20.00 Na vrat na nos, barvna nadaljevanka
20.55 Barvna propagandna oddaja
21.00 Skrivnosti Jadrana
21.30 Glasbena medigra
21.35 Športni pregled
22.10 TV dnevnik

Oddajniki II. TV mreže

19.30 TV dnevnik
20.30 Zabavno glasbena oddaja
21.00 24 ur
21.20 Prostor na soncu — celovečerni film

TV Zagreb — I. program

9.50 Poročila
10.00 Otroški spored
11.00 Narodna glasba
11.30 Kmetijska oddaja
12.15 Jugoslavija dober dan
16.00 Festival mladih Srbije
17.30 TV dnevnik
17.45 Trije mušketirji — celovečerni film
19.30 TV dnevnik
20.05 Beograjske zgodbe
21.15 Dokumentarna oddaja
21.35 Športni pregled
22.10 TV dnevnik

16 PONEDELJEK

17.45 Obzornik
18.00 Figole fagole [illegible] mladinske igre
18.30 Mozaik
18.35 Odločamo
18.45 Mladi za mlade
19.15 Risanka
19.20 Cikcak
19.30 TV dnevnik
19.55 Propagandna oddaja
20.00 Tako so izvedeli za skrivnost — barvna TV drama
21.05 Propagandna oddaja
21.10 Kulturne diagonale
21.50 Mozaik kratkega filma
2.10 Poročila

Oddajniki II. TV mreže

17.15 TV dnevnik
17.35 TV koledar
17.45 Pravljice iz lutkarjevega vozička
18.15 Branje
18.45 Mladi za mlade
19.30 TV dnevnik
20.00 Športna oddaja
20.30 Feljton
21.00 24 ur
21.20 Beg iz središča zemlje — celovečerni film

TV Zagreb — I. program

19.30 TV dnevnik
20.00 Otvoritev konference neuvrščenih v Colombu
20.45 Odprti krog, drama [illegible] TV
22.25 Panorama
[illegible] TV dnevnik

17 TOREK

17.45 Obzornik
18.00 Trapollo HH 33, otroška oddaja
18.40 Mozaik
18.45 Ljudska umetnost in obrt
19.15 Risanka
19.25 Cikcak
19.30 TV dnevnik
20.00 Aktualna oddaja
20.50 Propagandna oddaja
20.55 Kmetje, bombe in oblast, TV nadaljevanka
22.20 TV dnevnik

Oddajniki II. TV mreže

17.15 TV dnevnik
17.35 TV koledar
17.45 Pionirji Jugoslavije
18.15 Izobraževalna oddaja
18.45 Ljudska umetnost in obrt
19.30 TV dnevnik
20.00 TV drama
20.40 24 ur
21.00 Zabavno glasbena oddaja
21.30 Svet, ki izginja

TV Zagreb — I. program

19.30 TV dnevnik
20.00 Aktualna oddaja
20.50 V senci volkov — serijski film
21.40 TV dnevnik
22.00 Koncert z dubrovniških poletnih prireditev

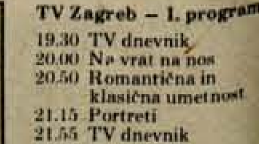
18 SREDA

17.40 Obzornik
17.55 Pilot v Parizu, zabavno glasbena oddaja v barvah
18.25 Mozaik
18.30 Podjunski pogovori — reportaža
19.15 Risanka
19.20 Cikcak
19.30 TV dnevnik
19.55 Propagandna oddaja
20.00 Film tedna — Molk srca
21.50 Miniature
22.05 TV dnevnik

Oddajniki II. TV mreže

18.15 TV dnevnik
18.45 Prijatelji glasbe
19.30 TV dnevnik
20.00 Filmski večer
21.55 Skrivnosti morja

TV Zagreb — I. program

19.30 TV dnevnik
20.00 Na vrat na nos
20.50 Romantična in klasična umetnost
21.15 Portreti
21.55 TV dnevnik

19 ČETRTEK

18.05 Obzornik
18.25 Krivokljun in žgolička, barvni film
19.15 Risanka
19.30 TV dnevnik
20.00 Najvažnejši dan življenja, barvna nadaljevanka
21.10 Kam in kako na oddih
21.20 Četrtkovi razgledi
21.50 Serenada, glasbeno-baletna oddaja
22.15 TV dnevnik

Oddajniki II. TV mreže

17.45 TV dnevnik
18.15 Ekspedicije Thora Hayerdahla, III. del
19.30 TV dnevnik
20.00 Pesem
21.10 Krog
21.55 Poezija

TV Zagreb — I. program

19.30 TV dnevnik
20.00 Aktualna oddaja
20.50 Malenkosti, ki pomenijo življenje, celovečerni film
22.20 TV dnevnik

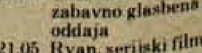
20 PETEK

18.00 Obzornik
18.15 Catch Candy, serijski barvni film
18.45 Rock koncert
19.15 Risanka
19.30 TV dnevnik
20.00 Kako pa kaj oče?, TV nadaljevanka
20.30 Albert Einstein, dokumentarna oddaja
21.35 Helena, sodobna ženska, serijski barvni film
22.25 TV dnevnik

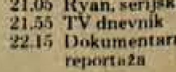
Oddajniki II. TV mreže

17.45 TV dnevnik
18.15 Brigadirski TV studio
18.45 Glasbeni studio
19.05 Kulturni pregled
19.30 TV dnevnik
20.00 Okrogla miza
21.15 Orkestrske suite, 4. del

TV Zagreb — I. program

19.30 TV dnevnik
20.00 Poletni nasmeh, zabavno glasbena oddaja
21.05 Ryan, serijski film
21.55 TV dnevnik
22.15 Dokumentarna reportaža

Brez besed

Brez besed

— Vi samo popravite semafor, promet pa prepustite meni!

23. festival jugoslovanskega igranega filma v Pulju

Barvni filmi brezbarvnih tem

Največ nagrad Slovencem — Nagrada za režijo debitantu Goranu Paskaljeviću — Poprečje je sivo, ne črno ne belo

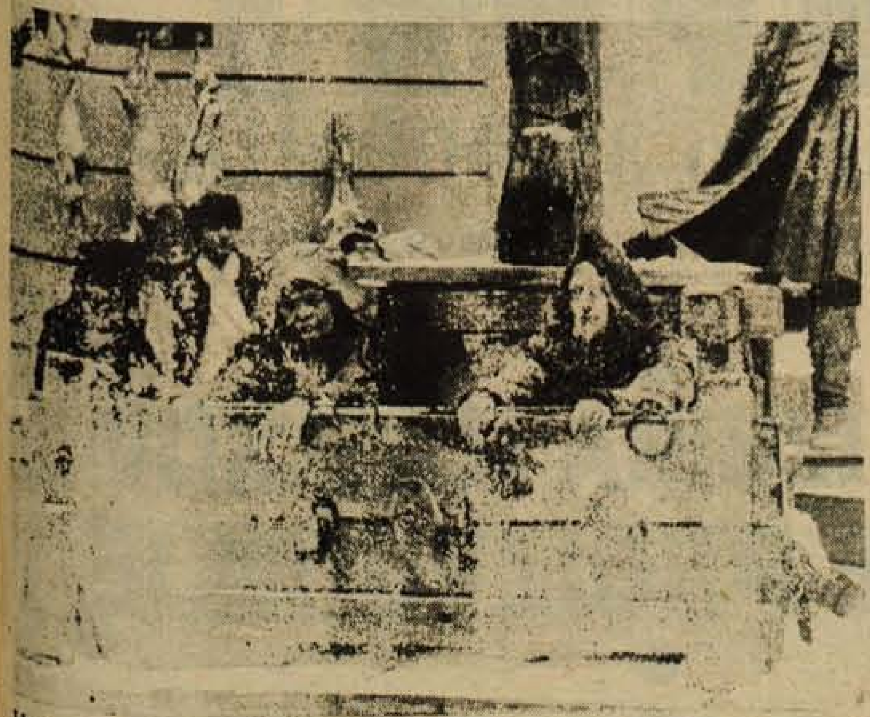
Kaj se ponuja kronistu in kritičnemu spremljevalcu letošnjega jugoslovanskega festivala igranega filma v Vespazianovi areni v Pulju kot uvodna in temeljna informacija? To vprašanje si pisec tega spisa zastavlja posebej zato, ker ga letošnji puljski festival ni ne presenetil, ne navdušil, ne pretresel; ter mu obenem tudi ni ponudil nikakršne rešitve in pomoči v razmišljanju, kam in v katero smer naj bi krenil v bodoče jugoslovanski film. Skromna bera šestnajstih filmov, ki so izpolnjevali pogoje za uvrstitev v areno, je še bolj skromna, če odpišemo še dva filma, ki nekako nista sodila med letošnje. Prvi je nastal v Beogradu, ima naslov Poznate Pavla Plešo? in je bil posnet že pred dvema letoma. Drugi je zmontiran v film z materiali, ki so predstavljali TV nadaljevanko Salaš v malem Ritu in ima tudi takšen naslov. Tako je bilo pred nami vsega štirinajst pravih novosti. Med njimi ni bilo, denimo, niti enega filma iz Bosne in Hercegovine, od koder je pred leti prihajalo kakšno leto tudi po pet filmov. Ta podatek sem zapisal zgolj zato, da bi bralcu pojasnil nenavadno stanje v naši produktivni kinematografiji.

PRED TREMI LETI ...

... po letu 1972 so v javnost pričela prihajati sporočila o idejnih nesprejemljivostih, ki so se zasejala v našo filmsko produkcijo. Mnenja, kdaj bolj, kdaj manj polemično zastavljena, so prihajala od vsepovsod, od družbenopolitičnih organizacij do posameznikov, ki so jih zapisali v dnevnem časopisju in revialnem tisku. Bila so izjemno ostro postavljena in največkrat tudi dovolj točna. Tedaj je jugoslovanska produktivna kinematografija doživela nekaj, kar se ji pred tem ni dogajalo; zelo široka javnost s celo vrsto družbenopolitičnih dejavnikov se je pričela zanimati za naš film. V tistem času se je veliko govorilo o »črnem filmu« in »črnem valu« v naši produktivni kinematografiji. Govorilo se je kajpada kdaj tudi povsem napamet in se obsodilo tudi kaj, kar je bilo manj črno kot kaj drugega. No, v celoti in posplošeno vzeto je bil ta prepih več kot nujen v našem filmu. Nekateri filmi so šli že tako daleč, da so bili ne samo »črni«, ampak naravnost pravo popačenje naše družbe in razmer v nji. Zakaj je bilo temu tako, bo pač morala znanstveno raziskati kar kakšna skupina, v kateri bi morali biti strokovnjaki za filmsko zgodovino, sociologi in nemara tudi politologi.

Ko je bila jugoslovanskemu filmu izrečena ostra in kritična presoja, ko so bile kritične pripombe realizirane v praksi tako, da se pred nami niso več pojavljali filmi na idejno dvomljivih pozicijah, ko se je okrepila tudi zavest filmskih ustvarjalcev samih, da živijo v družbi, ki ni enoplastna, ampak živ organizem z mnogimi odtenki, so se dotlej upravičene kritike umaknile. A zdi se, da je organizem produktivne kinematografije zapleten in tako razvejan, da iz upravičeno kritičnih presoj ni mogel nenadoma kreniti v novo in drugačno pot. In kaže, da te poti v dveh, treh letih še ni našel. Letošnji festival je zagotovo potrdilo tej trditvi.

Marina Urbanc in Jože Horvat v filmu Boštjana Hladnika Bele trave po scenariju Branka Šömna in v produkciji Viba filma iz Ljubljane. Film je doživel v Pulju vrsto kritičnih pripomb zaradi svoje nedorečenosti in neizdelanosti.

Vatroslav Mimica, znan po vrsti svojih prejšnjih filmov Dogodek, Muha, Vaja ubil te bom, je posnel film Kmečki punt. Nekatere šibkosti v scenariju tega filma je zamenjala Mimičina natančnost in zrelost. Izredno zanimiv film, poln ustvarjalnih hotenj!

NAVKLJUB NAGRADAM ...

... ki jih je žirija podelila in ki je v Pulju pač zato, ker jih mora podeliti, navkljub temu da so jih prejeli največ in predvsem najdragocenejše Slovenci, je ostalo v ustih ob koncu festivala veliko grenkobe in kaj malo optimističnih besed. Idealist režiserja Igorja Pretnarja je bil kar trikrat zlat in to je po dolgih letih pravo zmagoslavje slovenskega filma v jugoslovanskem merilu. Toda ob Idealistu sta bila v Pulju še dva slovenska filma. Prvi, Bele Trave Boštjana Hladnika, je šel mimo kritičnih spremljevalcev skoraj neopazno. Drugi, Med strahom in dolžnostjo Vojka Duletiča, pa je naletel na zelo različna in raznorodna mnenja. Ob Idealistovem uspehu in Duletičevi ekskluzivnosti in iskateljstvu pa se mi zdi za podobo jugoslovanskega filma značilen prav Hladnikov film. Ta se je od slovenskih filmov edini ukvarjal s problematiko današnjih dni, tega časa in te družbe, ki jo živimo. In tu, na prav nič spolzkih tleh, mu je močno spodrsnilo. Od scenarija do režije se je ekipa, ki je ustvarjala ta film, nespretno sprehajala, se zaletavala zdaj sem zdaj tja, in včasih padala tako nerodno, da se gledalec sprašuje, kako je mogoče, da je v filmu najti napake, ki jih ustvarjalcem nikakor ne bi prisodili. In tu, ob sodobni tematiki in kritičnem preverjanju našega skupnega sveta, je slovenski film našel stik z ostalo jugoslovansko filmsko proizvodnjo. Prav v ničemer se ne razlikuje od podobnih poskusov v ostalih republiških filmskih centrih. Okorelost v scenariju, nespretnost v dramaturških izpeljavah, nedomišljenost v režijskih rešitvah, poenostavljanje, ki spominja na hudo preproščino, to so opombe, ki jih lahko pripišemo skoraj vsem poskusom sodobnega filma v letošnjem Pulju. Težko je reči, kaj je temu vzrok. Formul v umetnosti ni in če so, so zagotovo hudo poenostavljanje. Zategadelj jih nihče ne more predpisati in, če bi jih že hotel, bi storil medvedjo uslugo našemu filmu. Toda ko gledalec gleda film Poznate Pavla Plešo?, kjer so kot realizatorji podpisani kar štirje režiserji, se mu zazdi, da se skozi jugoslovanski film vendarle vlečejo nekakšne formule, ki filme med seboj nenavadno izenačujejo. Še najbolj nenavadno se zdi, da je iz jugoslovanskega filma skoraj izginil dober scenarij, z izvrstnimi dialogi, ki smo ga nekoč že imeli, in ki je spretno znal uporabljati specifičnosti filma in njegove dramaturgije.

NOVA IMENA BI ...

... v jugoslovanskem filmu ne pomenila samo drugih ljudi. Pomenila bi mnogo več. Najprej to, da bi z njimi vred izginilo marsikaj, kar se je v naš film prikradlo kot manira in slabost. In novih imen v Pulju ni bilo veliko. Trije debitantje so se pojavili med režiserji in ko je žirija, ki podeljuje memorialno nagrado »Kokan Rakonjac«, debitantsko nagrado podelila Goranu Paskaljeviću za film Čuvaj plaže v zimskem obdobju, je svojo odločitev sprejela enoglasno. To je storila zato, ker preprosto ostali debitantje niso prinesli v naš film ničesar novega. Le Paskaljeviću je uspelo, da je ob sodobni tematiki uspel napraviti film, ki je gledljiv, ne preveč inovatorski, a vseskozi tekoč in prijeten, z vrsto dobrih igralskih kreacij. Sicer pa je tudi uradna žirija nagradila ta film z Zlato Areno za režijo in tako nedvoumno potrdila njegovo vrednost.

Kakšna naj bi bila potem nova imena? Podobna Paskaljeviću ali Vatroslavu Mimici, ki je z izjemno zrelostjo in velikim profesionalnim znanjem posnel Kmečki punt in zanj tudi prejel Veliko bronasto Areno? Bila naj bi mlada, s Paskaljevićevo svežino in z Mimičevo preciznostjo, z veliko mero individualne odgovornosti pred zastavljeno nalogo, a ne konformistična do te mere, da bi se bojazljivo spoprijemala s kritičnimi temami.

Nekdo je v času festivala izrekel misel, da se je generacija, ki je delala v našem filmu doslej, že utrudila in da je kriza tudi biološke narave. Kal resnice je v tej misli. Mladih ljudi je premalo v naši produktivni kinematografiji. Povprečna starost debitantov pa je štirideset let. Tako mladostno svežino zamenjuje povprečna šivina. Zdaj nimamo »črnega filma« in tudi »belega« ne. Prevladuje sivo in neizrazito. Za »črni film« vemo, kakšen je bil in tudi to vemo, da ga ne potrebujemo. Malo pa je bilo letos v Pulju odgovorov na to, kakšen naj bi naš film v prihodnosti sploh bil! Vemo! Sodoben! Vemo! Kritičen! Vemo! Odsev naše družbe in pravih problemov v nji! Zagotovo je le eno. Naš film čaka novih in svežih idej!

Božo Šprajc

Pisma bralcev

POZDRAV Z VISA

Na Visu služim vojaški rok in namenil sem se, da vam napišem par besed. Zares se razveselim, ko dobim v roke Glas Gorenjske, saj mi tu pomeni košček mojega domačega kraja. Čeprav prihaja bolj neredno, pa vsako številko, lahko rečem, dobesedno pojem.

Na Visu sem 8 mesecev in regrutski dnevi so že za menoj. Nič več mi ni treba v praksi izvajati tistega, kar opeva znana pesmica, katero vsak, kdor je že bil vojak, še predobro pozna:

»Ribam danju, ribam noću,
biram krpu-koju hoću!
Krpa mi je kao brat,
zato ribam celi sprat!«

Lahko rečem, da je bilo v teh 8 mesecih precej težkih trenutkov. Mnogokrat misliš, da je naloga, ki si jo dobil, pretežavna in da ji ne boš kos. Toda vedno premagaš to slabost in si zopet za eno preizkušnjo močnejši. Vojaški rok bi lahko primerjali s kovačem. On kuje železo, ga kali in železo postane trdno in odporno. Prav tako je z nami. Tu se človek utrdi, tu se kuje in kali človeški značaj.

V takih trenutkih mi je bil vaš, pravzaprav naš časopis zelo dobrodošel. Ne bi govoril o kvaliteti časopisa — katera rubrika je premalo, katera preveč zastopana. Ne, to ni moj namen. Rad bi le izrazil, koliko mi pomeni domača beseda, novica iz domačega kraja — pa naj bo to novica o mladoporočencih ali pa »Prodam spačka — letnik 1960« itd. Ob prebiranju domačega časopisa človek pozabi na trenutne težave, vse ti je takoj nekako lažje. Zasledujem razvoj svojega in drugih gorenjskih krajev in to na vseh področjih. Zares, veliko izvem tudi iz pisem, toda vseeno mi glasilo prinese največ novega.

Za pošiljanje časopisa sem vam zelo hvaležen. Mogoče bo kdo rekel: »Zakaj se zahvaljuješ, časopis si plačal in njihova dolžnost je, da ti ga pošiljajo!« Res je, toda vseeno hočem s tem samo še bolj jasno pokazati, koliko mi pomeni domača beseda.

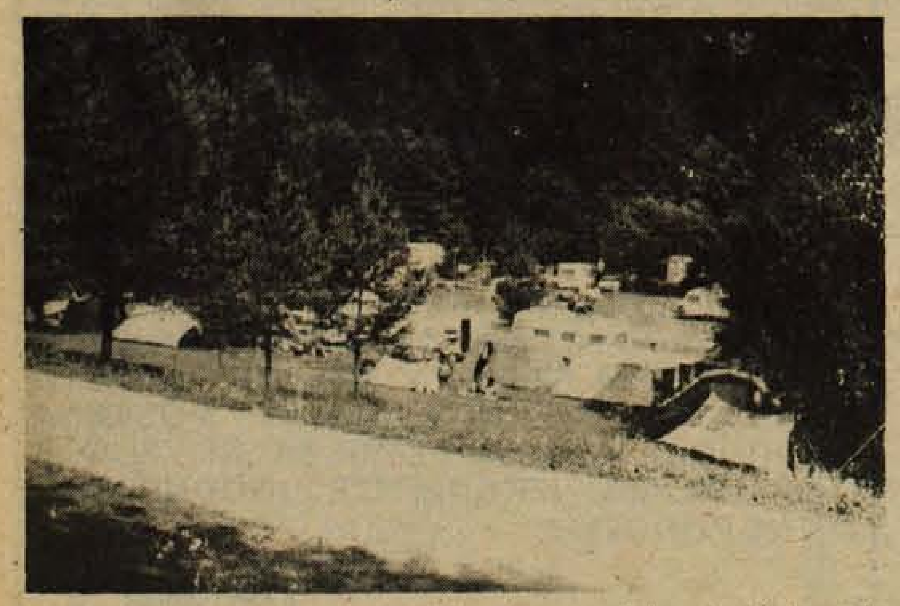
Obilo delovnih uspehov in čim večjo naklado — vaš zvesti bralec vojak Jože

Dom na Zgoški ravni spet odprt

Lancovo — Kmetijska zadruga Lancovo je leta 1960 zgradila na Zgoški ravni planšarski dom. Ko se je zadruga združila z radovljiško, je dobila postojanka novega lastnika, kasneje pa je upravljanje planšarskega doma prevzelo Planinsko društvo Radovljica. Dom je zadnja leta propadal in zgubljal sloves, ki ga je nekdaj imel.

Krajevna skupnost Lancovo je zato prosila radovljiško občinsko skupščino, naj ji preda v upravljanje planšarski dom na Zgoški ravni. Letos spomladi je bila prošnja ugodno rešena in prebivalci Lancovega so se lotili obnove doma. V soboto, 14. avgusta, (jutri) bo planšarski dom spet odprt za obiskovalce. Doklei krajevna skupnost ne bo dobila oskrbnika, bo postojanka obratovala le v sobotah in nedeljah, kasneje pa neprekinjeno. Obilo dela in denarja je terjala obnova. Na Lancovem so zanjo potrošili okrog dva milijona starih dinarjev, krajani pa so opravili več kot 1000 ur prostovoljnega dela. Temeljito so obnovili podestene, streho in ograjo, dom prepleskali in zboljšali preskrbo z vodo.

-jk

Med avtokampi na Gorenjskem je dobro poznan med domačimi in tujimi turisti tudi kamp v Zaki na Bledu. Letos je ta kamp dokaj dobro obiskan. Sprejme lahko 1600 gostov. — J. Ambrožič

Kmalu ajdova paša

Janko Dolinar je na Koroški Beli prizadeven in vnet čebelar. Povedal je, da tu sedaj čebelarita samo še dva, pred leti pa jih je bilo šest. Po njegovem mnenju je temu vzrok, ker se mnogi boje čebel, a to povsem neupravičeno, in ker imajo drugod dovolj ali preveč dela.

Janko Dolinar, že od mladosti čebelar, je dejal, da čebele niso koristne samo za med, vosek, matični mleček in mlečni prah, pač pa so nujno potrebne tudi za opraševanje sadnega drevja. Da bi čebelarstvo bolj napredovalo, je mišljenja, da bi ga morali bolj modernizirati.

Kar zadeva letošnjo sezono je bila spomladi in nekaj časa v suši srednje dobra, slabše pa je postalo koncem julija in v začetku avgusta, ko je nastopilo hladno vreme. Povedal je, da čebel ne prevaža, ker za to nima dobrih možnosti, kdor pa gre z njimi za medom, ga zagotovo povsod nekaj dobi.

Janko Dolinar pred svojim čebelnjakom

V kratkem bo nastopila sezona paše na ajdi. Svoj čas je veliko čebelarjev vozilo svoje »muhe« na to pašo. Vedo povedati, da je ajda svoj čas, ko je bila gnojena samo s hlevskim gnojem, zelo medila. Ajdov med je zelo dober za prezimitev čebel, zelo pa je nevaren, da se čebele med seboj ropajo. To zaradi posebno močnega vonja, ki čebele zvabi tudi v tuj panj. V takem primeru je treba čebele takoj odpeljati sicer se med seboj pokoljejo in uničijo. Prav tako pa je za čebelji rop odgovoren lastnik roparic, ki mora svoje čebele takoj odstraniti in praviloma tudi škodo povrniti.

B. B.

Regulacija Prešnice

Potok Prešnica ob nalivih močno naraste ter dela obilo preglavic okoliškim prebivalcem. Ker je tudi nova stanovanjska soseska MeS 7 na tem območju, je regulacija vse bolj nujna.

Po načrtih naj bi strugo Prešnice preusmerili in speljali mimo gasilnega doma in Tekstilne tovarne v reko Soro. Dela naj bi po predračunu veljala 8,2 milijona dinarjev, tretjino denarja naj bi prispevale medvoške temeljne organizacije združenega dela, tretjino Vodna skupnost Ljubljana-Sava, tretjino pa bodoči stanovalci soseske, saj je znesek že vračunan v ceno stanovanj.

h

Izlet za goste v Bohinju

Turistično društvo Bohinj-jezero vsak teden v svojih tedenskih turističnih informacijah priporoča za domače in tuje goste v Bohinju tudi izlet. Tokrat, ker je vreme spremenljivo, priporočajo enega krajših izletov prek Srednje vasi do planote Uskovnica.

Od Bohinjskega jezera se peljete skozi Staro Fužino do Srednje vasi. Ta vas je bila skoraj popolnoma obnovljena po požaru leta 1949. Mimo lepe cerkvice se začnete vzpenjati po poti na Uskovnico. Hoja po poti skozi gozd traja okrog 2 uri. Z nje se odpira lep pogled na Zgornjo bohinjsko dolino. Planota Uskovnica je podolgovata planina z mnogimi planšarskimi hišicami in dišečimi senožetmi. Tam je tudi planinski dom, ki je dobro oskrbovan in kjer se lahko okrepčate in prenočite. Z Uskovnice pa lahko naredite še daljše izlete na Konjščico, Velo polje, Pokljuko in na Triglav.

A. Ž.

ŠKOFJA LOKA — Ciril Biček iz Škofje Loke je imel v ponedeljek, 9. avgusta, zares neverjetno »gobarsko« srečo. Čeprav ni odšel nabirat gob, šel je le na lov, kar je njegov konjiček, pa je že v zgodnjih jutranjih urah na lepi sončni gozdni jasi »odkril« petnajst na kupu zraščenih jurčkov z zares lepimi črnimi klobuki. V neposredni bližini te gobje »družine« pa je Ciril našel še pet skupaj zraščenih gob. »Šel sem na srnjaka,« pripoveduje Ciril. »Ker pa srnjaka ni bilo, sem se pač moral zadovoljiti z 'gobarsko trofejo'. Kje sem gobe našel? Ne, te skrivnosti vam pa ne morem izdati! Samo to lahko povem, da je bilo v škofjeloških hribih. Z gobarsko bero sem bil zares zadovoljen. Gobe sploh zelo rad nabiram. In tudi poznam jih več vrst. Zato so gobe na našem domačem jedilnem listu prav zares velikokrat. (-jg) — Foto: F. Perdan

JAVORJE — Folklorna skupina iz Javorij v Poljanski dolini se vse bolj uveljavlja. Mladi javorski plesalci so se zbrali skupaj pred nekaj več kot petimi leti. Takrat je bilo med folkloristi še tudi več starejših članov, Javorcev in okoličanov, ki so mlada dekleta in fante začeli vpeljevati v »skrivnosti« starih plesov. Javorci so imeli v petih letih veliko nastopov. Udeleževali so se folklornih festivalov v Bohinju in po drugih slovenskih krajih, nastopali so po mnogih prireditvah v bližnji in daljni okolici, z velikim uspehom pa so gostovali tudi v s Škofjo Loko pobrateni občini Medicina v Italiji. Zadnja leta se je folklorna skupina sicer nekoliko pomladila, vendar zato njeni uspehi niso nič manjši. Številni gledalci so z navdušenjem pozdravili tudi nedavni nastop javorskih folkloristov na »dnevu oglarjev« na Starem vrhu. Javorci so namreč stalni gostje na tej zanimivi turistično-etnografski prireditvi. (-jg) — Foto: J. Govekar

mali oglasi • mali oglasi

Mali oglas lahko oddaste pri naši malooglasni službi pri GLASU v Kranju in na vseh poštah na Gorenjskem. Cena malega oglasa je 20 din za 10 besed, vsaka nadaljnja beseda pa stane 3 din. Prav tako lahko oddajate osmrtnice in zahvale. Po želji te objavljamo za dodatnih 60 din tudi s fotografijo. Naročniki imajo pri malih oglasih, osmrtnicah in zahvalah 25 % popust. Letna naročnina znaša 140 din, polletna 70 din. Vse informacije dobite na telefon številka 23-341.

Turistično društvo Škofja Loka sprejema male oglase vsak delovnik od 9. do 12. in od 16. do 19. ure.

prodam

Prodam 7 tednov stare čistokrvne nemške OVČARJE, odličnih staršev. Boncelj Janez, Ročevnica 48, 64290 Tržič 4959

Prodam delovnega VOLA. Dolžan, Podbrezje 96 4960

Prodam skoraj nov ŠOTOR za 4 osebe. Telefon 064-61-730 4964

Prodam 10 kub. m suhih trdih DRV. Dolinar Valentin, Sv. Duh 33, Škofja Loka 4969

Prodam gradbeno elektro OMARICO z vtičnimi dozami ter varovalkami. Stare, Mandelčeva 2, Kranj

Prodam črno-beli TV Iskra, 2 leti star. Bogataj, Mrakova 1, 3. nadstr. Kranj 5005

Prodam belo dolgo POROČNO OBLEKO št. 36. Štros, Mencingerjeva 1, Kranj 5006

Ceneje prodam večjo količino strešne OPEKE TRAJANKA (temna). Naslov v oglasnem oddelku.

Zelo poceni prodam dobro ohranjeno trajno žarečo PEČ francoske znamke GODIN. Kern Anton, Zg. Bitnje 170, za gostilno Strahinc

Prodam SLAMOREZNICO EPPLE 900 s puhalnikom in verigo, dobro ohranjeno. Bobnar Janez, Srednja vas 41, Šenčur 5009

BANKINE, punte, deske rabljene, poceni prodam. Grad 28, Cerklje

Prodam delovnega VOLA, težkega ca 450 kg. Šimnic Janez, Zasip 50, Bled 5034

Prodam mrežasto stajico, previjalno mizo z banjo, značke in pletilni stroj REGINA. Gril, Gubčeva 1, Kranj, telefon 26-754 5011

Prodam nov betonski MEŠALEC z dvigalom. Tekstilna 5, Kranj 5012

Prodam sežanski MARMOR za oblogo. Stražišče, Delavska 31 a, Kranj 5013

Prodam TELIČKO, eno leto in pol staro. Šenčur, Mlakarjeva 43

Prodam PUNTE, bankine, strešno opeko — bobrovec in špičak. Strahinj 38, Naklo 5015

Prodam OBRAČALNIK MARATON 140 za kosilnico BCS 127 in KRAVO po tretjem teletu. Golc, Višelnica 15 nad Gorjami 5016

Prodam malo rabljeno PEČ za centralno kurjavo — 18.000 kal. Ogled vsak dan od 19. ure dalje. Moborič Vlado, Skalca 10, Kranj 5017

Prodam skoraj nov globok italijanski VOZIČEK, temno rjav. Telefon 22-946 5018

Prodam 400 kg OLJA HD 40, po ugodni ceni. Tršan, Hraše 14, Smlednik 5019

Prodam po ugodni ceni ŠIVALNI STROJ BAGAT. Drulovka 45/h, Kranj 5020

Prodam KOŠTRUNA. Pintar Franc, Sp. Besnica 107, Pešnica 5021

Zaradi selitve ugodno prodam leto dni staro termoakumulacijsko PEČ 3 KW in dve POSTELJI z jogi vložki in nočnimi omaricami. Tel. 24-125

Poceni prodam drva od starega ostrešja. Ženi, Sp. Besnica 156 5023

Prodam brejo jahalno KOBILO. Kopret Martin, Smledniška 32, Kranj 5024

Prodam TRAKTOR ZETOR, 25 KM, KONJA, 10 let starega, OBRAČALNIK in GRABLJE za seno ter SONCE 3. Kalan Janez, Zapoge 11, Vodice 5025

Prodam nov FOTOAPARAT JASCHICA elektro GL 35 z vsem priborom po ugodni ceni ter SMUČI MC, 195 cm z okovjem Marcer FD, vrtljiva peta. Gradnikova 75, stan. 1, Radovljica 5026

Prodam VOLA za rejo in KRAVO, Zg. Besnica 24 5027

Prodam SLAMOREZNICO TEMOP s puhalnikom in verigo, dobro ohranjeno. Povlje 2, Golnik 5028

Prodam PRAŠIČKE. Strahinj 20, Naklo 5029

Prodam globok OTROŠKI VOZIČEK in IZRUVAČ za krompir LANZ. Suha 38, Kranj 5030

Prodam krotkega mirnega KONJA, čistokrvnega Haflingerja ali menjam za mlado KRAVO za zakol. Šenčur, Pipanova 40 5031

Prodam KRAVO s teletom. Zg. Otok 4, Radovljica 5032

Prodam tri KRAVE po izbiri, vse po prvem teletu, tudi zamenjam za BIKA ali jalovo TELICO. Češnjica 16, Podnart 5033

Prodam PSIČKO, nemško ovčarko, staro 4 mesece. Gostilna Sajovic, Cerklje 26 5035

Prodam mlado KRAVO, devet mesecev brejo. Zaloše 6, Podnart

Prodam motorno KOLO ČZ 250, registriran do 23. 7. 1977 in ELEKTROMOTOR 10 kilovatov. Triler, Puštal 103, Škofja Loka 5073

Prodam 250 kom pregradnega BLOKA 29 × 25 × 8 in večje število punt in bankin. Poljanska c. 53, Škofja Loka 5074

Prodam KRAVO po izbiri. Gorenja vas, Reteče 40, Škofja Loka 5075

KRAVO mlado simentalko, visoko brejo prodam. Papirnica 9, Škofja Loka 5075

Prodam mlado KRAVO pred tretjo telitvijo ali jalovko z mlekom. Peternelj, Gorenja Žetina 4, Poljane nad Škofjo Loko 5077

Poceni prodam dobro ohranjeno strešno opeko BOHN-KIKINDA in slemenjake. Mavri, Potočnikova 1, Škofja Loka 5078

Prodam kombinirano PEČ. Stružnikova 4, Šenčur 5079

Prodam mlado KRAVO s teletom ali brez. Habjan, Breznica 11, Škofja Loka 5080

Prodam ŠTEDILNIK Gorenje, 4 grelci na plin, 2 na elektriko. Telefon 064-61-937 5081

Prodam malo rabljen TROSILNIK hlevskega gnoja KRPAN 30, ležeči valji. Čuden, Gorjuše 46, Boh. Bistrica 5082

Prodam termoakumulacijsko PEČ 5 KW, po zelo ugodni ceni, za gretje 60 kv. m. Zavec, Ludvik, Hrastje 39, Kranj 5083

Prodam KRAVO po teletu. Bobovek 6, Kranj 5084

Prodam PLOHE in DESKE. Zalog 32, Cerklje 5085

Prodam KOSILNICO Reform. Rogelj Peter, Lenart 1, Cerklje 5086

Prodam KALUP za stebre s klemami 30 × 35, višina 3,50 metra. Preša, Cerklje 193 5087

Prodam dva PRAŠIČA po 130 kg težka za zakol. Zalog 39, Cerklje 5088

Prodam KRAVO, ki bo kmalu telila, dva PRAŠIČA po 70 kg in klaftro bukovih DRVA. Štefanja gora 28, Cerklje 5089

Čistokrvno NEMŠKO OVČARKO, staro 7 tednov in eno 4 leta, prodam. Gričar, Doslovče 19, Žirovnica 5091

Prodam OTROŠKI ŠPORTNI VOZIČEK s košarico, zložljiv, pelje se tudi po stopnicah. Sedež se da vgraditi v avto; varnostni AVTOSEDEŽ za otroka (ADAC atest) tapeciran z mizico; FILMSKO KAMERO Super 8 Yashica objektiv 6 × Zoom; FOTOAPARAT Voigtländer vitoret D s svetlomerom ter AGFA Pocket na kasete. Tel. 25-514 5091

Prodam SPALNICO. Potočnik, 31. div. 46. Ogled vsak dan popoldan 5092

Poceni prodam rabljeno SPALNICO. Drempetič Francka, Gosposvetska 13, Kranj 5093

IZREDNA PRILOŽNOST. Prodam solo KITARO s kovčkom, bas kitaro, pedal za jakost in vah-vah predal. Vse skupaj za 2500 din. Benedik Vinko, Gorenjesavska 43, Kranj 5094

Prodam voz ZAPRAVLJIVČEK v dobrem stanju in lahek GUMI VOZ. Staneta Žagarja 49, Kranj 5095

Prodam PRIKOLICO za čoln. Hrastje 68, Kranj 5096

Prodam TRAVERZE I profil 100 × 200, dolžine 5,6 m — 9 kom. Zg. Duplje 2? 5097

Prodam NAGROBNI SPOMENIK. Ahačič Janez, Bistrica 65, Tržič 5098

Prodam enoosni TRAKTOR MAČEK s prikolico, deferencialom in menjalnikom. Bertoncelj Janez, Podblica 28, Zg. Besnica 5099

Prodam namizni levi ŠTEDILNIK, kombiniran, nerjaveč. Breg ob Kokri 22, Preddvor. Ogled popoldan od 15. ure dalje. 5100

Prodam SPALNICO. Šilar Marica, Levstikova 3, Kranj 5101

GRADITELJI! Ugodno prodam gradbeno BARAKO. Tel. 064-23-155 5102

Prodam električni BRIVNIK z garancijo. Reševa 5, Kranj 5103

Poceni prodam globok OTROŠKI VOZIČEK. Sp. Duplje 100 5104

Prodam suhe smrekove PLOHE. Vidic, Ovsiše 34, Podnart 5127

vozila

Prodam prevrnjeno ZASTAVO 750, letnik 1971. Ogled pri Božiču, Lipnica 3, Kamna Gorica 5128

Prodam SIMCO 1300 special. Trojarjeva 18 a, Kranj 4982

Prodam AMI 8, letnik 1971, zelene barve. Kozamernik, Kranj, Moša Pijade 44/6 5037

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1969, registriran do julija 77. Ogled v soboto. Mišič, Oldhamska 1, Kranj 5038

Prodam ohranjenega SPAČKA 2 CV 4, letnik 1970. Aljančič, Čirče 6, Kranj 5039

FORD CORTINA 1200 ccm, letnik 1966, ugodno prodam. Bizjak Marjan, Šorlijeva 31, Kranj, telefon 23-184 5040

Prodam PRIKOLICO za osebni avto, ŠKODO, letnik 1967 in OPEL REKORD 1900, letnik 1965 po delih. Čadež Vinko, Hotavlje 62, Gorenja vas nad Škofjo Loko 5041

Prodam FIAT 850 v dobrem stanju, možnost ogleda vsak dan. Frčej Janko, Višelnica 8, Zg. Gorje 5042

Prodam FIAT 126. Naslov v ogl. oddelku. 5043

Ugodno prodam dobro ohranjeno ZASTAVO 850, registrirano. Golc Cveto, Višelnica 15, Zg. Gorje nad Bledom 5044

Prodam ŠKODO, letnik 1967. Tel. 26-208 5045

Ugodno prodam karambolirano SIMCO 1000 LS in kombiniran OTROŠKI VOZIČEK. Anton Šolar, Ljubno 69, Podnart 5046

FIAT 850 COUPE, letnik 1969, registriran do januarja 1977, dobro ohranjen, prodam. Ogled vsak dan popoldne. Pogačar, Bobovek 27, Kranj 5047

Prodam karambolirano ŠKODO, novi tip, radijski SPREJEMNIK Blaupunkt s podstavkom za vgradnjo v škodo, žepni elektronski RAČUNALNIK Comodore ter moped T 12. Repe, Zg. Gorje 64 a 5048

Prodam tovorni avto STAYER diesel 4,5 tone za 25.000 din in osebni avto FIAT 110. Lesce, Alpska 48 5049

MENJALNIK, 4 kom VRAT, prednjo PREMO in druge rezervne dele za ŠKODO 1000 MB prodam. Telefon 22-207 5050

Prodam FIAT 850, potreben manjšega popravila. C. JLA 28, Kranj

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1971. Zgornja Dobrava 21, Kamna gorica 5105

Prodam ŠKODO 1000 MB po delih. Ljubno 15, Podnart 5106

Prodam poceni osebni avto VW, dobro ohranjen, letnik 1965. Jelovčan, Gorenja Žetina 3, Poljane nad Škofjo Loko 5107

Prodam AUSTIN 1100, letnik 1967. Valič Božo, Podlubnik 53, Škofja Loka 5108

ZASTAVO 750 DE LUXE, prevoženih 44.000 km, prodam. V ceni 22.000 din so vračunane dodatne štiri zimske gume, prtljažnik in dodatna oprema. Ponudbe na naslov: Dr. Torkar, Hrastje 74, Kranj 5109

Prodam MOPED T 12, 60 kub. c. Črnivec 18, Brezje 5110

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1969, registriran do maja 1977. Krničar Darko, Gradnikova 107, Radovljica 5111

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1971. Klanc 45, Komenda 5112

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1969, v dobrem stanju. Kuhar, Valjavčeva 13, tel. 25-128 5113

Prodam KOMBI OKTAVIJA, letnik 1962 (samo »mašino«) Ogled ob delavnikih, Aljančič Franc, Kovor 9, Tržič

Prodam TAUNUS 15 M, letnik 1968, po delih. Praprotnik Maks, Loka 8, Tržič

Prodam ŠKODO, letnik 1967. Informacije po telefonu 47-143 popoldne — sobota, nedelja celi dan. Orehar Janez, Naklo 131 5114

kupim

Kupim suha BUKOVA DRVA. Ponudbe poslati na Šorec Anton, Kranj, C. Kokrškega odreda 1/I 5051

Kupim malo rabljen TRAKTOR PASQUALI. V zameno lahko nudim KOSILNICO AERI — frezo, prikljućkom in prikolico, ali pa v celoti z gotovino. Sp. Gorje 6, Zg. Gorje 5052

Kupim klavirsko HARMONIKO 80/90 basno. Kankelj, Otoki 2, Železniki 5115

Kupim rabljena VRATA za garažo in korita za KOZOLEC, po možnosti betonska. Grad 43, Cerklje

Kupim nerjaveč namizni levi ŠTEDILNIK. Naslov v oglasnem oddelku. 5117

stanovanja

Opremljeno SOBO s kopalnico, poseben vhod, v Kranju oddam poštenemu dekletu (Slovenki). Naslov v oglasnem oddelku 5053

Fakultetno izobraženi dekleti iščeta STANOVANJE, opremljeno ali neopremljeno, v Kranju. Ponudbe pod šifro »Predplačilo« ali na telefon 061-341-461 v petek in ponedeljek od 16. do 18. ure 5054

Oddam SOBO dvema mirnima študentoma. Pelko, Likozarjeva 15, Kranj 5055

Oddam SOBO v Kranju dekletu na tel. 77-314 in na Golniku zakoncema na tel. 50-334 5056

Predstavnik Volkswagna za Jugoslavijo išče manjšo HIŠO ali trosobno komfortno STANOVANJE za dobo 3 let, po možnosti z garažo in telefonom, v okolici Kranja. Ponudbe poslati na hotel CREINA, gospod Cuckuk Georg, tel. 23-650 5057

Neopremljeno STANOVANJE ali GARSONJERO v Kranju in okolici išče mlad uslužbenec. Ponudbe pod »Avgust« 5058

posesti

Naprodaj je stanovanjska HIŠA z lokalom v centru Radovljice, Linhartov trg 16. Poizve se na naslov od 16. 8. 1976 do 19. 8. 76 od 9. do 13. ure 4991

Prodam staro HIŠO z vrtom, potrebno adaptacije, možna je tudi nadomestna gradnja. Ponudbe pod »Okolica Kranja« 5059

Prodam manjšo HIŠO, primerno za vikend ali stanovanje. Poizve se: Brezje 42 5060

Vseljivo STANOVANJE prodam. Ponudbe pod »50 kv. m« 5061

STANOVANJE s telefonom, vrtom, garažo v centru Kranja zamenjam na Bledu, Zasipu, Radovljici za staro hišo. Naslov v oglasnem oddelku. 5062

Prodam ZAZIDLJIVO PARCELO v okolici Kranja. Naslov v oglasnem oddelku. 5063

Iščem ZAZIDLJIVO PARCELO v okolici Kranja. Tel. 24-744. Naslov v oglasnem oddelku. 5118

Kupim novejšo HIŠO v okolici Kranja, eventuelno tudi zamenjam s hišo v Ljubljani. Ponudbe pod »Dogovor« 5119

zaposlitve

VAJENCA sprejmem. Ključavničarstvo, Jalen, Huje 23, Kranj 5064

MIZARSKEGA POMOČNIKA zaposlim takoj in VAJENCA vzamem v uk. Mizarstvo, Jezeršek Stane, Zg. Bitnje 97 5065

Za svojega 3-letnega sina iščem celodnevno VARSTVO za 5 dni v tednu — takoj. Naslov v oglasnem oddelku. 5066

OBRTNIKI! RAČUNOVODKINJA z izkušnjami v vodenju poslovnih knjig vam vodi dvojno knjigovodstvo tekoče in zakonito. Oglasite se pod »Vestna« 5067

Sprejmem mesto ČISTILKE. Ponudbe pod »Brez dohodkov« 5068

Takoj sprejmem dva VAJENCA za mizarsko obrt. Ovsenik Alojz, Kranj, Jezerska 108/c 5069

Prevzamem vsa zidarska dela. Naročila v soboto in nedeljo. Gaši Idriz, C. Staneta Žagarja 20, Kranj 5120

Prevzamem vsa zidarska dela. Obrtnik Ješarevič Meho, Železka c. 12, Bled. Naročila v soboto in nedeljo 5121

prireditve

GASILSKO DRUŠTVO GORIČE pri Golniku priredi v nedeljo, 22. avgusta 1976, ob 14. uri VELIKO TOMBOLO. Glavni dobitki: ZASTAVA 750 de lüxe, zastava 750 standard, bik, pony express, štedilnik, pralni stroj, televizor, hladilna skrinja, moško kolo, pony kolo in še več sto drugih dobitkov. Dobiček namenjen za nabavo gasilske opreme in orodja. Pridite v Goriče — sreča vas čaka. 4995

RIBIŠKA DRUŽINA ŽIRI prireja 15. 8. 1976, ob 14. uri VELIKO TOMBOLO. Po končani tomboli VESELICA. Zabaval vas bo ansambel PLANIKA iz Kranja. Vabljeni!

GASILSKO DRUŠTVO PREDDVOR vabi na sklepno prireditev praznovanja 80-letnice delovanja društva v nedeljo, 15. 8. 1976. Ob 14. uri sprevod gasilcev, nato čitanje društvene kronike, zatem pa velika VRTNA VESELICA s srečelovom in kegljanjem za jarca. Za razvedrilo bo skrbel ansambel Lojzeta Slaka s pevci. Vabijo preddvorski gasilci! 5071

GD GOLNIK priredi v nedeljo, 15. 8. 1976, ob 16. uri veliko VRTNO VESELICO. Igra ansambel JEVŠEK. 5122

V hotelu KAZINA na Jezerskem bo v soboto, 14. 8. 1976, ob 20. uri PLES. Igra ansambel JEVŠEK.

MLADINSKI AKTIV LADJA — SENICA prireja v sodelovanju s SZDL VELIKO VRTNO VESELICO, v soboto 14. 8. 1976. Pričetek ob 19. uri pri domu družbenih organizacij na Senici pri Medvodah. Pred pričetkom prireditve bo tekmovanje v snemanju vencev na konjih. Zabaval vas bo ansambel TRGOVCI. Vljudno vabljeni! 5124

obvestila

Hitro in solidno POPRAVLJAM vse vrste HLADILNIKOV. Oglasite se na telefon 064-60-801 4792

ZŠAM TRŽIČ organizira dopolnilni tečaj za instruktorje B, C, D in E kategorije voznikov motornih vozil za tiste, ki bodo jeseni ali pozimi opravljali preskusni izpit iz cestno prometnih predpisov za podaljšanje instruktorskega dovoljenja za naslednja tri leta. Tečaj bo v začetku septembra. Večerno šolo za pridobitev strokovne usposobljenosti poklicnih voznikov C in E kategorije pa bo organiziralo v začetku oktobra in to samo za kandidate, ki izpolnjujejo pogoje. Informacije daje in prijave sprejema tajnik Jože Goričan, Tržič, Ročevnica 35. 4913

MIZARJI — CIMPERMANI! Izdelam vam priključek za izdelavo stenskih in fasadnih oblog, ki se montira na debelinko. Cankarjeva 27, Kamnik 4993

ROLETE: lesene, plastične in žaluzije, naročite pri ŠPILERJEVIH, Radovljica, Gradnikova 9, telefon 75-610 2417

IZREDNA PRILOŽNOST! Kvalitetno, poceni dobite v enem dnevu fotografije za vse legitimacije. Razvijam vse vrste filmov in izdelujem fotografije. Foto ŽIVULOVIĆ, 1. avgusta 5, Kranj, telefon 22-091 3924

GRADITELJI! Za gradnjo vaše hiše vam preskrbim vse vrste zidne OPEKE Ljubljanskih opekarn in STREŠNIK novoteks. Andrej Smolej, Kranj, Oprešnikova 15 (na Klancu), tel. 25-579 3982

Na domu strojno čistim vse vrste talnih oblog (tapison, itison, floteks, preproge). Gogala Marko, Kidričeva 38, Kranj 5072

najdeno

Našel sem OČALA v Valjavčevi ulici Kranj. Malešič Janez, Valjavčeva 14, Kranj 5125

ostalo

KREDIT do 25.000 din dam za 10 % manjšo vrednost v gotovini. Ostalo po dogovoru. Ponudbe pod šifro »Obresti« 5126

loterija

Srečke s končnicami	so zadele dobitek N-din	Srečke s končnicami	so zadele dobitek N-din
720	60	06335	800
4930	500	20325	800
53020	800	57235	1.000
030760	10.000	78975	5.000
344940	10.000	626955	10.000
1	10	682775	10.000
81461	1.000	16	20
306281	10.000	36	30
705011	10.000	73336	600
512021	300.000	87596	800
18802	600	56956	800
90722	600	07	20
62342	800	97	20
487142	10.000	257	60
23	20	247	100
53	40	2237	300
17683	600	22607	800
42893	600	27227	1.000
78463	600	732567	10.000
90133	600	68	20
49773	800	58	50
273543	10.000	7478	300
598113	10.000	2278	500
4	10	04788	800
57534	1.000	81858	1.000
150804	10.000	85148	1.000
116694	10.000	07788	5.000
499304	10.000	554618	10.000
507904	10.000	34089	600
95	30	50379	600
715	60	01149	800
[illegible]	600	51879	1.000
		[illegible]	10.000

Izdaja ČP Glas, Kranj, Ulica Moše Pijadeja 1. Stavek: GP Gorenjski tisk Kranj, tisk: Združeno podjetje Ljudska pravica, Ljubljana, Kopitarjeva 2. — Naslov uredništva in uprava lista: Kranj, Moše Pijadeja 1. — Tekoči račun pri SDK v Kranju številka 51500-601-12594 — Telefoni: glavni urednik, odgovorni urednik in uprava 23-341, uredništvo 21-835, novinarji 21-860, malooglasni in naročniški oddelek 23-341. — Naročnina: letna 140 din, polletna 70 din, cena za 1 številko 2 dinarja. — Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

ZAHVALA

Ob nenadni smrti naše drage žene, hčerke, mame in stare mame

Jožice Šemrov

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, ki ste jo spremili na zadnji poti, ji poklonili cvetje in nam izrekli sožalje. Posebno se zahvaljujemo dobrim sosedom, kolektivoma KT Podnart in Gorenjski tisk, upokojencem, zdravstvenemu osebju ZD Radovljica in Splošne bolnice Jesenice, tabornikom »Kokrškega odreda« Kranj, dijakom Pedagoške gimnazije Kranj in pevcem. Lepa hvala tudi duhovniku za pogrebni obred.

Vsem še enkrat lepa hvala.

Žalujoči: mož Marjan, mama Terezija, hčerki Zdenka in Tatjana z možem ter vnukinja Helenca

Gobovce, 10. avgusta 1976

ZAHVALA

Ob nenadni boleči izgubi našega dragega ata, starega ata, brata, strica in bratranca

Josipa Bukovšaka

se toplo zahvaljujemo vsem, ki ste darovali cvetje in vence, nam izrekli ustno ali pismeno sožalje, nas tolažili in ga pospremili na njegovi zadnji poti. Prisrčna hvala pevcem za odpete žalostinke in g. župniku za opravljen obred.

Vsi njegovi!

Kranj, 12. avgusta 1976

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi naše drage žene in matere

Frančiške Maček

Prekove mame iz Velesovega

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti, vsem, ki so darovali vence,in cvetje ter izrekli sožalje, kolektivu Slaščičarne-kavarne, šoferjem in sindikatu Merkurja, sovaščanom za izkazano pomoč, pevcem za pesmi v slovo ter g. župniku Rantu za obred in lepe poslovilne besede. Posebna zahvala tudi dr. Debevcu iz Ljubljane.

Žalujoči: mož, sin, hčerke z družinami in ostalo sorodstvo

Velesovo, 11. avgusta 1976

ZAHVALA

Ob težki izgubi naše zlate mame

Anice Brudar

se prisrčno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sodelavcem, sosedom, prijateljem in znancem, ki so ji poklonili vence in cvetje in jo spremili na njeni zadnji poti.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči otroci: Tone z družino, Milenka z družino in Darinka z Diano.

Kranj, 10. avgusta 1976

nesreče

Prekratka razdalja

V ponedeljek, 9. avgusta, ob 11.40 se je na regionalni cesti med Kranjem in Golnikom v vasi Mlaka pripetila prometna nezgoda zaradi prekratke varnostne razdalje in nepazljivosti. Darko Gjuran (roj. 1960) iz Tenetiš je peljal zadnji v skupini štirih kolesarjev od Kokrice proti Tenetišam. Na Mlaki je zapeljal na neutrjeno bankino in padel. Takrat sta iz smeri Golnik pripeljala voznika motornih koles Ladislav Škrinjar (roj. 1957) z Jesenic in Boris Lipovšček (roj. 1957) tudi z Jesenic. Voznik Škrinjar je zmanjšal hitrost, ko je videl padec kolesarja pred seboj, vanj pa se je zaradi prekratke varnostne razdalje in nepazljivosti zaletel voznik Lipovšček, ki je vozil za njim. Oba sta padla, v nesreči pa si je sopotnik Tomislav Kranjec z Jesenic zlomil ključnico.

Nezgoda pri izogibanju

V ponedeljek, 9. avgusta, ob 18. uri se je na regionalni cesti na Jezerskem pripetila prometna nezgoda. Voznica osebnega avtomobila Agata Polajnar (roj. 1949) z Zg. Jezerskega je peljala od hotela proti Kokri po klancu navzdol. Ko je dohitela Marijo Dobrun (roj. 1901) z Zg. Jezerskega, ki je hodila po desni strani ceste, je zapeljala s ceste, da se je peškinji izognila; pri tem pa je avtomobil z odbijačem zadel v skalo, da se je prevrnil na bok, obenem pa je zadel še Dobrunovo, da je padla in se hudo ranila.

Padel z motorjem

V ponedeljek, 9. avgusta, se je v Kranju, v križišču Oldhamske ceste in Ceste Staneta Žagarja pripetila prometna nezgoda. Voznik motornega kolesa Said Suljanović (roj. 1953) z Zlatega polja je peljal proti mostu čez Kokro. Ko je videl, da izven prehoda za pešce neka ženska prečka cesto, je zaviral, pri tem pa ga je zaradi neprimerne hitrosti zaneslo in je padel ter nezavesten obležal.

Neprevidno čez cesto

V ponedeljek, 9. avgusta, ob 20. uri se je na Kidričevi cesti v Škofji Loki pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Janez Hafner (roj. 1947) je opazil, da cesto izven prehoda za pešce prečka Frančiška Lebec (roj. 1895) iz Škofje Loke, zato je zaviral in se umikal, vendar nesreče ni mogel preprečiti. V nesreči ranjeno Lebecovo so prepeljali na zdravljenje v ljubljansko bolnišnico.

Umrl v bolnišnici

V ponedeljek, 9. avgusta, je v ljubljanski bolnišnici za posledicami prometne nesreče umrl Djuro Novak (roj. 1928) iz Kranja. Novak se je ponesrečil 4. avgusta popoldne v Čirčah, ko ga je zadel osebni avtomobil.

Nezgoda pri prehitevanju

V sredo, 11. avgusta, nekaj pred 14. uro se je na regionalni cesti med Kranjem in Jezerskim v Hotemažah pripetila prometna nezgoda. Voznik vojaškega terenskega vozila Vahid Džinović (roj. 1956) je v blagem desnem in nepreglednem ovinku hotel prehiteti tovorni avtomobil; ko je bil že vzporedno z njim, je iz nasprotne smeri pripeljal v osebnem avtomobilu Jovan Račić (roj. 1945) iz Kranja. Voznik Račić je zaviral in zapeljal skrajno desno, vendar trčenja ni mogel preprečiti. V nesreči so bile lažje ranjene štiri osebe. Škode na vozilih je za 35.000 din.

L. M.

AVTOBUS S CESTE — V sredo, 11. avgusta, nekaj pred 14. uro se je na Cesti Toneta Tomšiča na Jesenicah pripetila prometna nezgoda. Voznik avtobusa Jože Vegnuti (roj. 1926) s Kokrice je peljal proti Koroški Beli. V blagem klancu navzdol je nekoliko pospešil, da bi laže prevozil vzpon proti Straži, pri tem pa je delno sekal ovinek. Tedaj je iz nasprotne smeri po klancu navzdol pripeljal voznik osebnega avtomobila Viktor Volčini (roj. 1938) z Jesenic, ki tudi ni vozil povsem skrajno desno in vozili sta trčili. Pred trčenjem je avtobus močno odvil v desno, da je zapeljal na makadamsko bankino, ki se je pod težo avtobusa udrla ter se je zato avtobus prevrnil in obstal na strehi. V nesreči je bilo laže ranjenih 11 potnikov iz avtobusa, škode na vozilih pa je za več kot 100.000 din. — L. M. — Foto: D. Sedej

ZAHVALA

Ob nepričakovani izgubi dragega moža, očeta in starega očeta

Leopolda Jereba

Podčrtarjevega ata

se iskreno zahvaljujemo sosedom, vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za nudeno pomoč, izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti. Najlepša hvala vsem, ki so kakorkoli pripomogli za lep pogrebni obred.

Žalujoči: žena Francka, sinovi Franci, Polde, Janko, hčerki Marica in Fani z družinami ter ostalo sorodstvo

Podjelovo brdo, Hotavlje, Lazec, Kranj, Avstralija, 11. avgusta 1976

Pogovor tedna

Branko Mežnar: Leto odločitve

Podljubelj — Gledalci nedeljskega tekmovanja v motokrosu v Radovljici so bili v kategoriji motorjev s prostornino 125 kubičnih centimetrov priča zanimivemu dvoboju med trenutno našima najboljšima tekmovalcema v tej kategoriji Dragom Predanom iz Orehove vasi in Brankom Mežnarjem iz Tržiča. Drago je bil najboljši v prvi vožnji. Branko pa je premočno zmagal v drugi vožnji in obdržal vodilni položaj v borbi za državno prvenstvo v tej kategoriji. Podljubeljčan, ki tekmuje za Avtomoto društvo Tržič, je bil zaradi tehnično brezhibne vožnje in drznosti na zavojih in strminah osrednja osebnost radovljiške prireditve. Gledalce je navdušil tudi s športnim ponašanjem pred in po tekmovanju in med vožnjo. Zapiranje poti drugemu je zanj tuje, prav tako pa tudi jeza in nejevolja po zgubljeni dirki. Treme pred dirko ne pozna, prav tako pa Branko zna umirjeno, brez zunanjih znakov veselja in zmagoslavja, ravnati po končani dirki. Tržiški motokrosist ne prižge cigarete in zmage ne proslavi s kozarčkom! Trenira tudi takrat, ko ni najbolj razpoložen in ko bi najraje motor postavil v kot. Tega ga je naučil njegov sokrajan, tržiški ‚smučarski samorastnik' Frenk Komac. V tem me Branko Mežnar nehote spominja na našega olimpijskega junaka Matija Ljubeka, ki športno brezvoljnost premaguje z vadbo. To so vrline, ki Branku Mežnarju omogočajo, da kljub slabšemu stroju KTM vodi za državno prvenstvo pred Dragom Predanom, ki vozi na najpopolnejšem motorju yamaha.

Priučen galvanizer, zaposlen v Lomu, se je tako kot druga podljubeljska in tržiška mladež navdušil za smučanje. Pridobival je jakostne razrede, vendar v »špico« ni uspel priti. Oprema je bila za Branka predraga. Razen smučarije pa je zelo rad »šraubal« in brskal po motorjih. Srečati ga je bilo na motokros prireditvah, kjer je spremljal vsak tekmovalčev gib, tehniko, ponašanje in priprave na tekmovanje. Blizu doma je našel obilo pripravnih terenov za vadbo, od časa do časa pa je preskusil znano mednarodno progo v Podljubelju. Leta 1973 je nastopil na prvi resnejši dirki.

»S po svoje ‚friziranim' mopedom sem se pojavil na dirki v Savskem Marofu. Ojačan in preurejen Tomosov moped je prvi tek izredno vzdržal. Uvrstil sem se na drugo mesto. V drugi vožnji mi je zatajila sveča. Kljub temu sem bil šesti. Leta 1974 sem imel močnejši Tomosov motor, preurejen, kot sem sam najbolje vedel in znal. Dosegel sem prve zmage, kar je vzbudilo pozornost predstavnikov Tomosa. Posodili so mi motor. To je bilo zame nekaj izrednega. Lani so bile moje vezi s koprsko tovarno še tesnejše. Dobil sem nov tekmovalni moped. Mama je najela posojilo, nekaj denarja pa sem zbral sam. Tomos mi je nudil rezervne dele, mehanike in drugo strokovno pomoč. Za uspešne vožnje sem na osnovi pravilnika dobil tudi nekaj denarja.«

Branko Mežnar, najboljši jugoslovanski tekmovalec v motokrosu v kategoriji 50 kubičnih centimetrov, je letos presedlal v močnejšo 125-kubično kategorijo. Po štirih dirkah vodi za državno prvenstvo. Njegov KTM, pridobljen z največjo muko in pomočjo Avtomoto društva Tržič in prijatelja Rendulića, ga po zmožnostih uboga, vendar zaostaja za Predanovo yamaho, ki velja okrog treh starih milijonov in je skupaj z voznikom veliki up Orehove vasi.

Branko Mežnar pa je brez dvoma eden največjih tržiških motokrosističnih talentov.

»To bi morali pri društvu bolj upoštevati,« pripoveduje Branko Mežnar. **»Dokazal sem, da sem talent in da se vame splača vlagati. Ne morem do 25. ali 27. leta, dokler nameravam voziti v tej kategoriji in z osvojitvijo mednarodne licence lahko tekmovati tudi na tujem, voziti na stroju, ki se lahko ob drzni vožnji sesede! Letošnje leto je zame leto odločitve. Kdor mi bo ponudil boljše pogoje in možnosti uveljavljanja, za tistega bom tekmoval, pa naj bo to moj sedanji klub ali katerikoli drugi. Načrtov in volje kaj doseči ne nameravam skrivati!«**

Leto 1976 je za Branka Mežnarja prelomno. Do osvojitve državnega naslova in pravice uveljaviti se tudi na tujem ni več daleč. Za uspešno zastopanje Tržiča in njegovega motokrosističnega slovesa doma in za uveljavitev na tujem pa niso dovolj le kvalitete in talent, ki jih Branko ima. Še ne dvajsetletni Podljubeljčan potrebuje še veliko več.

J. Košnek

Cilj: obstanek v ligi

Škofja Loka — Rokometaši Jelovice iz Škofje Loke so letos dosegli zares izjemen uspeh. Premočno so zmagali v tekmovanju v slovenski rokometni ligi in se tako uvrstili v višji tekmovalni rang — v II. zvezno rokometno ligo.

»Z novim pokroviteljem našega rokometnega kluba — Jelovico — smo izredno zadovoljni,« pravi trener loških rokometašev Igor Stupnišek. Takega mnenja pa so tudi vsi člani zmagovalne ekipe. **»S kolektivom Jelovice nam je uspelo vzpostaviti zares dobre odnose,«** pravijo. **»Ob koncu tekmovalne sezone je nas, zmagovalce, sprejel direktor podjetja Tine Kokelj. Na srečanju nas je seznanil s samoupravnimi organi v tem znanem škofjeloškem delovnem kolektivu. Še s posebnim zanimanjem pa smo si ogledali tudi proizvodne prostore in proces proizvodnje. V Jelovici smo bili skoraj vsi prvič.«**

Rokometaši Jelovice so prepričani, da se bodo sedanji odnosi z jelovškim kolektivom še izboljšali in utrdili. Članom kolektiva Jelovice so namreč rokometaši že izročili brezplačne vstopnice za ogled njihovih tekem. Tako se bo število gledalcev na njihovih tekmah, na kvalitetnih tekmah v II. zvezni rokometni ligi, na škofjeloškem igrišču v Puštalu, zagotovo še povečalo. Navijači pa bodo prav gotovo pripomogli tudi k marsikateri zmagi Škofjeločanov. Seveda pa bodo rokometaši Jelovice, tako pravijo, kolektivu Jelovice pomagali tudi pri pripravi raznih tekmovanj v okviru podjetja in pri pripravi rekreacije za delavce. **»Nočemo biti le rekreatorji, ampak pravi športniki,«** poudarjajo ob tem škofjeloški rokometaši.

»Kaj pričakujemo od letošnje tekmovalne sezone v II. zvezni rokometni ligi? Posebnih ambicij nimamo,« pravijo člani rokometnega kluba Jelovica iz Škofje Loke. **»Priprave so letos seveda v primerjavi s prejšnjimi tekmovalnimi sezonami precej zahtevnejše. Za nas je nekaj težkega in nekaj zanimivega [illegible]. Lani smo [illegible] tudi težav ni malo. Naši igralci so v glavnem delavci. Le eden je študent. Treba pa je povedati, da so vsi pravi amaterji. Igralci med rednimi pripravami koristijo svoj redni letni dopust. Seveda pa so nekoliko prikrajšani tudi pri svojih osebnih dohodkih. Gre res za veliko požrtvovalnost tekmovalcev.«**

Rokometaši Jelovice izredno tesno sodelujejo tudi z vsemi športnimi — kajpada predvsem rokometnimi — kolektivi iz bližnje okolice. Predvsem pa dobro sodelujejo z rokometnim klubom Alples iz Železnikov.

»Posebnih okrepitev za novo tekmovalno sezono si nismo privoščili,« pravi trener Igor Stupnišek. **»Zanašali se bomo predvsem na lastne moči. Kajti imamo dovolj mladega naraščaja. In to kvalitetnega!«**

Treba pa je povedati, da ima rokometni klub Jelovice poleg prvenstvenih ekip tudi [illegible] rokometne krožke po osnovnih šolah v Škofji Loki. Poleg moških članskih, mladinskih in pionirskih ekip pa se lepa bodočnost obeta tudi rokometašicam — dekletom Jelovice.

»Naš cilj je torej obstanek v II. zvezni rokometni ligi,« pravijo rokometaši Jelovice. **»Trudili se bomo za čimboljšo uvrstitev. Seveda pričakujemo tudi veliko podporo naših navijačev. Kajti v veliki meri bodo naši uspehi odvisni prav od njih. In nikar naj ne bodo razočarani, če bomo od časa do časa ‚zapravili' tudi točke na domačem igrišču. Kajti boj v višjem tekmovalnem razredu bo zagrizen in trd. Zato tudi tesni porazi doma ne bodo pomenili neuspeha.«**

Prve tekme v pripravljalnem obdobju so pokazale, da rokometaši Jelovice iz Škofje Loke med »počitnicami« niso lenarili. Pokazali so, da so že dobro pripravljeni na prvenstvo v II. zvezni rokometni ligi.

J. Govekar

Okrog 2500 jeseniških železarjev se letno udeležuje športnih tekmovanj v najrazličnejših disciplinah. — Foto: J. Rabič

Jeseniški železarji za množično športno rekreacijo

Večji poudarek interesnim skupinam v KS — Letos nov rekord v množičnosti — Akcija za vsebinsko bogatejši letni oddih delavcev

V 6500-članskem kolektivu Železarne Jesenice namenjajo posebno skrb športni rekreaciji zaposlenih. Kljub moderni tehnologiji so pod plavži, v martinarni in v nekaterih drugih obratih še vedno težki delovni pogoji in kdor dela tam, po 8-urnem delavniku razen počitka potrebuje tudi zdravo rekreacijo, ki mu vlije novih moči. Skratka, rekreacija je potrebna vsakomur, kajti le telesno zdrav in utrjen delavec je kos vsakdanjim naporom.

Pri izvršnem odboru sindikata železarne deluje komisija za športno rekreacijo, ki organizira najrazličnejša športna tekmovanja, planinske pohode, srečanja, rekreativne dejavnosti; skratka komisija dela na tem, da se v športne in rekreacijske dejavnosti vključuje čimveč delavcev. **»Letno organiziramo tekmovanja v štirinajstih športnih panogah«,** pravi Janez Jenko, športni referent Železarne. **»To so medobratna prvenstva, ki so razdeljena na zimske in letne športe. Razen tega komisija organizira medkolektivna tekmovanja, predvsem v okviru slovenskih železarn, sodeluje pa tudi pri izvedbi raznih planinskih pohodov, tečajev in podobno. Na vseh srečanjih zunaj kolektiva športniki Železarne domala povsod poberejo najvišje lovorike.«**

Kako pa je organizirana ostala rekreacija?

»Ta se vrši predvsem v interesnih skupinah, ki so šele v razvoju. V teh skupinah se združujejo delavci, ki jih veseli določena športna panoga. Tako imamo sedaj interesne skupine za kegljanje na asfaltu, tenis, rekreacijsko vadbo v telovadnici, odbojko, plavanje in drsanje. Ta rekreacija poteka v športnih objektih, kjer za organiziran potek rekreacije skrbijo vodje interesnih skupin oziroma obratni športni referenti. V prihodnje nameravamo interesne skupine razširiti v krajevne skupnosti, predvsem izven mesta Jesenic. Zavedati se je treba, da delavec največ prostega časa preživi v svoji krajevni skupnosti. Iz izvenmestnih krajev pa se na delo v Železarno vozi kar dve tretjini delavcev. Za zdaj je tukaj največji problem materialna osnova, ker primanjkuje ustreznih športnih objektov. Železarna se po svojih močeh trudi, da bi bili objekti čim hitreje zgrajeni, zato tudi krajevnim skupnostim finančno pomaga. Sofinancirala je več TRIM stez, smučarsko vlečnico v Podmežakli in na Kresu, plastično skakalnico v Zabreznici, ki se bo začela graditi itd.«

Kolikšno zanimanje vlada za šport in rekreacijo med delavci?

»Komisija si prizadeva, da se v sleherno športno panogo vključuje čim več delavcev. Moram reči, da so rezultati iz leta v leto bolj vzpodbudni. Leta 1974 se je tekmovanj udeležilo 1400 delavcev, lani tisoč več, letos pa pri polletnem pregledu kaže, da bo dosežen nov rekord. Številke kažejo, da je delo komisije na pravi poti, tako da rekreacija resnično zajema vedno več delavcev. Hkrati z uspehi tudi kritično obravnavamo posamezne napake in pomanjkljivosti, ki nas spremljajo pri delu. Tako ugotavljamo, da sedanje organizirane in vodene oblike rekreacije v naših TOZD še vedno zajemajo premalo delavcev. Največji problem v dosedanjih oblikah dela je po eni strani ozek športnorekreativni profil in neosveščenost delavcev, po drugi strani pa še vedno preveč kampanjski način dela.«

Katerim akcijam nameravate v prihodnje dati prednost?

»Glavni poudarek nameravamo dati organiziranemu in vsebinsko bolj popolnemu letnemu oddihu delavcev. Čeprav je športna rekreacija med dopusti eno izmed ključnih vprašanj, to vprašanje vse preveč zanemarjamo in izkoriščanje prostega časa prepuščamo samoiniciativnosti posameznikov. V naših počitniških domovih v Crikvenici in v Biogradu na moru se sicer že razvija rekreacija, vendar premalo organizirano. V prihodnje bo potrebno zgraditi več športnorekreativnih objektov in poskrbeti za animatorje rekreacije v počitniških domovih. Tako nameravamo med dopusti organizirati v počitniških domovih plavalne tečaje za odrasle neplavalce in otroke. Prepričan sem, da bo odziv dober, kajti neplavalci bodo po uspešno zaključenem tečaju združili na dopustu koristno in prijetno. Razgovori o bolj popolnem letnem oddihu železarjev že potekajo, predvsem ob veliki podpori sindikata, tako da je pričakovati, da bo do uresničitve teh načrtov prišlo že prihodnje poletje.«

J. Rabič

Vodni smučarji v Belgiji

V torek je v Belgijo odpotovala državna reprezentanca v smučanju na vodi, ki se bo udeležila prvenstva Grupe II — Evrope, Afrike in Mediterana, ki bo v petek, soboto in nedeljo na jezeru Vilvorde blizu Bruslja. Pod vodstvom Miklavža Mušica so na pot odšli pionirji Valant, Bogataj in Pleško (vsi Elan), pionirka Husjakova (CHE Zagreb) in mladinec Musić (Olimpija). Za zahtevne nastope so se vsi zelo vestno pripravljali in lahko pričakujemo solidne uvrstitve na sicer zelo kvalitetnem tekmovanju.

-fr

Športno sodelovanje neuvrščenih

Alžirija, Liberija, Senegal in Jugoslavija so pripravile dokument, ki ga bodo v skladu s priporočilom zadnjega ministrskega sestanka biroja neuvrščenih držav predložili 5. konferenci šefov držav in vlad neuvrščenih držav v Colombu. Program načrtuje več ukrepov za krepitev sodelovanja med neuvrščenimi državami pri športu in telesni kulturi. Po sodbi omenjenih držav morata priti telesna kultura in šport v razvojni program vsake države.

Peta konferenca v Colombu bo sklepala o predlogu, da bi ena od neuvrščenih držav skrbela za sodelovanje in usklajevanje dela na tem področju, da bi sklicevali konference o športu in telesni kulturi v neuvrščenih državah, ki bi se sestajale vsake štiri leta in da bi v alžirskem športnem centru priredili kongres na temo »športno sodelovanje neuvrščenih in drugih držav v razvoju«. Dokument predvideva tudi ustanavljanje športnih centrov, oblikovanje skupnega sklada za razvoj športa in telesne kulture v neuvrščenih državah, podeljevanje štipendij za izobraževanje strokovnjakov in izmenjavanje športnih ekip.

Predlog peti konferenci posveča posebno pozornost demokratizaciji odnosov v svetovnem športnem gibanju, ki so za zdaj preveč odsev neenakopravnih odnosov, tako gospodarskih kot političnih. Graje je deležno tudi formiranje monopolov in osebnosti, ki lahko same odločajo o vsem ter šport koristijo v politične namene. Po sodbi neuvrščenih držav kaže sprejeti mednarodno listino o športu in telesni kulturi in se odločiti za skupne akcije v mednarodnih športnih organizacijah vključno z olimpijskim komitejem.

-jk

Deset let VSK ELAN

Vodno smučarski klub Elan Begunje letos praznuje 10-letnico delovanja. V začetku je deloval v okviru športnega društva pri sindikalni podružnici, pred tremi leti pa se je osamosvojil. Delo v klubu so usmerili na rekreacijsko in tekmovalno področje. Za člane društva vsako leto organizirajo rekreacijsko kampiranje na morju, v Tunaricah pri Labinu, dočim so aktivni tekmovalci vključeni v strokovne priprave za zahtevne nastope, tako doma kot v tujini. Na jezeru v Mostah imajo postavljeno slalom progo in skakalnico, na voljo pa imajo tudi že delno usposobljeni društveni dom, vlečne čolne, opremo in obleke. S tovarno Elan so podpisali družbeni dogovor, po katerem jim le-ta daje denar za domače prireditve in udeležbo tekmovalcev glede na pomembnost tekmovanja in dosežene uspehe. Ekipa Elana je številnim naslovom državnih prvakov dodala še letošnjega; razen tega pa so posamezniki osvojili še 10 naslovov prvakov.

Letos so uspešno izvedli tekmovanje »snegvoda«, kar dokazuje, da imajo na voljo sposobne organizatorje, zato upravičeno pričakujejo, da bodo naslednje leto organizatorji državnega prvenstva. To bi bila velika vzpodbuda za nadaljnje delo, obenem pa velika propaganda za ta atraktivni šport na Gorenjskem, saj bi radi v svoje vrste vključili čimveč mladine.

-fr

Prvi poraz Triglava

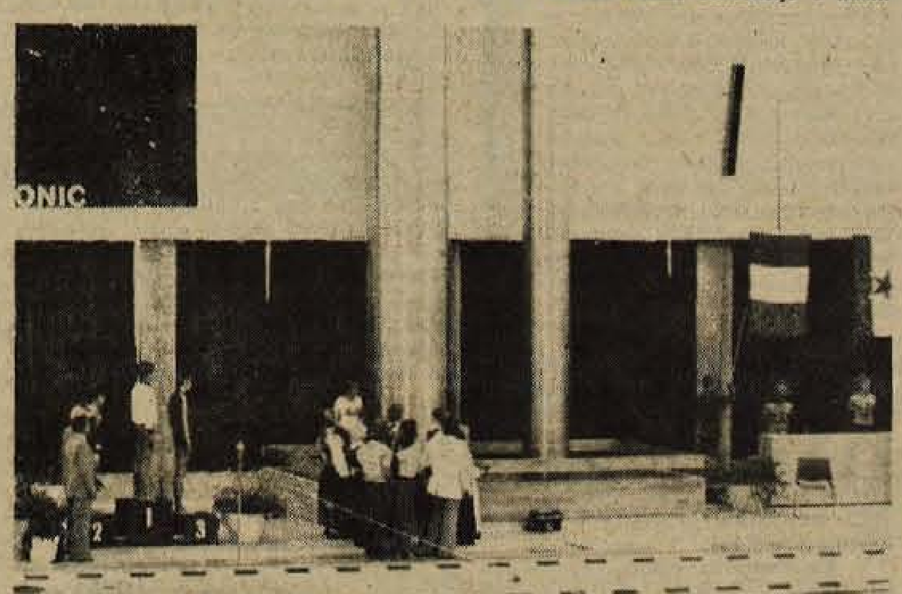
Šibenik — Zimski bazen hotela Ivan, Solaris : Triglav 12:7 (4:1, 3:2, 3:0, 2:4), gledalcev 300, sodnik Klarič (Split).

Triglav: Vidic, Z. Malavašič 2, Kodek 1, Švarc, Balderman 1, Kuhar 1, Velikanje 1, Čalič, Švegelj, M. Malavašič, Nadižar 1.

V prvem »velikem« derbiju za letošnji drugoligaški naslov in uvrstitev v prvo zvezno ligo je moštvo kranjskega Triglava v Šibeniku prvič moralo položiti orožje. Pomlajena ekipa Solarisa jih je popolnoma nadigrala v prvi in tretji četrtini. V zadnji pa so Kranjčani le pokazali svojo vrednost, toda za več kot ublažitev poraza ni bilo časa.

Že v soboto bodo morali triglavani v goste. V Herceg Novem se bodo pomerili z domačim Kumborjem, v nedeljo pa bodo gostje djenoviške Revijere. Če hočejo res letos postati prvoligaš, morajo iz gostovanja prinesti vse štiri točke. Upamo, da jim bo uspelo!

dh

Dolgih sedem let smo morali čakati. Na daljnem severu, glavnem mestu Norveške Oslu je tako spet zadonela jugoslovanska himna. Igrala je na čast novemu evropskemu mladinskemu prvaku na 1500 m kravl Kranjčanu Borutu Petriču. Mladi Kranjčan je v tej najdaljši moški plavalni disciplini prepričljivo obračunal s preostalimi sedmimi konkurenti za zlato. Sicer pa je na letošnjem šestem evropskem mladinskem prvenstvu v Oslu v obeh konkurencah nastopilo 332 plavalcev in plavalk iz triindvajsetih evropskih držav. Najlepši trenutek za nas Jugoslovane. Ob zvokih naše himne se na drog vije jugoslovanska trobojnica. Na podiju za podelitev treh odličij pa stojijo — tretje uvrščeni predstavnik Sovjetske zveze Selivanov, prvak Borut Petrič in drugi Italijan Bracaglia. (-dh) Foto: Stane Trbovc — DELO

Po sedmih »sušnih« letih spet zlato

KRANJ — Po sedmih »sušnih« letih jugoslovanskega plavanja na evropski sceni smo v glavnem mestu Norveške Oslu dobili največ kar smo si lahko potihem nadejali. Po letu 1969, ko je na Dunaju Nenad Miloš na 100 m hrbtno osvojil ta laskavi evropski naslov, smo na šestem prvenstvu mladincev starega kontinenta spet osvojili naslov prvaka in še dve drugi mesti. Vse to pa je zasluga še ne petnajst let starega Kranjčana Boruta Petriča, ki je obenem še največja nada jugoslovanksega plavanja.

Naslov prvaka na 1500 m kravl je Borut osvojil v velikem stilu, saj je najnevarnejšega konkurenta Italijana Bracaglia pri 1200 metrih tako izčrpal, da se ta ni mogel več dokopati do zlata. Za nameček pa je Petrič v Oslu osvojil še dve drugi mesti in v vseh treh disciplinah — 1500 in 400 m kravl ter 200 m delfin — krepko popravil svoje absolutne državne rekorde, obenem pa je bil z zlato in dvemi srebrnimi odličji še najuspešnejši udeleženec šestega evropskega prvenstva med mladinci. V svoji standardni disciplini pa je s časom 16:00,39 od organizatorjev dobil še posebno priznanje, vikinško plastiko, saj je ta rezultat najvrednejši po točkah.

Torej s prvenstva se je jugoslovanski tabor vrnil uspešno kot še nikoli doslej. Ne samo Petrič, temveč tudi ostali so plavali in dosegli tisto, kar smo od njih pričakovali. Če torej pogledamo uvrstitve naših: prvo mesto Petriča na 1500 m kravl (16:00,39), ter dve njegovi drugi mesti na 400 m kravl (4:04,02) in na 200 m delfin (2:08,91), ter peto in šesto mesto Popoviča na 100 m (1:02,90) in 200 m hrbtno (2:16,90), deveto Mitroviča na 100 m prsno (1:12,24), dvanajsto Rodičeve na 200 m prsno (2:52,93), dveh petnajstih Milečkega na 400 (4:30,30) in 1500 m kravl (17:51,20), šestnajsti mesti Blažičeve na 200 m hrbtno (2:31,07) in Duvnjakove na 100 m prsno (2:54,11), dveh sedemnajstih Štembergerjeve na 200 m prsno (9:56,39) in Krstičeve na 800 m kravl (9:56,39), dvajseto Blažičeve na 100 m hrbtno (1:13,38) ter še dvaindvajseto Krstičeve na 400 m kravl (4:52,59) lahko smelo gledamo v slovensko in nenazadnje še jugoslovansko plavalno bodočnost. Za vsemi temi namreč raste nov rod še mlajših plavalnih talentov, ki naj bi nadomestili vrzel, ki ne sme nastati.

Vsekakor pa bo treba v bodoče še bolj zagrizeno delati in še bolj poskrbeti za vzgojo mladega plavalnega rodu. Čimpreje je treba razmisliti o slovenskih in jugoslovanskih plavalnih centrih, iz katerih bomo črpali še več Petričev in drugih, ki so bili v Oslu kot ena sama družina in vzor samim sebi. Torej plavati bo treba in še plavati!

D. Humer

Kropa je pretekli teden slavila pomemben jubilej. Podjetje UKO, ki združuje kovače, cizererje in graverje, nadaljevalce slavne kroparske kovaške tradicije, je v soboto proslavilo 20. obletnico obstoja. Jubilej je še bolj pomemben, ker je umetnokovinsko podjetje vzniklo iz skromnih začetkov, danes pa kroparski kovači žanjejo priznanja doma in po svetu. Kroparski svečniki, lestenci, svetilke, stojala, pepelniki, laterne, karnise in podobni izdelki so ročno delo kovačev, cizererjev in graverjev, stoječimi za posebnimi napravami in pripravami, ješami, ognjišči in nakovali. Njihovo vsakdanje delo je vihtenje najmanj dva kilograma težkih kladiv, vodenje rezil in prenašanje hrupa ter vročine, ki je še posebno neznosna in nevarna poleti. Vendar kroparski kovači vztrajajo. Pravijo, da iz tega poklica skorajda ni poti nazaj. Nič čudnega ni, da je med 46-članskim kolektivom veliko takih, ki vztrajajo v Kropi že toliko let, kolikor živi UKO.

Ob dvajsetletnem jubileju Umetnokovinske obrti Kropa smo tri zaposlene prosili za sodelovanje v današnji rubriki in se jim za prijaznost ter razumevanje najlepše zahvaljujemo.

Francka Štalc iz Krope, cizererka, rojena leta 1937:

»Moje delo je oblikovanje bakrenih pladnjev, metuljev, pepelnikov in drugih umetnokovinskih izdelkov. Opravilo fizično sicer ni težko, vendar terja obilo natančnosti in smisla za oblikovanje ter lepoto. Večja napaka se ne da več popraviti. V podjetju, ki se je za razliko od preteklih let letos še bolj uveljavilo na tujem, predvsem v ZRN, sem zadovoljna in zaslužim okrog 3000 dinarjev. Merilo za osebni dohodek je norma, ki za ročno in natančno delo ni vedno najprimernejša, saj je naglica lahko vsak hip škodljiva, razen tega pa delovna sposobnost z leti popušča. Korenine moje odločitve za ta poklic so zrasle že v osnovni šoli, kjer sem bila članica krožka za oblikovanje. Leta 1954 sem se zaposlila v Plamenu, dve leti kasneje postala delavka v UKO, pred tem pa sem končala kroparsko umetnokovinsko šolo.«

Franc Kordež iz Krope, kovač, rojen leta 1936:

»Kovačija me je že od malega privlačila. Imel sem talent za oblikovanje in risanje, razen tega pa je bilo pred letom 1956, ko je UKO nastal, veliko povpraševanje po umetnokovaškem poklicu. Končal sem kroparsko strokovno šolo in se leta 1956 zaposlil v umetnokovinski obrti. Kovaštvo je težak poklic. Od delavca ne terja le fizične napore, temveč mora imeti kroparski umetni kovač tudi obilico posluha in žilice za natančnost, oblikovanje ter umetniški izgled izdelka. Naš najhujši sovražnik je vročina, ki se ji skušamo posebno poleti z dobro razporeditvijo dela izogniti, in ropot kovaškega ‚norca'. Letošnje leto je po moje najuspešnejše v zgodovini podjetja, posebno kar se izvoza tiče. Letni plan bo že sedaj dosežen, izdelki pa gredo dobro v promet tudi v našem razstavnem prostoru v Kropi. Naročniki postajajo boljši plačniki, k čemur veliko prispeva nov zakon o poravnavi obveznosti med uporabniki družbenih sredstev.«

Marjan Fikfak iz Radovljice, kovač, rojen leta 1952:

»V otroških letih me je zanimalo delo umetnega kovača. Večkrat sem obiskal Kropo. Po končani osnovni šoli zato nisem dolgo premišljeval. Vpisal sem se na radovljiško poklicno šolo, kjer sem se eno leto učil za ključavničarja, potem pa dve leti spoznaval umetno kovaštvo. Z leti sem spoznaval, da mora imeti kovač, katerega glavna orodja so kladivo, klešče in nakovalo, obilo veselja do dela, predvsem pa znanje in občutek za pravšnje udarce s kladivom. Z leti pridobivaš ‚grif' in se navadiš vihteti najmanj dva kilograma težko kladivo. Želim, da bi UKO tudi v prihodnje gospodaril tako kot letos. Dosti naročil in dela imamo. Za osem ur dela prejmem nekaj več kot 3000 dinarjev, presežena norma in dodatne ure pa navržejo nekaj več denarja.«

J. Košnjek

Tudi živilske trgovine ob sobotah zaprte?

Kranj – 1. julija je začel veljati samoupravni sporazum, s katerim so uredili delovni čas ob sobotah v trgovinah z industrijskim blagom. Te trgovine so od takrat dalje ob sobotah popoldne zaprte. Še vedno pa velja nespremenjen delovni čas v trgovinah z živili.

Priprave na uvedbo novega delovnega časa v trgovinah so v Kranju začeli že spomladi leta 1974, takoj, ko je bil ustanovljen občinski odbor sindikata delavcev trgovine. Imenovana je bila komisija, ki je pripravila predlog družbenega dogovora, akcijski program in utemeljitev akcije za proste sobote. Vse to gradivo so že pred jesenjo 1974 poslali vsem temeljnim organizacijam združenega dela, ki imajo svoje prodajalne na območju kranjske občine. Novembra 1974 je bila razprava sklenjena in vse je kazalo, da bo družbeni dogovor o novem delovnem času podpisan.

Čeprav so se v Kranju prvi na Gorenjskem začeli pripravljati na uvedbo novega delovnega časa v trgovinah, bodo akcijo sklenili zadnji. V razpravo leta 1974 namreč niso vključili potrošnikov in je zato občinska skupščina takrat zavrnila podpis družbenega dogovora. Hkrati pa je zahtevala, da se izboljša preskrba z živili, predvsem z mlekom in kruhom in, da se uredi dežurna služba v živilskih trgovinah.

Tudi pri dežurstvu se je zataknilo. Živilske trgovine se niso mogle sporazumeti in tako se je podpis zavlekel za več kot leto in pol. Vlekel se je tako dolgo, da so delavci, ki delajo v trgovinah z industrijskim blagom za svoje trgovine sami podpisali družbeni dogovor in že imajo sobotne popoldneve proste. Morda je prav to pospešilo prizadevanja prodajalcev v živilskih trgovinah, da so izdelali predlog dežurnih trgovin.

Predlagajo, da bi bila vsako nedeljo od 7. do 11. ure dežurna samopostrežna trgovina Delikatesa na Maistrovem trgu. Vse sobote od 7. do 19.30 bosta dežurali samopostrežni trgovini Delikatesa in Prodajalna mesa na Maistrovem trgu. Od 7. do 17. ure pa tudi prodajalna mesa v Šorlijevi ulici.

Poleg teh trgovin, ki bodo dežurne vsako soboto, naj bi bile izmenično odprte še naslednje prodajalne: vsako soboto prodajalne Vodovodni stolp v Ulici Moše Pijadeja, Pri Petrčku na Titovem trgu in Mercator na cesti JLA. Vsako drugo soboto prodajalne Pri mostu v Vodopivčevi ulici, Oskrba na Cesti Kokrškega odreda in Emona Market na Delavski cesti v Stražišču. Vsako tretjo soboto samopostrežna trgovina na Planini in prodajalna Pri nebotičniku v Stošičevi ulici, vsako četrto soboto Prehrana na Cesti Staneta Žagarja in samopostrežna na Planini in vsako peto soboto v mesecu prodajalna v Globusu in prodajalna Na klancu.

O predlogu dežurstva bo razpravljala še občinska skupščina. O njem pa bodo zadnjo besedo izrekli potrošniki, kajti predlog bo te dni prišel v javno razpravo v krajevne skupnosti. Če se bodo z njim strinjali, bodo tudi delavci v trgovinah z živili imeli sobotne popoldneve že konec prihodnjega meseca proste.

L. Bogataj

ŽELEZNIKI – Tudi Železniki bodo dobili novo moderno trgovsko hišo. Na Češnjici jo gradi ZP ABC – Veletrgovina Loka. Delavci SGP Tehnik iz Škofje Loke so začeli graditi trgovino v zadnjih dneh aprila letos, otvoritev za Železnike prepotrebnega objekta pa naj bi bila v januarju prihodnjega leta. Po sedanjih izračunih bo nova trgovska hiša škofjeloške Veletrgovine veljala 12,000.000 din. Investitor je Veletrgovina Loka iz Škofje Loke. V spodnjih prostorih bo samopostrežna trgovina z mesnico ter ekspozitura Ljubljanske banke, v prvem nadstropju pa trgovina z izdelki iz tekstila, gospodinjskimi stroji in drugim materialom. (-jg) – Foto: F. Perdan

Polovica kolektivov se še ni odzvala

Če bi denar nakazale vse temeljne organizacije združenega dela na Gorenjskem, bi lahko akcijo zbiranja prispevkov za nakup rentgenskega aparata za zgodnje odkrivanje raka na dojki že sklenili. Vendar je še približno polovica kolektivov, ki še niso izpolnili svoje obveznosti. Precej je tudi takšnih delovnih organizacij oziroma osnovnih organizacij sindikata, ki ob 8. marcu žena niso obdarili, ker bodo denar darovali odboru za nakup aparata, pa tega še do danes niso naredili.

Do konca preteklega meseca se je nateklo na žiro račun odbora nekaj več kot 1.650.000 dinarjev. V Kranju so zbrali slabo polovico predvidene vsote, kar znaša 675.000, v Radovljici 36 odstotkov predvidenega denarja ali 210.000 dinarjev, na Jesenicah 38 odstotkov ali 275.000 dinarjev in v Škofji Loki 48 odstotkov ali 320.000 dinarjev. Najbolj uspešno je akcija potekala v tržiški občini, kjer so osnovne organizacije sindikata ali delovni kolektivi zbrali 65 odstotkov predvidene vsote ali 17,5 milijona dinarjev. V poprečju so na zaposlenega prispevali v Kranju 23,50 dinarja, v Radovljici 18 dinarjev, na Jesenicah 19 dinarjev, v Tržiču 31 dinarjev in v Škofji Loki 24 dinarjev. Večina organizacij, ki je denar nakazala, je upoštevala priporočilo odbora za nakup aparata, da naj na zaposlenega prispevajo po 50 dinarjev. Razlika je nastala zato, ker se skoraj polovica organizacij ni vključila v akcijo, oziroma še ni nakazala denarja.

Pri odboru za nakup aparata so se že odločili, da bodo kupili dva aparata in sicer bo eden na Jesenicah, drugi pa v Kranju. Aparat velja okoli 600.000 dinarjev, vendar je k temu treba prišteti strošek za še nekatere dodatne aparature in opremo, tako da je za vsakega potrebno računati najmanj milijon dinarjev. Zato je hitrost urejanja obeh ambulant odvisna predvsem od tega, kako bo akcija potekala v prihodnje in kako se bo odzvala še druga polovica delovnih kolektivov.

Zato je odbor za nakup rentgenskega aparata za zgodnje odkrivanje raka na dojki že pred mesecem ponovno pozval vse delovne kolektive, da se akciji čimprej priključijo, saj bo le tako lahko uspela. Še posebej je za izvedbo akcije zadolžil občinske sindikalne svete, ki jim je tudi posredoval natančen pregled zbranega denarja in poimenske sezname darovalcev v občini.

L. Bogataj

Gorenjska za ceste

Od zadnjega poročila o vpisu posojila za ceste na Gorenjskem, ki smo ga objavili v Glasu v petek, 6. avgusta, sta se znesek in odstotek precej spremenila predvsem v dveh občinah. V minulem tednu so namreč tudi v radovljiški in tržiški občini presegli predvideno vsoto posojila. Tako zdaj že v vseh gorenjskih občinah, kjer akcija teče naprej, zbirajo oziroma vpisujejo sredstva za reševanje »domačih« potreb.

Občinski štab za vpis posojila za ceste **v kranjski občini** je včeraj, 12. avgusta, zabeležil znesek, s katerim so delovni ljudje in občani že za **27,2 odstotka** presegli predvideno vsoto.

V škofjeloški občini so zabeležili 10.981 vpisnikov. Od tega je vpisalo posojilo 11 organizacij oziroma temeljnih organizacij združenega dela iz skupine C in 540 občanov iz krajevnih skupnosti. Skupaj z zaposlenimi v delovnih organizacijah so vpisali za 20,459.853 dinarjev posojila. Tako so v občini presegli predvideno vsoto **za 18,36 odstotka.**

Po podatkih občinskega štaba v **jeseniški občini** je do včeraj 11.512 vpisnikov vpisalo 20,206.881 dinarjev. Predvidena vsota je tako presežena **za 5,93 odstotka.**

Kot rečeno se je močno povečal znesek vpisane vsote **v tržiški občini.** Štab za vpis posojila je zabeležil 5224 vpisnikov, vpisana vsota pa znaša 7,925.456 dinarjev ali **4,2 odstotka** več kot je bilo predvideno.

Predvideno vsoto pa so prvič v dosedanji akciji presegli tudi **v radovljiški občini.** Zabeležili so 9001 vpisnika in znesek 15,557.160 dinarjev. Vpisani znesek je tako **za 2,47 odstotka** večji od predvidenega.

A. Ž.

Nedavno tega prijoče k meni deklič z zgornjega konca Gorenjske. Mislil sem si, spet ena jokica v srčnih težavah, pa se je izkazalo, da ima poleg resnih čustvenih problemov tudi za pest čisto oprijemljivih, stvarnih neprijetnosti. Ko sem ji dopovedal, da ima vsak svojih pet minut in da se niti približno ne splača spuščati potokov solz zaradi fanta, ki je nedovzeten za njene srčne izbruhe, sva pomirjena prešla v realnost.

Pred nedavnim je kupila spačku podobno škatlo in jo peljala na prvi servis Citroena v Radovljico. Po običajnem pregledu je stopila do mojstra ter ga vsa navdušena vprašala: »Kakšen je to avto, moja DIANA?« Pa se ni usul pričakovani plaz priporočil in nasvetov, mojster je le zaničljivo pripomnil: »To sploh ni avto!«

Opla, zdaj pa sem že jaz malo debelo pogledal, dekliča objokanega, ki je dal šest milijonov za tisto škatlo avtomobilsko. Na koncu sem jo tako pozabaval, da se je smehljala in odslej s solzami veselja sprejema prijetne zafrkantske na račun DIANE, sam pa bi le priporočil tistemu mojstru na radovljiškem zasebnem servisu, naj se vzdrži nesramnih osebnih misli in ugotovitev. Če pa hoče še vnaprej skrbeti za stranke kot takorekoč zastopnik koprskega Cimosa, kjer še najbrž danes mislijo, da DIANA je avto – in to mislijo presneto resno – naj se pogovori z njimi. Zaradi mene lahko pride med njimi na koncu tudi do kompromisa, da DIANA je in ni avto, njihova stvar. Zdaj pa enostavno ni na mestu, da se stranki, ki je kolikor toliko navdušena nad novim avtomobilom (pa če to je ali ni!), odrezavo odvrne, da DIANA sploh ni avto. Lastniki novih avtomobilov so občutljiva kategorija občanov in če so ženskega spola povrh, še posebno. Veste, mojster, čeprav je bilo dekle ven iz tira tudi zaradi njenega nasploh slabega razpoloženja, dvomim, da bi si jaz dopustil, da mi zinete kaj podobnega. Če nič drugega, postavila se je v bran za tovarno, ki bi jo morali dostojno zastopati in zagovarjati predvsem vi.

•••

Zadnjič sem zavil v samopostrežno pri Vodovodnem stolpu v Kranju, kupit salamo, kruh in sir. Prodajalka za pultom, črnih las in žvenketajočega se okrasja, me je sicer postregla, a mi je zagrenila tisti dan. Strahotno je tarnala, bridko vzdihovala nad kruto usodo svojega napornega delavnika, klicala ta zgornje in ta spodnje vrage, tako strahotno težko je bilo revici. Sprva sem bil osupel, da sama vase, a dovolj glasno, razklada svoje tegobe in bridkosti, nazadnje pa se mi je že tako zasmilila, da bi nad krvoločno nesramnim naporom trgovskega delavnika najraje zajokal še sam. Že sem jo hotel stisniti v objem tolažbe, ko je nenadoma spet priklicala ta spodnje hudičke in z rokami tako zažvenketala, da sem se ustrašil, da najmanj že prihajajo. Ucvrl sem jo, a ne morem si kaj, da ji ne bi priporočil: ljubica, brž stran, ven izza pulta, zakaj bi bila v tem peklenskem poklicu še vnaprej v nadlogo sebi in drugim.

•••

Marinka B. iz Cerkelj je 27. julija popoldne med 13. in 14. uro kupila v Lesnini na Primskovem spalnico Citadelo. Obljubili so, da ji jo bodo pripeljali domov do 4. avgusta, ko pa je 5. avgusta še vedno v pričakovanju zaželene in kupljene spalnice povpraševala po telefonu, kje se je izgubila, je dobila kar se da nedvoumen odgovor: edino spalnico smo dali na Gorenjski sejem.

Se mi zdaj zdi, kako je z njo. Ko hodim po sejmih raznih sort, me navsezadnje že zabava, ko na vsakem, kolikor toliko užitnem pohištvenem komadu frfota ponos prodajalca: prodano. Pa sem mislil, da se vse to proda na sejmih, zdaj pa mi je jasno, da se vse to proda že kakšno leto prej v poslovalnicah. Svojo spalnico greste seveda lahko gledat, jo preizkušat in upam, da si boste premislili. Jaz bi jih že poslal tja v tri in se odločil za resnejšega prodajalca.